

31982L0714

1982 10 28

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 301/1

TARYBOS DIREKTYVA**1982 m. spalio 4 d.****nustatanti techninius reikalavimus vidaus vandenų kelių laivams**

(82/714/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 75 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi bendros transporto politikos tikslai ir šios politikos įgyvendinimas, *inter alia*, vidaus navigacijos srityje reikalauja, kad laivų judėjimas Bendrijos vandenų kelių tinklu vyktų esant geriausioms sąlygoms, kiek tai susiję su saugumu ir konkurencija;

kadangi 1976 m. sausio 20 d. Tarybos direktyva dėl vidaus vandenų laivų tinkamumo plaukioti liudijimo abipusio pripažinimo ⁽³⁾ su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 8/1016/EEB ⁽⁴⁾, numato, kad Taryba priima bendrąsias nuostatas, nustatančias techninius reikalavimus vidaus vandenų laivams; kadangi šios direktyvos tikslas yra nustatyti šiuos reikalavimus; kadangi tačiau tam tikroms laivų kategorijoms ši direktyva neturėtų būti taikoma;

kadangi Bendrijos vidaus vandenų keliai saugumo požiūriu yra nevienodi ir todėl turėtų būti suskirstyti į keletą zonų; kadangi pageidautina, kad nebūtų kolizijos su sistema, įsteigta pagal peržiūrėtą Konvenciją dėl laivybos Reino upe;

⁽¹⁾ OL C 289, 19.11.1979, p. 25.

⁽²⁾ OL C 182, 21.7.1980, p. 16.

⁽³⁾ OL L 21, 29.1.1976, p. 10.

⁽⁴⁾ OL L 349, 13.13.1978, p. 31.

kadangi pageidautina laivybai Bendrijos vidaus vandenų keliais įvesti sertifikata, galiojantį visuose Bendrijos vandenų keliuose, išskyrus tuos kelius, kuriems taikoma peržiūrėta Konvencija dėl laivybos Reino upe, ir liudijantį, kad laivas atitinka bendruosius techninius reikalavimus;

kadangi turi būti įmanoma naudotis tikrinimo sertifikatu, išduotu pagal peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reino upe 22 straipsnį, visuose Bendrijos vandenų keliuose, tam tikrais atvejais reikalaujant papildomo Bendrijos sertifikato;

kadangi, atsižvelgiant į jų vietinę svarbą ir specialius saugos reikalavimus, valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė netaikyti šios direktyvos arba jos dalies laivams, neplaukiojantiems kitų valstybių narių vidaus vandenų keliais;

kadangi turėtų būti nustatytos datos, reikalingos, kad būtų atliekami techniniai patikrinimai, įgalinantys išduoti sertifikatus naudojamiems laivams;

kadangi siekiant kaip galima greičiau suderinti šios direktyvos priedus su technikos pažanga, turėtų būti nustatyta pažangi procedūra papildymams pateikti;

kadangi pagal Direktyvos 76/135/EEB 7 straipsnį, toje direktyvoje numatytos priemonės galioja iki šios direktyvos įsigaliojimo; kadangi reikia, kad Direktyva 76/135/EEB ir toliau galiotų tiems laivams, kuriems ji taikoma ir kuriems ši direktyva netaikoma,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Šioje direktyvoje Bendrijos vidaus vandenų keliai skirstomi taip:

- 1 ir 2 zonos: vandenų keliai, išvardyti I priedo 1 skyriuje,
- 3 zona: vandenų keliai, išvardyti I priedo 2 skyriuje,
- 4 zona: visi kiti Bendrijos vandenų keliai.

Zona R apima tuos pirmiau išvardytus vandenų kelius, kuriems patikrinimo sertifikatas turi būti išduotas laikantis peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reino upe 22 straipsnio kaip šis straipsnis yra suformuluotas, kai ši direktyva yra priimama.

2 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma:

- laivams, kurių visas dedveitas yra 15 tonų ar daugiau arba laivams, kurie neskirti krovinių vežimui ir kurių tūrio vandentalpa yra 15 m³ ar didesnė,
 - vilkikams ir stūmikams, įskaitant tuos, kurių tūrio vandentalpa mažesnė nei 15 m³, jeigu jie buvo statomi vilkti, stumti laivams arba plukdyti laivų bortas prie borto.
2. Ši direktyva netaikoma:
- keleiviniams laivams,
 - keltams,
 - plūdriniai įrangai,
 - plūdriosioms konstrukcijoms ir plūdriesiems įrenginiams, įskaitant ir tuos, kurie perkeliama iš vienos vietos į kitą,
 - pramoginiams laivams,
 - aptarnaujantiems laivams, kurie priklauso institucijoms, atliekančioms priežiūros funkciją, ir gaisriniams laivams,
 - kariniams laivams,
 - jūrų laivams, įskaitant jūrų vilkikus ir stūmikus, plaukiojančius ar besibazuojančius potvynių ir atoslūgių veikiamuose vandens plotuose arba laikinai vidaus vandenų keliuose, turintiems galiojantį laivybos leidimą,

- vilkikams ir stūmikams, kurių tūrio vandentalpa yra mažesnė nei 15 m³ ir kurie buvo statomi vilkti, stumti laivams ar plukdyti laivus bortas prie borto, kurių tūrio vandentalpa mažesnė nei 15 m³.

3 straipsnis

Laivai, plaukiojantys Bendrijos vandenų keliais, išvardytais 1 straipsnyje, privalo turėti:

- sertifikatą, išduotą pagal peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reino upe 22 straipsnį, kai laivas plaukioja vandenų keliu, esančiu zonoje R,
- Bendrijos sertifikatą laivybai vidaus vandenimis, išduotą laivams, atitinkantiems II priede išdėstytus reikalavimus, kai plaukiojama kitų zonų vandenų keliais.

Bendrijos sertifikatas parengiamas laikantis III priede pateikto pavyzdžio ir išduodamas pagal šią direktyvą.

4 straipsnis

1. Visi laivai, turintys galiojantį sertifikatą, išduotą pagal peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reino upe 22 straipsnį, gali plaukioti Bendrijos vandenų keliais, turėdami tik šį sertifikatą.

2. Tačiau visi laivai, turintys 1 dalyje nurodytą sertifikatą, taip pat turi turėti papildomą sertifikatą laivybai vidaus vandenimis (papildomas Bendrijos sertifikatas):

- kai laivai plaukioja vandenų keliais, esančiais 3 ir 4 zonoje, jeigu norima, kad laivams būtų taikomi ne tokie griežti tuose vandenų keliuose galiojantys techniniai reikalavimai,
- kai laivai plaukioja vandenų keliais, esančiais 1 ir 2 zonoje, jeigu valstybė narė pagal 5 straipsnį dėl šių vandenų kelių yra priėmusi papildomus techninius reikalavimus.

Papildomas Bendrijos sertifikatas parengiamas pagal IV priede nurodytą pavyzdį ir kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų išduodamas pateikus 1 dalyje minimą sertifikatą ir pagal šių institucijų nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reino upe reikalavimus ir pasikonsultavusi su Komisija, laivams, plaukiojantiems 1 ir 2 zonos vandenų keliais, esančiais valstybės narės teritorijoje, gali nustatyti papildomus techninius reikalavimus be tų, kurie išvardyti II priede.

Apie šiuos papildomus reikalavimus pranešama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai iki reikalavimų įsigaliojimo likus bent šešioms mėnesiams, jeigu jie nebuvo įsigalioję 1977 m. sausio 21 d.

2. 3 straipsnyje minimame Bendrijos sertifikate arba, jeigu taikoma 4 straipsnio 2 dalis, papildomame Bendrijos sertifikate pažymima apie laivų atitiktį šiems papildomiems reikalavimams.

6 straipsnis

Bet kuris laivas, turintis sertifikatą, išduotą pagal Reglamentą dėl pavojingų medžiagų vežimo Reino upe (ADNR), gali vežti pavojingus krovinius visoje Bendrijos teritorijoje tame sertifikate numatytais sąlygomis.

Bet kuri valstybė narė gali reikalauti, kad laivams, neturintiems ADNR sertifikato, būtų suteikti įgaliojimai vežti pavojingus krovinius valstybės narės teritorijoje tik tuomet, jeigu laivai atitinka reikalavimus, papildomus reikalavimams, išdėstytiems šioje direktyvoje. Apie šiuos reikalavimus pranešama Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

7 straipsnis

1. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos arba jos dalies:

- a) laivams, plaukiojantiems laivybai tinkamais vandenų keliais, kurie vidaus vandenų keliu nesisieja su kitų valstybių narių vandenų keliais;
- b) laivams, kurių dedveitas ne didesnis už 350 tonų ir kurie buvo pradėti statyti iki 1950 m. sausio 1 d. ir eksploatuojamiems tik nacionaliniuose vandenų keliuose.

2. Laivybos nacionaliniuose vandenų keliuose atžvilgiu valstybės narės gali netaikyti vienos ar kelių šios direktyvos nuostatų riboto atstumo vietinės svarbos reisams arba reisams uosto teritorijoje. Leidžiančios nukrypti nuostatos ir reisai ar plotai, kuriems joms taikomos, nurodomos laivo sertifikate.

3. Komisijai pranešama apie leidžiančias nukrypti nuostatas, priimtas pagal šį reglamentą.

4. Valstybė narė, kuri dėl leidžiančių nukrypti nuostatų, priimtų pagal 1 ir 2 dalis, neturi nei vieno laivo, kuriam turi būti taikomos šios direktyvos nuostatos ir kuris plaukioja valstybės narės vandenų keliais, neprivalo laikytis 9, 10 ir 12 straipsnių.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

Sertifikatų laivams, plaukiojantiems Bendrijos vidaus vandenų keliais, išdavimo sąlygos ir taisyklės

8 straipsnis

1. Bendrijos sertifikatas laivams, kurie pradėti statyti po 1985 m. sausio 1 d., išduodamas po techninio patikrinimo, atliekamo prieš pradėdant eksploatuoti laivą, ir kuriuo privalo būti nustatyta, ar laivas atitinka II priede išvardytus techninius reikalavimus.

2. Bendrijos sertifikatas išduodamas laivams, eksploatuojamiems 1985 m. sausio 1 d., ir laivams, pradėtiems statyti iki minėtos datos, po techninio patikrinimo, atliktino nuo 1986 m. sausio 1 d. iki 1998 m. liepos 1 d. pagal tvarkaraštį, kurį nustato kiekviena valstybė narė, siekiant nustatyti, ar laivas atitinka II priede išvardytus techninius reikalavimus. Apie šį tvarkaraštį pranešama Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

Tačiau laivams, plaukiojantiems tik nacionalinių vandenų kelių tinklu ir pradėtiems statyti iki 1970 m. sausio 1 d., laikotarpi, per kurį turi būti atliktas techninis patikrinimas, kiekviena valstybė narė gali nuspręsti pratęsti septyneriais metais.

3. Ar laivas atitinka 5 straipsnyje pateiktus papildomus reikalavimus, turi būti nustatoma atliekant pirmesnėse dalyse numatytus techninius patikrinimus arba atliekant techninį patikrinimą laivo savininko prašymu.

9 straipsnis

Bendrijos sertifikatą išduoda valstybės narės, kurioje laivas įregistruotas, kompetentinga nacionalinės valdžios institucija, arba, jeigu tai neįmanoma, tos valstybės narės, kurioje yra laivo prirašymo uostas, kompetentinga nacionalinės valdžios institucija, arba, jeigu tai neįmanoma, valstybės narės, kurioje laivo savininkas yra įsisteigęs, kompetentinga nacionalinės valdžios institucija.

Šios institucijos, prireikus, gali prašyti kitos valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų išduoti sertifikatą.

Kiekviena valstybė narė parengia savo kompetentingų institucijų, galinčių išduoti sertifikatus, sąrašą ir apie jį praneša Komisijai bei kitoms valstybėms narėms.

Kiekviena valstybė narė, kuri dėl 7 straipsnio 4 dalies kompetentingos institucijos nepaskyrė, gali prašyti kitos valstybės narės ar valstybių narių, kad jos savo kompetentingoms institucijoms pavestų išduoti Bendrijos sertifikatus jų teritorijoje įregistruotiems laivams bei laivams, kurių prirašymo uostas arba kurių savininkų įsisteigimo vieta yra jų teritorijoje.

10 straipsnis

8 straipsnyje nurodytą techninį patikrinimą atlieka kompetentinga institucija, kuri gali atsisakyti visą laivą ar jo dalį teikti techniniam patikrinimui, jeigu iš galiojančio liudijimo, kurį išdavė klasifikacinė bendrovė, patvirtinta valstybės, kurioje sertifikatas yra išduotas, akivaizdu, kad visas laivas ar jo dalis atitinka II priede išdėstytus techninius reikalavimus.

Kiekviena valstybė narė parengia kompetentingų institucijų, galinčių atlikti techninius patikrinimus, sąrašą ir apie jį praneša Komisijai bei kitoms valstybėms narėms.

11 straipsnis

Bendrijos sertifikato galiojimo trukmę kiekvienu konkrečiu atveju nustato institucija, turinti įgaliojimus išduoti tokius sertifikatus. Tačiau šis laikotarpis negali būti ilgesnis nei 10 metų.

12 straipsnis

Kiekviena valstybė narė nustato sąlygas, kurių laikantis prarastas ar sugadintas sertifikatas gali būti pakeistas.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

Sertifikato pratęsimo arba jo dalinio pakeitimo sąlygos ir taisyklės*13 straipsnis*

Bendrijos sertifikatas pratęsiamas pasibaigus jo galiojimo laikotarpiui pagal tokių sertifikatų išdavimo sąlygas ir taisykles.

14 straipsnis

Institucija, kuri išdavė ir pratęsė sertifikatą, jo galiojimo laikotarpį ypatingais atvejais gali pratęsti ne ilgesniam nei 12 mėnesių laikotarpiui.

Apie tokį pratęsimą pažymima Bendrijos sertifikate.

15 straipsnis

Jeigu atlikus esminius pertvarkymus ar remontą pakinta laivo struktūrinis patvarumas arba jo charakteristikos, prieš išplaukiant į bet kokią kitą reisą laivui atliekamas 8 straipsnyje numatytas techninis patikrinimas.

Atlikus minėtą patikrinimą, laivui išduodamas naujas sertifikatas, kuriame pateikiamos laivo techninės charakteristikos.

Jeigu šis sertifikatas yra išduodamas kitoje valstybėje narėje nei toji, kuri išdavė ar pratęsė pirminį sertifikatą, išdavusiai ar pratęsusiai sertifikatą kompetentingai institucijai atitinkamai pranešama per vieną mėnesį.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

Atsisakymas išduoti sertifikatą ar jo panaikinimas*16 straipsnis*

Kiekviename sprendime neišduoti arba nepratęsti Bendrijos sertifikato privalu nurodyti priežastis, kuriomis toks sprendimas grindžiamas. Suinteresuotam asmeniui pranešama apie minėtas priežastis, apie apeliacinio apskundimo tvarką ir jos terminą susijusioje valstybėje narėje.

Sertifikatą išdavusi ar pratęsusi kompetentinga institucija gali panaikinti sertifikatą, jeigu laivas nebeatitinka sertifikate nurodytų techninių reikalavimų.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

Patikra*17 straipsnis*

1. Valstybės narės kompetentingos institucijos bet kuriuo metu gali patikrinti, ar laivas turi pagal šios direktyvos sąlygas galiojantį sertifikatą ir ar laivas atitinka reikalavimus, išdėstytus tame sertifikate (-uose).

2. Jeigu atlikusios patikrinimą institucijos nustato, kad sertifikatas yra negaliojantis arba kad laivas neatitinka sertifikate išvardytų reikalavimų, tačiau tai nekelia akivaizdaus pavojaus, laivo savininkas arba jo atstovas imasi visų reikalingų priemonių atitaisyti susidariusią padėtį. Apie tai informuojama sertifikatą išdavusi arba paskutinioji jį pratęsusi institucija.

3. Jeigu atlikusios 1 dalyje nurodytą patikrinimą institucijos nustato, kad laivas sertifikato neturi arba kad laivas kelia akivaizdų pavojų, jos gali užkirsti kelią laivo išplaukimui, kol nebus imtasi reikalingų priemonių atitaisyti susidariusią padėtį.

Jos taip pat gali nustatyti priemones, įgalinančias laivą saugiai nuplaukti, tam tikrais atvejais nutraukus pervežimo operacijas, į vietą, kur laivas bus arba tikrinamas, arba remontuojamas. Apie tai informuojama sertifikatą išdavusi arba paskutinioji jį pratęsusi institucija.

4. Valstybė narė, užkirtusi kelią laivo išplaukimui ar laivo savininkui pranešusi apie savo ketinimą tai padaryti, jeigu laive aptikti trūkumai nebus pašalinti, informuoja valstybės narės instituciją, kuri išdavė ar paskutinioji pratęsė sertifikatą, apie sprendimą, kurį ji priėmė ar ketina priimti.

5. Pagal šios direktyvos priemones, patvirtintas įgyvendinant šią direktyvą, priimtame sprendime sutrukdyti laivo reisui nurodomos išsamios priežastys, kuriomis toks sprendimas grindžiamas. Tai pranešama suinteresuotai šaliai, kuri tuo pat metu informuojama apie pagal valstybėje narėje galiojančius įstatymus jai prieinamą apeliacinio apskundimo tvarką ir jos terminus.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

Trečiųjų šalių laivams taikytinos nuostatos

18 straipsnis

Tol, kol nėra priimti susitarimai dėl tinkamumo plaukinti sertifikatų abipusio pripažinimo tarp Bendrijos ir valstybių narių, valstybės narės gali pripažinti trečiųjų šalių laivų tinkamumo plaukinti sertifikatus ir tam tikrais atvejais išduoti Bendrijos sertifikatus ar papildomus Bendrijos sertifikatus trečiųjų šalių laivams pagal šią direktyvą.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

Direktyvos priedų priderinimas prie technikos pažangos

19 straipsnis

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priima šios direktyvos priedams priderinti prie technikos pažangos būtinus pakeitimus.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

Baigiamosios nuostatos

20 straipsnis

Direktyva 76/135/EEB ir toliau taikoma:

- 8 straipsnio 2 dalyje nurodytiems eksploatuojamiems laivams, tol, kol jiems bus atliktas tame straipsnyje numatytas patikrinimas,
- keleiviniams laivams,
- laivams, turintiems Bendrijos sertifikatą, tačiau kol kas neatitinkantiems II priedo reikalavimų pagal 13 skyriaus 13.01 punkto a papunktyje išdėstytas taisykles.

21 straipsnis

Ši direktyva neturi poveikio valstybėse narėse galiojančioms nuostatomis dėl įgulų sudėties ir kvalifikacijos bei dėl būtinų pažymėjimų.

22 straipsnis

Valstybės narės, pasikonsultavusios su Komisija, priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios ne vėliau kaip iki 1985 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą.

23 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1982 m. spalio 4 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. GROVE

I PRIEDAS

BENDRIJOS VIDAUS VANDENŲ KELIŲ, SUSKIRSTYTŲ Į GEOGRAFINES ZONAS 1, 2, 3 IR 4, SĄRAŠAS

(Direktyvos 1 straipsnis)

I SKYRIUS

1 zona*Vokietijos Federacinė Respublika*

Ems: nuo linijos, jungiančios Delfzilj ir Knock švyturius į atvirą jūrą iki 53°30' šiaurės platumos ir 6°45' rytų ilgumos (tai yra kažkur už perkrovimo zonos, skirtos sausakrūviams laivams ir esančios Alte Emse, bei atsižvelgiant į Ems-Dollart bendradarbiavimo sutartį).

2 zona*Vokietijos Federacinė Respublika*

Ems: nuo linijos, išvestos nuo įplaukimo vietos į uostą link tos vietos, kur Papenburgas kerta Emsą, kuri jungia Diemen siurblinę (Diemer Schöpfwerk) ir užtvankos angą ties Halte taip toli, kaip ir linija, jungianti Delfzijlio ir Knock švyturius, atsižvelgiant į Ems-Dollart bendradarbiavimo sutartį.

Jade: vidinėje linijos, jungiančios Schillighörn viršutinį vedlinės švyturį ir Langwarden bažnyčios bokštą, pusėje.

Weser: Nuo Bremeno geležinkelio tilto iki linijos, Langwarden ir Kappel bažnyčių bokštus jungiančios su Schweiburgo antrąja atšaka, čia skiriant ir Kleine Weser, Rekumder-Loch ir Rechter Nebenarm antrąją atšaką.

Elbe: nuo Hamburgo uosto žemutinės ribos iki linijos, jungiančios Döse bakeną ir šiaurvakarinį Hohe Ufer (Dieksand) tašką, su Este, Lühe, Schwinge, Oste, Pinnau, Krückau ir Stör intakais (kiekvienam atveju nuo užtvankos iki žiočių), čia skiriant ir Nebelbe.

Meldorfer Bucht: vidinėje linijos, jungiančios šiaurvakarinį Hohe Ufer (Dieksand) tašką ir vakarinį Būsum pirsą pusėje.

Flensburger Förde: vidinėje linijos, jungiančios Kekenis švyturį ir Birknack, pusėje.

Eckernförder Bucht: Vidinėje linijos, jungiančios Brocknis-Eck su žemyno šiaurvakarinio smaigaliu ties Dänisch Nienhof, pusėje.

Kieler Förde: vidinėje linijos, Bülk švyturį jungiančios su karinio jūrų laivyno Laboe paminklu, pusėje.

Leda: nuo įplaukimo į išorinį Leero jūrų šliuzo reidą iki žiočių.

Hunte: Nuo Oldenburg uosto ir už 200 m pasroviui nuo Oldenburg esančio Amalienbrücke iki žiočių.

Lesum: nuo Bremen-Burg geležinkelio tilto iki žiočių.

Este: nuo Buxtehude užtvankos vartų iki Este užtvankos.

Lühe: Nuo gamyklos, esančios už 250 m prieš srovę nuo Marschdamm-Horneburg kelio tilto iki Lühe užtvankos.

Schwinge: nuo pėsčiųjų tilto pasroviui Guldernstern bastiono Stade iki Schwinge vandens užtvankos.

Freiburger-Hafenriel: nuo Freiburg-Elbe šliuzų iki žiočių.

Oste: nuo Bremervörde gamyklos užtvankos iki Oste užtvankos.

Pinnau: nuo Pinneburg geležinkelio tilto iki Pinnau užtvankos.

Krückau: nuo Elmshorn vandens malūno iki Krückau užtvankos.

Stör: nuo Pegel Rensing iki Stör užtvankos.

Eider: nuo Gieselau kanalo iki Eider užtvankos.

Nord-Ostsee (Kiel) kanalas: nuo linijos, jungiančios Brunsbüttel pirsą galus, iki linijos jungiančios Kiel-Holtenau įplaukimo žiburių ir Schirnauer See, Bergstedter See, Audorfer See, Obereidersee su Enge, Achterwehrer ir Flemhuder See.

Trave: nuo geležinkelio tilto ir Holster tilto (Stadttrave) Lübecke iki linijos, jungiančios Travemünde dviejų išorinių pirsų galus ir Pötenitzer Wiek ir Dassower See.

Schlei: vidinėje linijos, jungiančios Schleimünde pirsą galus, pusėje.

Prancūzijos respublika

Seine: pasroviui nuo Jeanne d'Arc tilto Rouene.

Garonne ir Gironde: pasroviui nuo akmeninio Bordeaux tilto.

Rhône: pasroviui nuo Trinquetaille tilto Arlese ir toliau Marseille link.

Nyderlandų Karalystė

Dollard.

Eems.

Waddenzee: čia skiriant ir atšakas su Šiaurės jūra.

Ijsselmeer: čia skiriant Markermeer ir Ijmeer, tačiau nepriskiriant Gouwzee.

Rotterdam Waterweg ir Scheur.

Hollands Diep.

Haringvliet ir Vuile praplaukos: čia skiriant, iš vienos pusės, vandenų kelius tarp Goeree-Overflakkee ir, iš kitos pusės, Voorne-Putten ir Hoekse Waard.

Hellegat.

Volkerak.

Kramer.

Grevelingen ir Brouwershavense praplaukos: čia skiriant visus vandenų kelius tarp Schouwen-Duiveland ir Goeree-Overflakkee.

Keten, Mastgat, Zijpe rytinis Scheldt ir Roompot: čia skiriant, iš vienos pusės, vandenų kelius tarp Walcheren, Noord-Beveland ir Zuid-Beveland ir, iš kitos pusės, Schouwen-Duiveland ir Tholen, tačiau neskiriant Scheldt-Rhine kanalo.

Scheldt ir vakarų Scheldt ir jos žiotys pajūryje: čia skiriant vandenų kelius tarp Zeeland Flanders, iš vienos pusės, ir Walcheren ir Zuid-Beveland, iš kitos pusės, tačiau neskiriant Scheldt-Rhine kanalo.

II SKYRIUS

3 zona

Belgijos Karalystė

Maritime Scheldt (pasroviui nuo Antverpeno atvirosios stovėjimo vietos su inkarais).

Vokietijos Federacinė Respublika

Danube: nuo Kelheim (416.60 km) iki Vokietijos–Austrijos sienos.

Rhine: nuo Vokietijos–Šveicarijos iki Vokietijos–Olandijos sienos.

Elbe: nuo Elbe-Seiten kanalo žiočių iki Hamburgo uosto prieigų.

Prancūzijos Respublika

Rhine.

Nyderlandų Karalystė

Rhine.

Sneekermeer, Koevordermeer, Heegermeer, Fluessen, Slotermeer, Tjeukemeer, Beulakkerwijde, Belterwijde, Ramsdiep, Ketelmeer, Zwartemeer, Veluwemeer, Eemmeer, Alkmaardermeer, Gouwzee, Buiten IJ, afgesloten IJ, Noordzeekanaal, IJmuiden uostas, Rotterdam uosto akvatorija, Nieuwe Maas, Noord, Oude Maas, Beneden Merwede, Nieuwe Merwede, Dordtsche Kil, Boven Merwede, Waal, Bijlandsch kanalas, Boven Rijn, Pannersdensch kanalas, Geldersche IJssel, Neder Rijn, Lek, Amsterdam–Rhine kanalas, Veerse Meer, Scheldt-Rhine kanalas iki žiočių Volkerake, Amer, Bergsche Maas, Meuse žemiau Venlo.

III SKYRIUS

4 zona

Belgijos Karalystė

Visas Belgijos tinklas, išskyrus 3 zonos vandenų kelius.

Vokietijos Federacinė Respublika

Visi federaciniai vandenų keliai, išskyrus 1, 2 ir 3 zonose esančius vandenų kelius.

Prancūzijos Respublika

Visas Prancūzijos tinklas, išskyrus 1, 2 ir 3 zonose esančius vandenų kelius.

Nyderlandų Karalystė

Visos kitos upės, kanalai ir vidaus jūros, neįrašytos į 1, 2 ir 3 zonas.

Italijos Respublika

Po upė: nuo Piacenza iki žiočių.

Milan-Cremona kanalas, Po upė: paskutinė 15 km atkarpa iki Po.

Mincio upė: nuo Mantua, Governolo iki Po.

Ferrara vandens kelias: nuo Po (Pontelagoscuro), Ferrara iki Porto Garibaldi.

Brondolo ir Valle kanalai: nuo rytinės Po iki Venecijos lagūnos.

Fissero kanalas-Tartaro-Canalbiano: nuo Adria iki rytinės Po.

Venecijos pakrantė: nuo Venecijos lagūnos iki Grado.

Liuksemburgo Didžioji Hercogystė

Moselle.

II PRIEDAS

MINIMALŪS TECHNINIAI REIKALAVIMAI LAIVAMS, PLAUKIOJANTIEMS ZONŲ 1, 2,3, IR 4 VANDENŲ KELIAIS

(direktyvos 3 straipsnis)

	Puslapis
1 SKYRIUS — SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI	155
2 SKYRIUS — LAIVŲ STATYMUO KELIAMI REIKALAVIMAI	156
2.01. Pagrindinės taisyklės	156
2.02. Korpusas	156
2.03. Elektrinė šildymo, šaldymo ir maisto ruošimo anga	156
2.04. Šildymas skystojo kuro rūšimis, kurio pliūpsnio temperatūra didesnė už 55 °C	157
2.05. Šildymas kietuoju kuru	157
2.06. Variklio ir katilų skyriai ir cisternos	158
3 SKYRIUS — VAIRAVIMO ĮTAISAS IR VAIRINĖ	158
3.01. Bendrosios nuostatos	158
3.02. Vairavimo įtaiso veiksmingumas	158
3.03. Bendrieji projektavimo reikalavimai	159
3.04. Mechaninis vairavimo įtaisas	159
3.05. Antrinės pavaros įjungimas	159
3.06. Rankinė pavara	159
3.07. Rankiniu būdu valdoma hidraulinė pavara	159
3.08. Hidraulinė pavara	159
3.09. Elektros pavara	160
3.10. Sraigto-vairo kolonėlė ir Voith-Schneider įranga	160
3.11. Distancinis valdymo įrenginys	160
3.12. Vairo padėčių rodiklis	160
3.13. Pagalbinė vairavimo įranga	160
3.14. Apžvalga be kliūčių	161
3.15. Triukšmo lygis	161
3.16. Vairavimo įtaiso elektros komponentai	161
3.17. Nuleidžiama vairinė	162
4 SKYRIUS — SAUGUS ATSTUMAS, ANTVANDENINIS BORTAS IR GRIMZLĖS MASTELIS	162
4.01. Sąvokų apibrėžimai	162
4.02. Saugus atstumas	162
4.03. Antvandeninis bortas	162
4.04. Grimzlės markės	162
4.05. Grimzlės mastelis	163

	Puslapis
5 SKYRIUS — MAŠINŲ ĮRANGA	163
5.01. Bendrosios nuostatos	163
5.02. Saugumą užtikrinantys įtaisai	163
5.03. Pavaros mechanizmas	163
5.04. Išmetamasis variklio vamzdis	164
5.05. Bakai, kuro cisternos ir vamzdynas	164
5.06. Vandenį iš triumo šalinantis siurblys	164
5.07. Vartotos alyvos surinkimo sistema	165
5.08. Gervės	165
5.09. Laivo tikrasis triukšmas	165
6 SKYRIUS — ELEKTROS INSTALIACIJA	166
6.01. Bendrosios nuostatos	166
6.02. Didžiausia leistina įtampa	166
6.03. Sujungiamoji armatūra	166
6.04. Generatoriai ir varikliai	167
6.05. Akumuliatoriai	167
6.06. Elektros skirstomieji skydai	168
6.07. Jungiklių, apsauginių kamščių, lydžiųjų saugiklių ir kabelių apsauga	168
6.08. Įžeminimo rodiklio įranga	169
6.09. Apšvietimas	169
6.10. Signalinės šviesos	169
6.11. Įžeminimas	169
6.12. Avarinė elektros tiekimo įranga	169
7 SKYRIUS — ĮRANGA	170
7.01. Inkarai, grandinės ir inkaro lynai	170
7.02. Kita įranga	170
7.03. Įranga gaisrui gesinti	170
7.04. Laivo valtys	172
7.05. Gelbėjimo plūdurai, gelbėjimosi ratai ir gelbėjimosi liemenės	173
8 SKYRIUS — LAIVE NAUDOJAMŲ SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ ĮRANGA	173
8.01. Bendrosios nuostatos	173
8.02. Montavimas	174
8.03. Talpyklos	174
8.04. Vietos tiekimo agregatui išrinkimas ir agregato išdėstymas	174
8.05. Atsarginiai ir tušti rezervuarai	174
8.06. Redukcinis vožtuvas	174
8.07. Slėgimas	175
8.08. Vamzdžiai ir lankstieji vamzdžiai	175

	Puslapis
8.09. Skirstymo sistema	175
8.10. Dujų naudojimo įtaisai ir jų montavimas	175
8.11. Ventiliavimas ir darbinių dujų šalinimas	176
8.12. Naudojimo instrukcijos ir saugumo instrukcijos	176
8.13. Tikrinimas	176
8.14. Bandymai	176
8.15. Sertifikato išdavimas	177
9 SKYRIUS — SPECIALŪS VAIRINĖS ĮTAISAI, SKIRTI VIENAM ŽMOGUI VALDYTI LAIVĄ ATSIŽVELGIANT Į RADARO SIGNALUS	177
9.01. Bendrosios nuostatos	177
9.02. Bendrieji parametrai	177
9.03. Radaro įtaisas ir sukimosi greičio indikatorius	177
9.04. Signalinė ir signalų perdavimo įranga	178
9.05. Laivo vairavimo ir variklių valdymo įtaisai	178
9.06. Laivagalio inkaro valdymo įtaisas	178
9.07. Telefono įranga	178
9.08. Pavojaus signalai	179
9.09. Kiti instrumentai	179
9.10. Įrašas tikrinimo sertifikate	179
10 SKYRIUS — SPECIALIOSIOS NUOSTATOS LAIVAMS, IŠ KURIŲ TURI BŪTI FORMUOJAMOS STUMIAMOSIOS ARBA VELKAMOSIOS. VILKSTINĖS ARBA KURIE TURI BŪTI SUTVIRTINAMI BORTAIS	179
10.01. Vilkikai-stūmikai	179
10.02. Licheriai	179
10.03. Savaeigiai laivai ir vilkikai, kuriais galima stumti	180
10.04. Bandymai su stumiamuoju sąstatu	180
10.05. Vilkimui naudojami laivai	180
10.06. Laivai, skirti būti velkami arba stumiami sutvirtinti bortais	180
11 SKYRIUS — SVEIKATOS IR SAUGUMO REIKALAVIMAI PATALPOMS, KURIOSE GYVENA IR DIRBA ĮGULA	181
11.01. Bendrosios nuostatos	181
11.02. Patalpų išdėstymas ir įrengimas	181
11.03. Patalpų dydis	181
11.04. Vamzdynai patalpose	182
11.05. Išėjimai iš patalpų, durys ir lipamasis trapas	182
11.06. Patalpų grindys, sienos ir lubos	182
11.07. Patalpų šildymas ir vėdinimas	182
11.08. Patalpų apšvietimas ir dienos šviesa patalpose	183
11.09. Patalpų baldai	183
11.10. Laivo virtuvė, valgomasis ir sandėlis	183

	Puslapis
11.11. Sanitarinės sistemos įrengimai	183
11.12. Geriamojo vandens įrengimai	184
11.13. Saugumą užtikrinantys įtaisai	184
11.14. Priėjimas prie darbo vietų	185
11.15. Darbo vietų matmenys	185
11.16. Apsauga, kad įgulos nariai nenukristų	185
11.17. Įėjimai į darbo vietas, jose esančios durys ir darbo vietose esantys vidaus trapai	185
11.18. Grindys, denio paviršiai, triumo paklotai, sienos, lubos, iliuminatoriai ir apšvietimo angos	186
11.19. Darbo vietų vėdinimas ir šildymas	186
11.20. Darbo vietų apšvietimas ir dienos šviesa darbo vietose	186
11.21. Apsauga nuo triukšmo ir vibravimo	186
12 SKYRIUS — NUOSTATOS, PAPILDANČIOS 4 ZONOS TECHNINIUS REIKALAVIMUS REIKALAVIMAMS, TAIKOMAIS PLAUKIOJANTIEMS 3 ZONOS VIDAUS VANDENŲ KELIAIS LAIVAMS	187
12.01. Laivų statybos reikalavimai	187
12.02. Antvandeninis bortas, saugus atstumas ir grimzlės žymos	187
12.03. Įranga	190
12.04. Specialiosios nuostatos laivams, iš kurių turi būti formuojamos stumiamosios arba velkamosios vilks- tinės arba kurie turi būti tvirtinami bortais	191
13 SKYRIUS — IŠIMTYS EKSPLOATUOJAMIEMS LAIVAMS	191
14 SKYRIUS — PROCEDŪROS	195
14.01. Paraiška dėl patikrinimo	195
14.02. Laivo pateikimas tikrinimui	195
14.03. Išlaidos	195
14.04. Informacija	195
14.05. Bendrijos sertifikatų registras	195
14.06. Bendrijos sertifikato užpildymas	196
14.07. Komentarai dėl atskirų sertifikato punktų	196

1 SKYRIUS

SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

Šioje direktyvoje ir jos prieduose:

- a) „laivas“ yra vidaus vandenų keliais plaukiojantis laivas;
- b) „paprastasis savaeigis laivas“ yra bet koks laivas, skirtas kroviniams vežti, kuris nėra tanklaivis, pastatytas plaukioti naudojant savo paties varomąją jėgą;
- c) „savaeigis tanklaivis“ yra bet koks laivas, skirtas kroviniams vežti stacionariose cisternose ir pastatytas plaukioti savarankiškai, naudojant savo paties varomąją jėgą;
- d) „savaeigis laivas“ yra laivas ar tanklaivis su įprastu mechaniniu energijos įrenginiu;
- e) „vilkikas“ yra bet koks laivas, specialiai pastatytas atlikti vilkimą;
- f) „stūmikas“ yra bet koks laivas, specialiai pastatytas išjudinti stumiamųjų laivų sąstatą;
- g) „vilkikas-stūmikas“ yra bet koks laivas, pastatytas specialiai atlikti vilkimą ir išjudinti stumiamųjų laivų sąstatą;
- h) „nesavaeigė barža“ yra bet koks laivas, kuris nėra skystakrūvė barža, skirtas kroviniams vežti bei pastatytas būti velkamam ir:
 - arba neturintį savo paties varomosios jėgos,
 - arba turintį tokią varomąją jėgą kuri įgalina laivą atlikti trumpus manevrus;
- i) „skystakrūvė barža“ yra bet koks laivas, skirtas kroviniams vežti stacionariose talpyklose ir pastatytas būti velkamam bei:
 - arba neturinčią savo paties varomosios jėgos,
 - arba turinčią tokią varomąją jėgą, kuri įgalina laivą atlikti trumpus manevrus;
- k) „barža“ yra nesavaeigė barža ar skystakrūvė barža;
- l) „lichteris“ yra bet koks laivas, skirtas kroviniams vežti, kuris nėra skystakrūvis lichteris, pastatytas ar specialiai modifikuotas, kad jį būtų galima stumti ir:
 - arba neturintį savo varomosios jėgos,
 - arba turintį tokią varomąją jėgą, kuri įgalina laivą atlikti trumpus manevrus, kai jis nėra stumiamų laivų sąstato dalis;
- m) „skystakrūvis lichteris“ reiškia bet koki laivą, skirtą stacionariuose rezervuaruose gabenti prekėms, pastatytą ar specialiai pritaikytą būti stumiamam ir:
 - arba neturintį savo varomosios jėgos,
 - arba turintį tokią varomąją jėgą, kuri įgalina laivą atlikti trumpus manevrus, kai jis nėra stumiamų laivų sąstato dalis;
- n) „laivu pervežamas lichteris“ yra stumiamas lichteris, pastatytas būti pervežamam į jūrą plaukiančiais laivais ir plaukioti vidaus vandenų keliais;
- o) „lichteris“ yra įprastas lichteris, skystakrūvis lichteris ar laivu pervežamas lichteris;
- p) „keleivinis laivas“ yra bet koks laivas, pastatytas ir įrengtas vežti daugiau nei 12 keleivių;
- q) „plūdrioji įranga“ yra bet kokia plūdrioji konstrukcija su mechanine įranga, skirta atlikti darbus vandenų keliuose ar uostuose (pavyzdžiui, žemsiurbė, keltuvai, strėlinis kranas ar kranas);
- r) „plūdriosios konstrukcijos“ yra bet kokia plūdrioji įranga, kuri paprastai negali būti iš vienos vietos perkeliama į kitą (pavyzdžiui, plaukimo baseinas, dokas, pirsas ar elingas);
- s) „plūdrieji mechanizmai“ yra plaustas ar bet kokia kita struktūra, objektas ar agregatas, galintis plaukti, tačiau kuris nėra laivas ar plūdrusis įrenginys ar konstrukcija;
- t) „vairinė“ yra vieta, kurioje yra sumontuota visa laivo valdymui reikalinga įranga;
- u) „mašinų skyrius“ yra vieta, kurioje yra sumontuoti pagrindiniai ir pagalbiniai laivo varikliai;
- v) „gyvenamosios patalpos“ yra bet kokios patalpos, skirtos naudoti asmenims, įprastai gyvenantiems laive, arba keleiviams, kurioms priskiriama laivo virtuvė, sandėlis, kuriame laikomi maisto produktai, tualetai ir prausyklos, skalbyklos, trapo aikštelės ir trapai, tačiau joms nepriskiriama laivo vairinė;

- w) „didžiausios krovinių grimzlės plokštuma“ yra vaterlinijos plokštuma, atitinkanti didžiausią krovinių grimzlę, kuri nustatoma laivui plaukioti;
- x) „antvandeninis bortas“ yra atstumas tarp didžiausios krovinių grimzlės plokštumos ir lygiagrečios plokštumos, einančios per žemiausią išilginio šoninio denio tašką, arba, jeigu išilginio šoninio denio nėra, per žemiausią išsitiesinę viršutinę medinės apkalos arba metalinės apkalos kraštą;
- y) „saugus atstumas“ yra atstumas tarp didžiausios krovinių grimzlės plokštumos ir lygiagrečios plokštumos, kertančios žemiausią tašką, virš kurio laivas nelaikomas esąs nelaidus vandeniui;
- z) „sertifikatas“ yra Bendrijos sertifikatas vidaus vandenų laivams.

2 SKYRIUS

LAIVŲ STATYBOS REIKALAVIMAI

2.01. Pagrindinės taisyklės

Laivai privalo būti statomi laikantis geros laivų statymo praktikos; laivų stabilumas privalo atitikti tą laivų naudojimo būdą, kuriam jie yra skirti.

2.02. Laivo korpusas

2.02.1. Laivo korpusas privalo būti pakankamai tvirtas, kad išlaikytų visas apkrovas, kurias jis patiria normaliomis sąlygomis.

2.02.2. Vandens imtuvai ir vandens išleidžiamieji vožtuvai bei su jais sujungti vamzdžiai laikomi vandeniui nelaidžiais, jeigu jie sukonstruoti taip, kad atsitiktinis vandens prasiskverbimas į laivą nėra įmanomas.

2.02.3. Vandeniui nelaidžios pertvaros, siekiančios denį, arba, jeigu denio nėra, siekiančios viršutinį korpuso apkalos arba viršutinį apkalos kraštą, privalo būti tvirtinamos taip:

- a) taraninė pertvara būtų tinkamu atstumu nuo forštevenio;
- b) laivuose, kurių ilgis didesnis nei 25 m, laivagalio pertvara būtų tinkamu atstumu nuo forštevenio.

2.02.4. Gyvenamosios patalpos, mašinų skyrius ir katilinė bei bet kokios jose esančios darbo vietos nuo triumų privalo būti atskirtos vandeniui nelaidžiomis pertvaromis.

2.02.5. Iš bet kokio skyriaus, kuris plaukiojimo metu nėra normaliai sandariai uždaromas, privalo būti įmanoma visiškai išsiurbti vandenį. Turi būti galimybė atskirai iš kiekvieno skyriaus išsiurbti vandenį.

2.02.6. Prieš taraninę pertvarą negali būti gyvenamųjų patalpų. Gyvenamosios patalpos nuo mašinų skyriaus ir katilinės privalo būti atskirtos dujomis nelaidžiomis pertvaromis ir į šias patalpas turi būti patenkama iš denio. Jeigu į minėtas patalpas patekti iš denio neįmanoma, tuomet jose turi būti atsarginai išėjimai, pro kuriuos galima patekti tiesiog į denį.

2.02.7. Pertvarose ir kitose skiriamosiose pertvarose, kurios pagal 2.02.3 ir 2.02.4 punktus turi būti tarp patalpų, negali būti angų. Landas leidžiama įrengti, tačiau tik ne taraninėse pertvarose ir su sąlyga, kad landos bus tvirtinamos taip, kad jos bus sandarios. Laivagalio pertvarose liukus ir kiaurymes varomajam velenui, vamzdynams ir t. t. leidžiama įrengti tuomet, kai liukai bei kiaurymės yra tokios konstrukcijos, kad jie neturės įtakos pertvarų ir kitų skiriamųjų pertvarų veiksmingumui.

2.02.8. Nesilaikant 2.02.5 ir 2.02.7 punktų nuostatų, laivagalio skyrius gali būti sujungtas su mašinų skyriumi lengvai prieinama automatiškai užsidarančia drenavimo įranga.

2.03. Šildymo, maisto ruošimo ir šaldymo įrengimai

2.03.1. Šildymo, maisto ruošimo ir šaldymo įrengimai bei pagalbiniai pastarųjų įtaisai turi būti taip suprojektuoti ir sumontuoti, kad nekeltų pavojaus net tuomet, kai pernelyg perkaistų. Jie privalo būti taip sumontuoti, kad savaime neapvirtų ar negalėtų pajudėti.

2.03.2. Kai 2.03.1 punkte išvardytiems įrengimams naudojamas skystas kuras, jo pliūpsnio temperatūra turi būti didesnė už 55 °C.

2.03.3. Nukrypstant nuo 2.03.2 punkto, šildymo ir šaldymo bei maisto ruošimo įtaisus, turinčius degiklius su dagtimis ir kuriems naudojamas pramoninis parafinas, gali būti leista eksploatuoti gyvenamosiose patalpose ir vairinėje, jeigu degalų bako tūris ne didesnis nei 12 litrų.

- 2.03.4. 2.03.1 punkte nurodytų įrengimų negalima montuoti patalpose ar mašinų skyriuose, kur saugomos ar naudojamos ADNR IIIa klasės K1n, K1s arba K2 kategorijos medžiagos.

Minėtų įrengimų dujotakiai negali kirsti išvardytų patalpų arba mašinų skyrių.

- 2.03.5. Turi būti užtikrintas oro, reikalingo degimui, tiekimas. Prie ventiliatorių negali būti pritvirtinamos uždaromosios sklendės.

- 2.03.6. Šildymo ir maisto ruošimo įtaisai turi būti patikimai sujungti su dujotakiais. Dujotakių vamzdžiai privalo būti geros būklės ir su tinkamais dangteliais ar įtaisais, apsaugančiais nuo vėjo. Šildymo įrengimų dujotakiai turi būti taip išdėstyti, kad juose negalėtų atsirasti degimo produktų kamščiai ir kad dujotakius būtų galima valyti.

- 2.03.7. Išleidžiamosios angos privalo būti įrengtos virš šaldymo įrengimų, naudojančių skystą kurą, išleidžiamųjų vožtuvų.

2.04. Šildymas skystojo kuro rūšimis, kurių plūpsnio temperatūra yra didesnė už 55 °C

- 2.04.1. Visi įtaisai turi būti taip pagaminti, kad juos būtų galima uždegti nenaudojant kito degiojo skysčio. Šie įtaisai privalo būti pritvirtinti virš metalinio lašų rinktuvo, kurio talpa turėtų būti tokia, kad kuras atsitiktinai neimtų tekėti per kraštą ir kuriam yra sumontuotas įtaisas, turintis apsaugoti, kad kuras nepradėtų tekėti, kai liepsna kiltų savaime. Kai degalų bakas ir įtaisas yra atskirai vienas nuo kito, nuolydis tarp bako ir degiklio maitintuvo neturėtų būti didesnis už gamintojo nurodytoje naudojimo instrukcijoje. Kuro bakas neturi būti arti ugnies. Privalo būti įmanoma kuro tiekimą nutraukti iš denio.

Gyvenamosiose patalpose montuoti kuro bakus, kurių talpa didesnė nei 12 litrų, draudžiama.

- 2.04.2. Kai įtaisai montuojami mašinų skyriuje, turi būti iškabinamos agregatų montavimą reguliuojančios sąlygos.

Kai įtaisai, kuriuose naudojama atvira ugnis, montuojami mašinų skyriuje, jie turi būti pritaikomi virš sandarios lašų rinktuvės, kurios sienelės bent 20 cm iškyla virš grindų.

- 2.04.3. Jeigu įtaisas montuojamas mašinų skyriuje, oro tiekimas įtaisui ir varikliams turi būti toks, kad įtaisas ir varikliai galėtų veikti nepriklausomai, veiksmingai ir visiškai saugiai. Jeigu reikia, turi būti sumontuoti atskiri oro tiekimo vamzdžiai.

- 2.04.4. Įtaisai, kurių veikimui būtina natūrali oro trauka, privalo turėti įrenginius, užtikrinančius, kad oro srauto tekėjimo kryptis nepakis.

Įtaisai, kuriuose sukuriama dirbtinė oro trauka, privalo turėti įrenginius, kurie automatiškai nutraukia kuro tiekimą, kai degimui reikalingo oro srautas nutrūksta.

- 2.04.5. Centrinio šildymo įtaisai su dirbtine oro trauka, kurie montuojami mašinų skyriuje arba patalpose, į kurias patenkama iš mašinų skyriaus, dar privalo atitikti šiuos reikalavimus:

- a) įjungiant ventiliatorius privalo veikti vienas, siekiant užtikrinti, kad katilas yra reikiamai vėdinamas;
- b) minėtame įtaise turi būti termostatinis prietaisas, reguliuojantis kuro tiekimą;
- c) kuras turi būti automatiškai uždegamas uždegimo deglu ar bet koku kitu būdu;
- d) turi būti galimybė ventiliatorių ir degiklio kuro siurblių išjungti iš denio;
- e) jeigu centrinio šildymo įtaisas yra mašinų skyriuje, jis turi būti taip sumontuotas, kad degiklio liepsna negalėtų pasiekti kitų patalpoje esančių agregatų;
- f) jeigu oro šildymo įtaisas yra sumontuoti mašinų skyriuje, oro ėmiklis turi būti prijungtas prie vamzdžių, išvestų į gryną orą.

2.05. Šildymas kietuoju kuru

- 2.05.1. Išskyrus tuos atvejus, kai šildymo įranga montuojama iš nedegusių medžiagų sukonstruotose patalpose, kurios yra konkrečiai suprojektuotos jose statyti katilą, kietuoju kuru kūrenamas šildymo įtaisas turi būti statomas ant metalo plokštės su stacioniais sienelėmis arba panašaus apsauginio padėklo, užtikrinančio, kad degantis kuras ar karšti pelenai neiškris už plokštės ribų.

- 2.05.2. Kietu kuru kūrenami šildymo katilai turi būti su termostatiniais regulatoriais, valdančiais degimui būtino oro tiekimą.
- 2.05.3. Priemonės, kuriomis pelenus galima greitai užgesinti, turi būti padėtos šalia kiekvieno šildymo įtaiso.
- 2.06. **Mašinų skyrius, katilinė ir bunkeriai**
- 2.06.1. Mašinų skyrius ir katilinė turi būti taip išdėstyti, kad būtų galima lengvai ir saugiai reguliuoti ir prižiūrėti juose esančią įrangą.
- 2.06.2. Skysto kuro ar tepimui naudojamos alyvos bunkeriai su gyvenamosiomis patalpomis negali turėti bendrų sienų.
- 2.06.3. Mašinų skyriaus, katilinės ir bunkerių sienos, lubos ir durys turi būti plieninės ar iš kitos tokios pat ugniai atsparios medžiagos.
- 2.06.4. Mašinų skyrius ir katilinė bei kitos patalpos, kuriose gali kauptis nedegiosios ir nuodingos dujos, privalo būti reikiamu būdu vėdinamos.
- 2.06.5. Nulipimo trapai ir laiptai, kuriais patenkama į mašinų skyrių, katilinę ir bunkerius privalo būti stacionariai pritvirtinti ir pagaminti iš plieno arba kitos tokios pat tvirtos ir nedegios medžiagos.
- 2.06.6. Mašinų skyriuje ir katilinėje turi būti du išėjimai, iš kurių vienas – atsarginis išėjimas.
- 2.06.7. Didžiausias leistinas garso lygis mašinų skyriuje yra 110 dB(A). Renkantis garso matavimo vietas reikia atsižvelgti į mašinų priežiūros pobūdį, kai mašinos veikia normaliai.
- Jeigu triukšmo lygis mašinų skyriuje yra didesnis už 90 dB(A), prie kiekvieno įėjimo į mašinų skyrių turi būti priklijuoti aiškiai matomi įspėjamieji užrašai.

3 SKYRIUS

VAIRAVIMO ĮTAISAS IR VAIRINĖ

- 3.01. **Bendroji dalis**
- 3.01.1. Kiekviename laive turi būti įrengtas negendamas vairavimo įtaisas – jeigu būtina, ir laivapriekio vairas – užtikrinantis, atsižvelgiant į laivo naudojimo būdą ir svarbiausius jo išmatavimus, gerą laivo manevringumą.
- 3.01.2. Vairavimo įtaisas turi būti taip suprojektuotas, kad vairo padėtis savaime negalėtų pasikeisti.
- 3.02. **Vairavimo įtaiso veiksmingumas**
- Vairavimo įtaisas turi atitikti šiuos reikalavimus:
- jeigu vairavimo įtaisas valdomas rankiniu būdu, tai vieną kartą visiškai apšukus vairaratį vairo kampas turi pakisti bent 3°;
 - jeigu vairavimo įtaisas yra visiškai mechanizuotas turi būti įmanoma, kai vairas yra panardintas ir laivas plaukia visu greičiu, pasiekti vidutinį 4° vairo nukrypimą per sekundę per visą vairo plokštę;
 - jeigu vairavimo įtaisui yra sumontuota pagalbinė jėgos pavara (pagalbinė jėgos pavara papildo rankinį pagrindinį valdymo įtaisą), tai turi būti įmanoma, kai vairas yra visiškai panardintas ir laivas plaukia visu greičiu, pasiekti vidutinį 3° vairo nukrypimą per 30° plokštę iš bet kurios pusės, kai vairas yra vidurinėje padėtyje;
 - jeigu visiškai mechanizuotam vairavimo įtaisui yra sumontuotas antrinis ir rankiniu būdu valdomas kontroliavimo prietaisas, pastarasis neturi kliudyti laivui sumažintu greičiu švartuotis.

3.03. Bendrieji projektavimo reikalavimai

- 3.03.1. Visas vairavimo įrenginys turi būti taip suprojektuotas, sukonstruotas ir sumontuotas, kad nuolatos galėtų veikti esant posvyrio kampui iki 15° ir aplinkos temperatūrai esant iki 40 °C.
- 3.03.2. Komponentų, sudarančių vairavimo įtaisą, dydis turi būti taip apskaičiuotas, kad komponentai išlaikytų visas didžiausias apkrovas, kurias jiems teks išlaikyti, kai vairavimo įtaisas veiks normaliomis sąlygomis. Kad vairavimo įtaisas galėtų kuo veiksmingiau išlaikyti visų ypatingų išorinių jėgų poveikį, jis neturi būti silpniausia sistemos dalimi. Bet kuris vairavimo įtaisas, pagamintas pagal įgaliotų klasifikacinių bendrovių taisykles, šiuo požiūriu gali būti laikomas patenkinamu.

3.04. Mechanizuotas vairavimo įtaisas

- 3.04.1. Jeigu laive sumontuotas mechanizuotas vairavimo įtaisas, laive turi būti įrengta antrinė vairavimo sistema, turinti tuoju pat sudaryti galimybę vairuoti laivą, kai sugenda pagrindinis vairavimo įtaisas.
- 3.04.2. Mechanizuotam vairavimo įtaisui turi būti sumontuotas įrenginys, apsaugantis nuo perkrovimų, kad būtų ribojamas pavaro sukamasis judesys.
- 3.04.3. Mechanizuotam vairavimo įtaisui savaime išsijungus ar sugedus, vairinėje turi pasigirsti garso signalas ir būti duodamas vizualus signalas.

3.05. Antrinės pavaros įjungimas

- 3.05.1. Jeigu antrinė vairavimo įtaiso pavara, sugedus pagrindinei pavarai, automatiškai neišsijungia, tai turi būti galimybė antrinę vairavimo įtaiso pavarą įjungti ranka ir vairui esant bet kokioje padėtyje. Įjungiant antrinę pavarą turi būti atliekama ne daugiau dviejų veiksmų ir juos atlikti privalo užtekti vieno asmens.
- 3.05.2. Antrinė vairavimo įtaiso pavara turi būti įjungiamą trumpiau nei per 5 sekundes. Privalo būti galimybė iš vairinės nustatyti, kuris vairavimo įtaisas yra naudojamas.

3.06. Rankinė pavara

- 3.06.1. Jeigu autonominė antrinė pavara yra rankinė, ji turi būti įjungiamą automatiškai arba turi būti galimybė šią pavarą nedelsiant įjungti iš vairinės, kai mechanizuota pavara išsijungia ar sugenda. Kumštelines movas galima naudoti tik tuomet, kai įjungiant jų neveikia sukamasis judesys.
- 3.06.2. Jėgos pavara neturi išjudinti vairaračio; privalo būti sumontuotas įrenginys, apsaugantis, kad vairaratis nesugriš į bet kokią vairo padėtį, kai automatiškai jungiamą rankinė pavara.

3.07. Rankiniu būdu valdoma hidraulinė pavara

- 3.07.1. Rankiniu būdu valdomas hidraulinis vairavimo įtaisas – tai įrenginys, kuriame vairs valdomas siurbliu, kuris savo ruožtu reguliuojamas tik rankiniu būdu valdomu vairaračiu (vairaračio siurbliu).
- 3.07.2. Jeigu vienintelis vairavimo įtaisas yra rankiniu būdu valdoma hidraulinė sistema, tai ji nelaikytina mechanizuotu vairavimo įtaisu ta reikšme, kuri išdėstyta 3.04 punkte, kuriai būtina autonomiška antrinė vairavimo sistema, jeigu:
- vamzdynų dydžiai, jų konstrukcija ir išdėstymas pašalina galimybę, kad vamzdžiai bus sugadinti mechaniniais veiksmais ar ugnimi, ir
 - vairaračio siurblio konstrukcija užtikrina patikimą veikimą.

3.08. Hidraulinė pavara

- 3.08.1. Jeigu pagrindinis vairavimo įtaisas valdomas hidrauliškai, o pagalbinis vairavimas – tai rankiniu būdu valdoma hidraulinė sistema, tai rankiniu būdu valdomos sistemos vamzdynas turi būti atskirtas nuo pagrindinio įrenginio vamzdyno.
- Turi būti numatyta galimybė pagrindinį įtaisą valdyti nenaudojant pagalbinio įrenginio vairaračio siurblio.
- 3.08.2. Jeigu ir pagrindinė, ir pagalbinė pavaros yra hidraulinės, atitinkamai ir kiekvienas siurblys turi būti sukamas autonomiškai (pvz.:

- jeigu pagrindinis siurblys sukamas pagrindinio variklio, pagalbinis siurblys turi būti sukamas elektros,
- jeigu pagrindiniam siurbliui elektros srovė tiekama iš centrinės grandinės, tai pagalbiniam siurbliui elektros srovė turi būti tiekama iš avarinės grandinės,
- jeigu pagrindiniam siurbliui elektros energiją tiekia generatorius Nr. I, tai pagalbiniam siurbliui ją turi tiekti generatorius Nr. II).

3.08.3. Jeigu pagalbinį siurblių suka avarinis variklis, kuris nuolatos neveikia, kol laivas plaukia, turi būti sumontuojamas buferinis įrenginys, turintis sukti siurblių. Kol įjungiamas atsarginis variklis.

3.08.4. Šie abu įrenginiai privalo turėti atskirus vamzdžius, vožtuvus, valdymo svirtis ir t. t. Tačiau jeigu užtikrinama, kad minėti du įrengimai veikia autonomiškai, tuomet jie gali turėti bendrų komponentų.

3.09. **Elektros pavara**

3.09.1. Jeigu ir pagrindiniam, ir pagalbiniam agregatui sukamajam judesiui suteikti naudojama elektros srovė, atitinkamai elektros tiekimo ir valdymo sistemos kiekvienam agregatui turi būti autonomiškos. Kiekvienas agregatas privalo turėti atskirą elektros variklį.

3.09.2. Jeigu pagalbinis elektros variklis yra sukamas antriniu varikliu, kuris, laivui plaukiant, veikia ne nuolatos, turi būti sumontuotas buferinis įtaisas, kad suktytų pagalbinį elektros variklį, kol bandomas antrinis variklis.

3.10. **Sraigto-vairo kolonėlė ir Voith-Schneiderio įranga**

Jeigu vairo ir Voith-Schneiderio vartuoto distancinis valdymas yra elektrinis, hidraulinis ar pneumatinis, tarp vairo kontroliavimo vietos ir vartuoto turi būti dvi atskiros valdymo sistemos.

Jeigu yra du ar daugiau nepriklausomi vartuotai, tai pagalbinė atskira valdymo sistema nėra reikalinga, nes vienam iš vartuotų sugedus laivas vis tiek gali manevruoti.

3.11. **Distancinio valdymo įrenginiai**

Distancinio valdymo įrenginiai, taip pat ir esantys ne vairinėje, turi būti stacionariai pritvirtinti. Jeigu šiuos įrenginius galima išjungti, turi būti sumontuoti indikatoriai, rodantys, ar įranga yra įjungta, ar išjungta.

Valdymo svirčių išdėstymas ir jų įjungimas turi atitikti jų funkcijas.

3.12. **Vairo padėčių rodyklės**

Vairo padėtis turi būti įmanoma aiškiai įžiūrėti iš vairo valdymo posto; jeigu reikia, privalo būti įtaisytos patikimos rodyklės.

3.13. **Pagalbinė vairavimo įranga**

3.13.1. Pagalbinė vairavimo įranga – tai mechaniniai vairavimo įrenginiai, sumontuoti papildomai su rankiniu būdu valdomą vairavimo įtaisais.

3.13.2. Jeigu naudojama pagalbinė vairo pavara, tai pagrindinės vairo pavaros sujungimas su pagalbine turi būti toks, kad nereikėtų žymiai didesnių pastangų sukty rankomis valdomą vairarati.

3.13.3. Be pirmiau išvardytų, pagalbinė vairo pavara turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) pagalbinę vairo pavarą vairo valdymo pulte turi būti įmanoma įjungti ir išjungti vairui esant bet kokioje padėtyje. Privalo būti aiškiai rodoma, ar pavara įjungta, ar išjungta;
- b) elektros, hidrauliniai ar pneumatiniai pagalbinės pavaros sujungimai su rankiniu būdu valdoma mechanine pagrindine vairo pavara neturi kelti grėsmės, kad pagrindinės pavaros nedelsiant nebus galima įjungti. Kiti pagalbinės vairo pavaros gedimai neturi sugadinti pagrindinės sistemos;
- c) visi veikiančios pagalbinės vairo pavaros komponentai ir bet kokios į ją vėliau įmontuotos detalės turi atitikti reikalavimus vairo pavaram, kurie išdėstyti šiame skyriuje.

- 3.13.4. Vairo padėties rodyklės turi funkcionuoti veikiant ir pagrindinei, ir pagalbinei vairo pavarai.
- 3.13.5. Čia pateikti reikalavimai taip pat taikomi ir tuomet, kai pagalbinė vairo pavara sumontuojama jau pastačius laivą.
- 3.14. **Neribojamas matomumas**
- Matomumas iš vairo valdymo pulto visomis kryptimis turi būti vienodai geras. Matomumas į priekį privalo būti užtikrinamas patikimomis optinėmis priemonėmis.
- 3.15. **Triukšmo lygis**
- Normaliomis veikimo sąlygomis laivo keliamas triukšmo lygis ties vairininko galva neturi būti didesnis už 70 dB(A).
- 3.16. **Vairo pavaros elektros komponentai**
- 3.16.1. Nominalus elektros variklių galingumas turi atitikti didžiausią vairo pavaros sukamąjį judesį. Kai dėl hidraulinės įrangos, tai pavaros elektros variklio nominalus galingumas privalo būti toks, kad įrenginyje (apsauginio vožtuvo reguliavimas) esant didžiausiam slėgimui būtų užtikrintas maksimalus siurblio našumas, atsižvelgiant į siurblio efektyvumą.
- 3.16.2. Elektros varikliai privalo atitikti bent šiuos reikalavimus:
- a) Periodiškai įjungiamos mechaninės vairo pavaros:
- elektrinių-hidraulinių pavarų elektros varikliai ir su jomis sujungti konverteriai turi būti suprojektuoti būti nuolat naudojami juos periodiškai įjungiant ir jų panaudojimo koeficientas privalo būti 15 %. Turi būti numatomas 10 minučių darbo ciklas;
 - elektrinės vairo pavaros elektros varikliai turi būti suprojektuoti periodiškam naudojimui ir taip, kad jų neįtakotų paleidimo procesas bei jų panaudojimo koeficientas turi būti 15 %. Turi būti numatomas 10 minučių darbo ciklas;
- b) vairo pavara, kuriai būtina nuolatos užtikrinti sukamąjį judesį, turi būti suprojektuota nuolatiniame veikime.
- 3.16.3. Žadinimo ir reguliavimo grandinės turi būti apsaugotos tik nuo trumpojo jungimo. Reguliavimo grandinės turi būti apsaugotos nuo du kartus didesnės elektros srovės už tą srovę, kuri grandinei nustatyta kaip maksimali; apsaugos įtaisams nustatytas nominalus dydis neturi būti mažesnis už 6 A.
- 3.16.4. Elektros variklių tiekimo kabeliai turi būti šitaip apsaugoti:
- Jeigu naudojami lydieji saugikliai, tai jų pagal projektą numatyta elektros srovė turi būti dviem lygiais didesnė už apskaičiuotąją elektros varikliams, tačiau ne didesnė nei 160 %, kai kalbama apie elektros variklius, kurie įjungiami periodiškai arba trumpam laikui. Trumpo jungimo nedelsiant išsijungiantys pertraukikliai negali būti sureguliuoti srovei, kuri 10 kartų viršija nustatytą pavaros elektros variklio srovę.
- 3.16.5. Jeigu pertraukikliuose yra terminiai jungikliai, tai jie turi būti arba išjungiami, arba nustatomi elektros srovei, kuri yra du kartus didesnė už nominalią variklio elektros srovę.
- 3.16.6. Elektros įrangai turi būti sumontuoti šie kontroliavimo įtaisai ir indikatoriai:
- a) žalios spalvos kontrolinė įjungimo lemputė, signalizuojanti, kad įrenginys veikia;
- b) raudonos spalvos kontrolinė lemputė, išsižiebianti tuomet, kai įrenginys sugenda ar savaime išjungiamas, kai elektros variklio apkrova yra per didelė arba kai viena fazė, turint trijų fazių tiekimą, pranyksta. Išsižibus raudonai lemputei tuo pat metu turi pasigirsti garso signalas.
- Jeigu tiekimas vyksta tik per pertraukiklius, kontroliuoti, ar nedingo fazė, nėra būtina.
- 3.16.7. Jeigu vairo padėčių rodyklėms, kad jos veiktų, reikia tiekti elektros srovę, tai ši tiekimo grandinė privalo būti atskira.

3.17. Nuleidžiama vairinė

Jeigu vairinė gali būti nuleidžiama, turi būti aptvaras, kliudantis žmonėms priartėti prie vairinės, kai ji yra nuleidžiama. Jeigu žmonės gali eiti po tokios vairinės apačia, turi būti garso signalas, kuris pasigirsta iš karto, kai tik vairinė pradeda nuleidžiamą. Jeigu vairinės nuleidimo mechanizmas sugenda, privalo būti galimybė ją nuleisti kitu būdu.

SKYRIUS

SAUGUS ATSTUMAS, ANTVANDENINIS BORTAS IR GRIMZLĖS MARKĖS**4.01. Apibrėžimai**

Šiame skyriuje:

- a) „ilgis L“ yra didžiausias korpuso ilgis be vairo ir bugšprito;
- b) „laivo viduryje“ yra vienodas nuotolis nuo ilgio L galų;
- c) įrenginys ar agregatas laikomas „atspariu purlams ir apsaugotu nuo atmosferos sąlygų“, jeigu esant normalioms sąlygoms į juos patenka labai mažai vandens.

4.02. Saugus atstumas

Mažiausias saugus atstumas turi būti:

- a) durims ir angoms (išskyrus liukus), kurias galima uždaryti taip, kad pro jas neprasiskverbtų purlų vanduo ir kurios atsparios esant bet kokioms oro sąlygoms: 0,15 m;
- b) durims ir angoms (išskyrus liukus), kurių negalima uždaryti taip, kad pro jas neprasiskverbtų purlų vanduo ir kurios nėra atsparios esant bent kokioms oro sąlygoms: 0,20 m;
- c) liukams, kuriuos galima uždaryti taip, kad pro juos neprasiskverbtų purlų vanduo ir kurie yra atsparūs esant bet kokioms oro sąlygoms: 0,30 m;
- d) liukams, kurie gali būti uždaromi specialiais įtaisais arba kurie nėra uždaromi (atviriesiems triumams): 0,50 m.

4.03. Antvandeninis bortas

Turi būti pakankamas antvandeninis bortas, kuris įgalina užtikrinti, kad yra laikomasi saugaus atstumo.; antvandeninis bortas negali būti neigiamas.

4.04. Grimzlės markės

4.04.1. Didžiausias grimzlės lygis turi būti taip nustatomas, kad būtų užtikrintas reikalavimų dėl mažiausio saugaus atstumo laikymasis ir tuo pat metu užtikrinant, kad šis lygis jokiam taške nebus aukščiau nei yra išilginis šoninis denis arba, jeigu išilginio šoninio denio nėra, nei viršutinis laivo korpuso medinės apkalos ar metalinės apkalos taškas.

4.04.2. Didžiausias grimzlės lygis privalo būti pažymėtas aiškiai matomomis ir nenutrinamomis grimzlės markėmis.

4.04.3. Grimzlės markė – tai 0,30 m ilgio ir 0,04 m pločio stačiakampis, kurio pagrindas yra horizontalus ir sutampantis su didžiausiu grimzlės lygiu, nurodytu šiame priede. Šios grimzlės markės gali būti derinamos su kitomis, kurios privalomos pagal kitų taisyklių nuostatas.

4.04.4. Kiekvienas laivas privalo būti pažymėtas bent trimis grimzlės markių poromis: viena pora – laivo viduryje, kitos – maždaug per 1/6 laivo ilgio nuo jo laivagalio ir laivapriekio.

Tačiau:

- jeigu laivo ilgis mažesnis nei 40 m, pakanka dviejų grimzlės markės porų, kurios žymimos maždaug per 1/4 laivo ilgio nuo jo laivagalio ir laivapriekio,
- laivams, kurie neskirti prekėms gabenti, žymima viena grimzlės markės pora maždaug laivo viduryje.

- 4.04.5. Ženklaai ar informacija, kurie po naujo patikrinimo nustoją galioti, prižiūrint sertifikatus išduodančiai institucijai, turi būti pašalinti arba pažymėti, kad ilgiau jie negalioja.
- Jeigu dėl kokių nors priežasčių grimzlės markės ženklas dingsta, jis gali būti keičiamas tik prižiūrint sertifikatus išduodančiai institucijai.
- 4.04.6. Jeigu laivas buvo išmatuotas laikantis Konvencijos dėl vidaus vandenų kelių matavimo ⁽¹⁾, ir matavimo plokščių plokštuma atitinka šio priedo reikalavimus, matavimo plokštės gali būti laikomos grimzlės markių pakaitalu.
- 4.05. **Grimzlės mastelis**
- 4.05.1. Kiekvienas laivas, kurio grimzlė gali būti 1 m, privalo būti su kiekvienoje pusėje link laivapriekio pažymėtu grimzlės masteliu; laivas gali turėti pažymėtus ir papildomus grimzlės mastelius.
- 4.05.2. Nulinis kiekvienos grimzlės taškas turi būti vertikaliai po grimzlės skale toje vietoje, kuri lygiagrečiai didžiausios grimzlės plokštumai, einančiai per žemiausią korpuso ar kilio tašką. Vertikalus atstumas virš nulinio taško turi būti sužymėtas decimetrais. Nuo tuščio laivo grimzlės iki 10 cm virš didžiausios grimzlės plokštumos lygio šios padalos turi būti sužymėtos iškalant padalas ar išgraviruojant ir nudažytos dviem skirtingomis spalvomis tokiu būdu, kad būtų aiškiai matomos. Padalos privalo būti sužymėtos skaičiais šalia skalės bent kas kiekvienus 5 dm ir skalės viršuje.
- 4.05.3. Grimzlės mastelius gali atstoti dvi laivo užpakalinėje dalyje esantys matavimo masteliai, pritvirtinti pagal 4.04.6 punkte nurodytos Konvencijos nuostatą, jeigu mastelių padalos atitinka pirmiau išdėstytus reikalavimus ir, jeigu būtina, yra pridėti, skaičiai, nurodantys grimzlę.

5 SKYRIUS

MAŠINOS

- 5.01. **Bendrosios nuostatos**
- 5.01.1. Visos mašinos ir su jomis jungiami agregatai turi būti suprojektuoti, sukonstruoti ir sumontuoti laikantis patikimos mašinų gamybos patirties.
- 5.01.2. Katilai ir kiti slėgio balionai bei pagalbinė jų įranga turi atitikti valstybėje narėje, išduodančioje sertifikata, galiojančias taisykles, iki bus pradėtos taikyti Bendrijos taisyklės.
- 5.01.3. Draudžiama naudoti pagrindines ir pagalbines mašinas, kurioms reikalingas kuras, kurio pliūpsnio temperatūra yra mažesnė nei 55 °C.
- Tačiau varikliams, sukamąjį judesį suteikiantiems inkaro gervėms, ir varikliams, naudojamiems laivo valtyse ir nešiojamuose motoriniuose siurbliuose, gali būti naudojamas kuras, kurio pliūpsnio temperatūra yra mažesnė už 55 °C.
- 5.01.4. Variklio paleidimą lengvinančias priemones, kurių sudėtyje yra kuro, kurio pliūpsnio temperatūra yra mažesnė už 55 °C, naudoti leidžiama.
- 5.02. **Saugumą užtikrinanti įranga**
- 5.02.1. Visos mašinos privalo būti pastatytos ir sumontuotos taip, kad būtų deramai prieinamos valdyti ir aptarnauti ir kad prie jų dirbantiems žmonėms nekeltų pavojaus.
- 5.02.2. Pagrindinės ir pagalbinės mašinos, katilai ir visi pagalbiniai agregatai privalo būti su saugumą užtikrinančiais įtaisais, atitinkančiais valstybėje narėje, išduodančioje sertifikata, galiojančias taisykles.
- 5.02.3. Taip pat turi būti įmanoma variklius ir traukos ventiliatorius išjungti būnant išorėje tų patalpų, kuriose minėti agregatai yra sumontuoti.
- 5.03. **Laivo vartuvas**
- 5.03.1. Privalo būti įmanoma įjungti, išjungti ir reversuoti laivo varomuosius mechanizmus (vartuvą, ratus ir t. t.) greitai ir saugiai.

⁽¹⁾ Nr. E/ECE/626.

Nr. E/ECE/546, 1966 m. vasario 15 d.

5.03.2. Jeigu laivui plaukiant laivo vartuovo valdyti iš vairinės nėra galimybės, tarp vairinės ir mašinų skyriaus turi būti sumontuota patikima abipusio ryšio sistema.

5.04. **Variklio išmetamieji vamzdžiai**

5.04.1. Per gyvenamąsias patalpas ar vairinę praveisti išmetamieji vamzdžiai turi būti apsukti veiksmingu dujas sulaukančiu apvalkalu. Tarp išmetamojo vamzdžio ir apvalkalo esanti erdvė turi susisiekti su lauko oru.

5.04.2. Visos išmetamosios dujos iš laivo privalo būti šalinamos. Visų tinkamų priemonių turi būti imamos, kad nuodingosios dujos nepatektų į įvairius laivo skyrius. Išmetamuosius vamzdžius, kuriais dujos šalinamos iš pagrindinių laivo variklių, draudžiama išvesti per laivo bortą.

5.04.3. Išmetamieji vamzdžiai turi būti su tinkama šilumos izoliacija, deramai atskirti vieni nuo kitų ar aušinami.

5.04.4. Jeigu išmetamieji vamzdžiai yra praveisti šalia ar per degiąsias medžiagas, pastarosios turi būti apsaugotos izoliuojamosios medžiagos lakštu ar bet koku kitu įtaisu, užtikrinsiančiu reikiamą izoliavimą.

5.05. **Cisternos, bunkeriai ir vamzdynai**

5.05.1. Skystas kuras turi būti saugomas patikimai prie laivo korpuso pritvirtintose cisternose arba bunkeriuose.

5.05.2. Cisternos ir bunkeriai, jų vamzdynai bei kiti pagalbiniai įtaisai turi būti taip išdėlioti ir sumontuoti, kad nei kuras, nei dujos negalėtų patekti į laivą.

5.05.3. Išskyrus tuos atvejus, kai cisternos pildomos kasdieniam naudojimui, cisternos ir bunkerio pripilamojo vamzdžio skystu kuru anga privalo būti denyje. Pripilamasis vamzdis turi būti su įtaisu, kuriuo būtų galima tą vamzdį užsukti. Kiekvienoje cisternoje ir bunkeryje turi būti įtaisytas alsuoklio vamzdis, išvestas į lauką virš denio ir taip įrengtas, kad į jį nepatektų vanduo.

5.05.4. Skysto kuro tiekimo vamzdynui prie cisternos ar bunkerio išleidimo vožtuvo turi būti įtaisytas uždarymo įtaisas.

Taip pat privalo būti įmanoma iš denio nutraukti kuro tekėjimą vamzdžiais, kuriais kuras tiesiogiai tiekiamas varikliams, katilams ir šildymo agregatam.

Vamzdžiai, kuriais teka kuras, negali būti veikiami šilumos ir privalo būti įmanoma juos apžiūrėti per visą jų ilgį.

5.05.5. Kuro cisternų ar bunkerių šoniniai vamzdelio formos matuokliai turi būti tinkamai apsaugoti nuo sugadinimo, jiems turi būti sumontuoti savaimė užsidarantys čiaupai ir minėti matuokliai prie cisternų ar bunkerių privalo būti prijungti pastarųjų apatinėje dalyje.

5.05.6. Skysto kuro cisternose ir bunkeriuose turi būti įrengtos sandarios angos, kad minėtas talpas būtų galima valyti ir tikrinti.

5.05.7. Cisternose, iš kurių kuras tiesiogiai tiekiamas pagrindiniams laivo varikliams privalo būti sumontuotas įtaisas, kuris vairinėje duoda vizualųjį ir garso signalą, kai kuro lygis cisternose pasidaro nepakankamas saugioms operacijoms.

5.05.8. Jokių pavojingų dujų ar skysčių vamzdžių, kuriuose yra toks slėgis, kad įvykus nutekėjimui šis slėgis gali būti pavojingas žmonėms, negalima rengti gyvenamosiose patalpose ar perėjimuose. Šis reikalavimas netaikomas vamzdžiams, kuriais tiekiamas garas arba hidraulinės sistemos vamzdžiams, jeigu juos gaubia apsauginis metalo apvadas.

5.06. **Triumo siurbliai**

5.06.1. Taikomi 2.02.5 punkto reikalavimai.

5.06.2. Laivuose su įgula turi būti įrengtas bent vienas triumo siurblys. Tačiau laivuose, kurių pagrindinių mechaninių laivo variklių galingumas yra didesnis už 225 kW ir laivuose, kurių dwt viršija 350 turi būti įrengti du atskiri triumo siurbliai, iš kurių bent vienas privalo būti sukamas mechanine pavara.

Rankiniu būdu sukamų triumo siurblių pakanka sandarioms patalpoms, kurios ne ilgesnės nei 4 m.

- 5.06.3. Vidinis triumo siurblio skersmuo d turi būti bent:

$$d = 1,5 \sqrt{L(B + C)} + 25 \text{ (v mm)}.$$

Vidinis skersmuo (d_a) vamzdyno atšakų, sujungtų su įvairiais vamzdyno priimamaisiais tinkeliais, turi būti bent:

$$d_a = 2,0 \sqrt{L(B + C)} + 25 \text{ (v mm)}.$$

Čia:

- L yra laivo ilgis tarp statmenų (m),
- B yra teorinis laivo plotis (m),
- C yra teorinis laivo borto aukštis iki pagrindinio denio (m),
- l yra atitinkamos sandarios patalpos ilgis (m).

- 5.06.4. Mechanškai sukamo siurblio galia turi būti bent $0,1 \text{ d}^2 \text{ l/min.}$

Triumo pagalbinio siurblio galia turi būti bent $0,1 \text{ d}_a^2 \text{ l/min.}$, jeigu d_a nurodo ilgiausią vandeniui nepralaidžią patalpą.

Rankiniu būdu sukamo bet kokio siurblio, naudotino tik vienoje patalpoje, galia privalo būti bent:

$0,1 \text{ d}_a^2 \text{ l/min.}$, čia d_a nurodo tą patalpą.

- 5.06.5. Leidžiama naudoti tik savaiminio įsiurbimo triumo siurblius.
- 5.06.6. Kiekvienoje plokščiadugnės patalpos, platesnės nei 5 m, pusėje turi būti bent po vieną siurbimo filtrą. Jeigu mašinų skyrius yra ilgesnis nei 5 m, jame privalo būti bent du siurbimo filtrai.
- 5.06.7. Turi būti galimybė laivagalio patalpas nusausti iš mašinų skyriaus automatiškai užsidarančiais vamzdžiais (2.02.8).
- 5.06.8. Nuleidimo vamzdžių atšakos iš įvairių patalpų atbuliniais vožtuvais, kuriuos galima uždaryti, turi būti sujungtos su pagrindiniu vamzdynu.

Patalpos ar kitos ertmės, įrengtos tik dėl balasto su vandens nuleidimo sistema turi būti sujungtos paprastais išjungiamais įtaisais.

5.07. Panaudotos alyvos rinkimo sistema

Įrengimai, skirti nusausti mašinų skyriaus siurbliams, turi būti taip suprojektuoti, kad alyva ar alyvuotas vanduo, išsiurbtas iš siurblių, liktų laive.

Dinaminis alyvos separatorius turi būti sumontuotas triumo siurblyje, išpumpuojančiame vandenį, arba, jeigu šitas nėra padaryta, aplink kiekvieną vamzdyno siurbimo filtrą privalo būti sumontuotas statinis separatorius.

Šitie įtaisai turi būti tokios rūšies, kurią yra patvirtinusi kompetentinga valstybės narės institucija, ir tinkamo dydžio.

5.08. Gervės

- 5.08.1. Inkarų gervės turi būti skirtos inkarams virš 50 kg.
- 5.08.2. Gervės, skirtos sukėti ir mechaniškai, ir rankiniu būdu, turi būti taip suprojektuotos, kad mechaninė pavara negalėtų sukamojo judesio suteikti rankinei pavarai.

5.09. Laivo keliamas triukšmas

- 5.09.1. Laivo keliamas triukšmas, kai laivas plaukia, ypač variklio įleidžiamųjų ir išleidžiamųjų įtaisų, turi būti slopinamas atitinkamomis priemonėmis.
- 5.09.2. Esant normalioms veikimo sąlygoms, laivo keliamas triukšmas, matuojant 25 m atstumu nuo laivo šono, neturi viršyti 75 dB(A).

6 SKYRIUS

ELEKTROS INSTALIACIJA

6.01. Bendrosios nuostatos

6.01.1. Elektros įranga turi atitikti šio skyriaus reikalavimus.

6.01.2. Laive privalo būti:

- a) grandinės ir įrangos schema, patikrinta ir pasirašyta tikrinančios institucijos, kurioje nurodoma:
 - naudojamų mašinų ir įrangos tipai bei modeliai,
 - kabelių skersiniai pjūviai ir kabelių tipai,
 - visos kitos detalės, svarbios įvertinant, ar laikomasi saugumo reikalavimų;
- b) elektros įrangos naudojimo instrukcijos.

6.01.3. Visa elektros įranga turi būti suprojektuota, sukonstruota ir sumontuota taip, kad galėtų veikti esant nuolatiniam 15° pakrypimui ir oro temperatūrai esant iki 40 °C.

6.02. Didžiausia leidžiama elektros įtampa

6.02.1. Šios didžiausios elektros įtampos negalima viršyti:

Įrangos rūšis	Didžiausia leistina elektros srovė		
	Nuolatinė srovė	Vienfazė kintamoji srovė	Trifazė kintamoji srovė
A. Galios įranga ir šildymo įtaisas, čia skiriant ir bendrosios paskirties rozetes	250 V	250 V	500 V
B. Apšvietimo įranga, čia skiriant ir bendrosios paskirties rozetes	250 V	250 V	—
C. Kištukinis lizdas nešiojamiems elektros prietaisams, naudojamiems atviraime denyje arba ankštose ar drėgnose metalu dengtose patalpose, išskyrus katilus ir cisternas:			
1) apskritai	50 V	50 V	—
2) naudojant izoliuojantįjį transformatorių, skirtą vienam elektros prietaisui. Abu šios sistemos laidai turi būti izoliuoti nuo žemės	—	250 V	—
3) jeigu naudojami elektros prietaisai su sustiprinta ar dviguba izoliacija	250 V	250 V	—
D. Kištukiniai lizdai nešiojamiems elektros prietaisams, naudojamiems katiluose ir cisternose	50 V	50 V	—

6.02.2. Jeigu laikomasi nustatytų saugumo priemonių, didesnė elektros įtampa leidžiama:

- a) akumuliatorių baterijos įkrovimo įrangos įtaisuose, kai įkrovimo procesui tokia įtampa yra būtina;
- b) mašinose, kurių galiai tokia įtampa yra reikalinga;
- c) specialiuose laivo įtaisuose (pavyzdžiui, radijo prietaisuose ir paleidimo įtaisuose).

6.03. Jungiamoji armatūra

6.03.1. Jeigu elektros įtaisams srovė tiekama iš krante esančio srovės šaltinio, kabeliai laive privalo turėti stacionarius sujungimus arba turi būti su nuolatiniais sujungimais ar su įžeminimo įrenginiais.

Privalo pasirūpinti, kad kabeliai ir jų sujungimai nepatirtų tempimo apkrovų.

- 6.03.2. Leidžiama naudoti tik kabelius, izoliuotus tepalui atspariu ir antipireninėmis medžiagomis padengtu apvalkalu.
- 6.03.3. Jeigu įvado įtampa yra didesnė nei 50 V, laivo korpusas turi būti patikimai izemintas. Nuimamas kištukinis lizdas laivo korpuse turi būti pažymėtas specialiais ženklais.
- 6.03.4. Pagrindiniame skirstomajame skyde turi būti sumontuotas indikatorius, rodantis, ar tinklu, kuriuo laivas sujungtas su krantu, teka elektros srovė.

6.04. **Generatoriai ir elektros varikliai**

- 6.04.1. Generatoriai ir elektros varikliai privalo būti taip išdėstyti, kad juos būtų galima tikrinti, atlikti matavimus bei juos remontuoti ir kad į jų apvijas nepatektų vanduo ir (arba) alyva. Prijungiamoji dėžutė turi būti lengvai prieinama.
- 6.04.2. Generatoriai, kuriuos suka pagrindinis laivo variklis, laivasraigčio velenas arba pagalbinis agregatas, skirtas atlikti kitas funkcijas, turi būti suprojektuoti taip, kad galėtų veikti kintant apsisukimų skaičiui, kas gali nutikti eksploatuojant įrenginius.

6.05. **Akumuliatorių baterijos**

- 6.05.1. Akumuliatorių baterijos turi būti taip suprojektuotos, kad tiktų naudoti laive. Baterijos skyrių dėžės turi būti pagamintos iš smūgiams atsparios, sunkiai įsidedančios medžiagos ir privalo būti taip pagamintos, kad jas iš vertikalios padėties pakreipus 40° kampu, elektrolitas neišbėgtų.
- 6.05.2. Akumuliatorių baterijos privalo būti taip tvirtinamos, kad laivui judant nepasislinktų. Baterijos turi būti taip išdėstytos, kad nepatirtų pernelyg didelio karščio ar šalčio, garo ar garų poveikio ir nebūtų taškomos vandens purslais.

Akumuliatorių baterijos privalo būti taip išdėstytos, kad būtų lengvai pasiekiamos ir kad bet kokie iš baterijų išsiskiriantys garai negalėtų gadinti šalia baterijų esančių įtaisų.

Akumuliatorių baterijos negali būti statomos vairinėje ar gyvenamosiose patalpose arba triumuose.

Tačiau akumuliatorių baterijos, skirtos nešiojamiems elektros įtaisams, gali būti statomos vairinėje ir gyvenamosiose patalpose.

- 6.05.3. Akumuliatorių baterijos, kurioms įkrauti reikia didesnės nei 2 kW elektros galios (skaičiuojama pagal didžiausią įkrovimo srovę ir nominalią akumuliatorių baterijos įtampą), turi būti statomos specialiai tokioms baterijoms skirtose patalpose. Jeigu minėtosios baterijos statomos denyje, tai jos turi būti uždengtos dėže ar spinta.

Akumuliatorių baterijas, kurių įkrovimo galia neviršija 2 kW, galima statyti po deniu, spintoje ar dėžėje. Jas taip pat galima statyti mašinų skyriuje ar kitoje gerai vėdinamoje patalpoje, jeigu baterijos apsaugotos nuo krantinčių daiktų ir vandens lašų.

- 6.05.4. Visų ertmių, dėžių, spintų, lentynų ar kitų sudėtinių darinių, specialiai skirtų akumuliatorių baterijoms, vidiniai paviršiai turi būti apsaugoti nuo ardančiojo elektrolito poveikio juos nudažius arba išklojus medžiagomis, atspariomis elektrolitui.
- 6.05.5. Turi būti užtikrintas veiksmingas vėdinimas, kai akumuliatorių baterijos statomos į uždaras patalpas, spintas ar dėžes. Oras turi srūti iš apačios ir būti šalinamas per viršų taip, kad būtų užtikrintas visų dujų pašalinimas. Vėdinimo vamzdžiuose neturėtų būti įtaisų, galinčių kliudyti orui srūti (pavyzdžiui, uždarymo vožtuvų).
- 6.05.6. Privalomas oro srautas, matuojamas litrais per valandą, turi būti skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$Q = 110 \cdot j \cdot n,$$

Čia:

— j yra 1/4 didžiausios leistinos krovimo įrenginio elektros srovės (amperais),

— n yra sekcijų skaičius.

- 6.05.7. Kai naudojamas natūralus vėdinimas, vėdinimo kanalų susikirtimo vietose oro srauto greitis turi būti 0,5 m/s. Vėdinimo kanalų susikirtimo vietos, naudojant akumuliatorių baterijas su švino plokštėmis, turi būti ne mažesnės nei 80 cm², o naudojant šarmines baterijas – ne mažesnės nei 120 cm².
- 6.05.8. Jeigu reikalaujama vėdinimo negali užtikrinti natūralus oro srautas, turi būti įrengtas ventiliatorius, ypač ištraukiamasis ventiliatorius, kurio variklis veikdamas nekurtų dujų ar oro srauto.

Privalo būti sumontuoti specialūs įtaisai, kad dujos nepatektų į variklį.

Ventiliatoriai turi būti taip suprojektuoti ir pagaminti iš tokių medžiagų, kad ventiliatoriaus mentei atsitrenkus į ventiliatoriaus korpusą nepažirtų kibirkštys ir kad neatsirastų statinių elektros krūvių.

6.05.9. Ant patalpų, kuriose yra akumuliatorių baterijos, durų, dėžių ar spintų, kuriose įdėtos baterijos, sienelių turi būti priklijuotas bent 0,10 m skersmens ženklas „Rūkyti draudžiama“.

6.06. Skirstomieji elektros skydai

6.06.1. Skirstomieji elektros skydai turi būti išdėstyti pasiekiamose ir gerai vėdinamose vietose, kuriose nesikaupia dujos ar nesirenka rūgščios medžiagos. Skydai turi būti taip išdėstyti, kad būtų apsaugoti nuo kratymo ir nuo bet kokio nelaimingo atsitikimo, kurį galėtų sukelti nepalankios oro sąlygos, vanduo, alyva, skystos tokiosios medžiagos, garas ar garai.

Skirstomieji elektros skydai neturi būti išdėstyti arti cisternos matuojamojo vamzdelio ar skysto kuro cisternų ventiliatorių.

6.06.2. Apskritai medžiagos, iš kurių gaminami skirstomieji elektros skydai, turi būti tinkamo mechaninio patvarumo, ilgaamžės ir nedegios. Šios medžiagos neturi būti higroskopiškos.

6.06.3. Kai elektros įtampa yra didesnė už 50 V:

- a) turi būti naudojamos tokie elektros skirstomieji skydai, kurių srovės tekėjimo komponentai yra taip sutvarkyti ar apsaugoti, kad būtų išvengta savaiminio kontaktų įsijungimo;
- b) prie skirstomojo elektros skydo turi būti patiestas izoliuojamasis kilimėlis ar impregnuotas medinis padėklas; tačiau šie reikalavimai netaikomi išjungiamiesiems skydams;
- c) metalinės valdymo skydo rėmo dalys arba struktūros komponentai ir metaliniai įtaisų korpusai turi būti patikimai įžeminti.

6.06.4. Visos skirstomųjų elektros skydų dalys, ir sujungimai, turi būti lengvai prieinami patikrinti, prižiūrėti ar pakeisti ir privalo būti galimybė jas išjungti.

6.06.5. Prie skirstomųjų elektros skydų turi būti pritvirtintos nurodomosios plokštelės, kuriose pateikiamos visos svarbiausios ar prijungtosios elektros grandinės.

6.07. Jungikliai, kištukai, lydieji saugikliai ir kabelių apsauga

6.07.1. Visus įrengimus, atsišakojamuosius kabelius iš pagrindinio elektros skirstomojo skydo, atsišakojamuosius kabelius iš skirstomųjų skydų turi būti įmanoma išjungti jungikliais ar automatiniais jungikliais, kurie vienu metu išjungia visus laidininkus, kuriais teka elektros srovė.

Jeigu elektros srovės įtampa yra 50 V ar mažesnė, atsišakojamiesiems kabeliams iš skirstomųjų skydų gali būti taikoma išimtis, ypač jei kalbama apie elektros grandines, kurios kiekvienam agregatui turi atskirą jungiklį.

6.07.2. Visi generatoriai ir elektros grandinės kiekviename neįžemintame kontakte ar laidininke turi būti apsaugoti nuo pernelyg didelės elektros srovės. Šiam tikslui turi būti naudojami automatiniai išjungikliai su trumpo jungimo ir elektros srovės padidėjimo išjungikliais arba su sandariaisiais lydžiais saugikliais. Tokie elektros apsauginiai įtaisai turi būti taip įrengti, kad jie būtų apsaugoti nuo kratymo.

6.07.3. 3.16.3, 3.16.4 ir 3.16.5 punktų reikalavimų turi būti laikomasi, kai kalbama apie vairo pavaros apsaugos komponentus.

6.07.4. Atkirtos prietaisuose turi būti pažymėtos padėtys „įjungta“ ir „išjungta“. Šis reikalavimas negalioja apšvietimo jungikliams, kuriuose elektros srovė yra mažesnė nei 10 A.

6.07.5. Visi jungikliai ir kištukai turi būti suprojektuoti taip, kad būtų galimybė visus elektros laidininkus išjungti vienu metu. Apšvietimo jungikliams šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu jungikliais teka mažesnė nei 10 A srovė, išskyrus apšvietimą drėgnose patalpose.

6.07.6. Įtaisai, kuriems reikia tiekti didesnę nei 10 A srovę, turi būti jungiami prie specialios grandinės.

6.07.7. Kabeliai turi būti su vandeniu nelaidžiu, antipireniniu apvalkalu ir tokios rūšies, kuri paprastai naudojama laivuose.

Kitų rūšių kabeliai gali būti naudojami gyvenamosiose patalpose, jeigu kabeliai yra patikimai apsaugoti ir yra padengti antipireninėmis medžiagomis.

Kabeliai privalo būti apsaugoti nuo bet kokios rizikos, kad esant normalioms veikimo sąlygomis, jie bus sugadinti, ypač ant denio ir triumuose.

- 6.07.8. Nešiojamiems elektros prietaisams elektros srovę tiekti kabeliais, turinčiais metalinį apvalką, draudžiama.
- 6.07.9. Kabeliai ir įranga turi būti jungiami tvirtais ir ilgaamžiais įtaisais, kurie užtikrins, kad sujungimai nepatirs tempiamųjų apkrovų.
- 6.08. **Įžeminimo detektorius**
- Tinkama indikatoriaus, rodančio įžeminimą, įranga, turi būti įjungta visoms neįžemintoms grandinėms, kuriomis teka didesnė už 50 V elektros srovė.
- 6.09. **Apšvietimas**
- 6.09.1. Visi apšvietimui naudojami prietaisai turi būti taip sumontuoti, kad jų išskiriama šiluma negalėtų uždegti netoli šių prietaisų esančių lengvai užsiliepsnojančių objektų ar įtaisų.
- 6.09.2. Uždarose patalpose, kuriose pastatomos akumuliatorių baterijos arba kuriose saugomi dažai ar kitos labai degios medžiagos, naudotini tik tokie apšvietimo prietaisai, kurie nekelia pavojų, kad gali įvykti sproginimas.
- 6.09.3. Elektros srovė mašinų skyriuje ir katilų patalpose esantiems apšvietimo prietaisams turi būti tiekiamą bent dvejomis elektros grandinėmis.
- 6.10. **Signaliniai žiburiai**
- 6.10.1. Žiburių valdymo skirstomoji spinta turi būti sumontuota vairinėje; šiai spintai turi būti galimybė elektros srovę tiekti atskiru kabeliu iš pagrindinės elektros skirstomosios spintos.
- 6.10.2. Kiekvienam signaliniam žiburiui elektros srovė iš žiburių valdymo skirstomosios spintos turi būti tiekiamą atskirai ir kiekvienas žiburys privalo būti atskirai apsaugotas ir kontroliuojamas. Žiburiams, sujungtiems į grupes, elektros srovė gali būti tiekiamą bendra elektros grandine, tačiau su sąlyga, kad užgesus bet kuriam žiburiui, kontroliavimo įranga duos pavojaus signalą.
- 6.10.3. Jeigu žiburių stebėti tiesiogiai iš vairinės nėra galimybės, žiburius reikia stebėti naudojant signalines lemputes ar panašius įtaisus, sumontuotus vairinėje esančiame valdymo skyde. Sugedus signalinei lemputei, signalizuojančiai apie žiburio veikimą, pastarasis neturėtų išsijungti.
- 6.11. **Įžeminimas**
- 6.11.1. Metalinės dalys, kuriomis elektros srovė neteka, kai naudojama, pavyzdžiui, mašinų rėmai ir korpusai, prietaisai, reikmenys ir pagalbinių įtaisai, turi būti įžeminti, jeigu jie kol kas yra taip sumontuoti, kad su laivo korpusu neturi veiksmingo metalo kontakto.
- 6.11.2. Metaliniai reikmenys ir pagalbinių įtaisai, kuriuose naudojama nuolatinė srovė, metaliniai kabelių apvalkalai ir kabelių vamzdžiai turi būti įžeminti bent iš abiejų galų. Jeigu kabeliai yra sumontuoti ant medinės ar plastinės medžiagos, užteks vieno įžeminamojo kontakto. Naudojant kintamąją srovę vienagysliai kabeliai ir kabelių vamzdžiai, kuriais praveistas vienas kabelis, gali būti įžeminami ne daugiau nei vienu kontaktu.
- 6.11.3. Įrenginiams, kuriuose naudojama ne didesnė nei 50 V įtampa, įžeminimas nėra privalomas.
- 6.11.4. Jeigu naudojama didesnė nei 50 V srovė, nešiojamų elektros prietaisų korpusai, jeigu jie pagaminti ne iš izoliuojamosios medžiagos arba jeigu jie nėra apsaugoti, privalo būti įžeminami elektros tiekimo kabeliu, prijungiant papildomą kabelio gyslą, kuria normaliai elektros srovė neteka.
- 6.12. **Rezerviniai galios įrenginiai**
- 6.12.1. Rezerviniai galios įrenginiai yra šie:
- pagalbinis agregatas su kuro tiekimo sistema, nepriklausoma nuo pagrindinio variklio ir atskira aušinimo sistema, kuris, sugedus pagrindinei grandinei, įsijungia automatiškai arba kuris gali būti įjungiamas rankiniu būdu, jeigu jis sumontuotas visiškai šalia vairinės arba bet kokios kitos patalpos, kurioje nuolatos būna apmokytų įgulos narių, ir kuris yra pajėgus per 30 sekundžių pats patenkinti elektros poreikį; arba
 - akumuliatorių baterija, kuri automatiškai ima tiekti elektros srovę, kai sugenda pagrindinė grandinė, arba kuri gali būti rankiniu būdu įjungta iš vairinės ar bet kokios kitos patalpos, kurioje nuolatos būna apmokytų įgulos nariai, ir kuri yra pajėgi išvardytiems srovę naudojantiems prietaisams nustatytą laiko tarpą tiekti srovę ir per tą laiko tarpą akumuliatorių baterijos nereikia įkrauti ir jos tiekiamos elektros srovės įtampa nesumažėja iki neleistino lygio.

- 6.12.2. Pagalbiniai agregatai, avarinės akumuliatorių baterijos ir su jais susijęs skirstomasis įrenginys gali būti sumontuoti mašinų skyriuje, tačiau šiuo atveju kaip galima aukščiau.
- 6.12.3. Pagal minimalius reikalavimus rezerviniai galios įrenginiai turi būti pajėgūs užtikrinti, kad, jeigu privaloma ir tiek, kiek įrenginiai neturi atskiro avarinio elektros srovės tiekimo, šie elektros įtaisai galėtų veikti vienu metu:
- signaliniai žiburiai;
 - garso signalai;
 - avarinis apšvietimas;
 - radijo telefonas;
 - bendrojo pavojaus signalizacija, atitinkamo garsiakalbio sistemos ir kitos avarinės sistemos;
 - avarinis apšvietimas.

Laikotarpis, per kurį avariniai įrengimai turi būti pajėgūs veikti, privalo būti nustatytas atsižvelgiant į numatomą laivo naudojimo pobūdį, tačiau negali būti trumpesnis nei 30 minučių.

7 SKYRIUS

ĮRANGA

7.01. Inkarai, grandinės ir inkaro lynai

Inkarų kiekis bei jų lynai ir inkarų svoris turi atitikti vandenų kelių, kuriais plaukioja laivas, charakteristikas ir turi būti nustatomas kompetentingos vietinės institucijos.

7.02. Kita įranga

7.02.1. Laivuose turi būti bent ši įranga:

- elektros įtaisai ir įrengimai, kurie reikalingi, kad būtų galima duoti vizualius ir garso signalus ir laivų identifikavimui, kaip reikalauja galiojančios laivybos taisyklės;
- avariniai žiburiai, kurie nėra susiję su pagrindine laivo elektros grandine ir kuriais būtų galima, iškilus būtinybei, pakeisti žiburius, kurie yra privalomi pagal pirmiau išvardytas taisykles sulaikytiems, užplaukusiems ant sekumos ar apsemtiems laivams;
- virvės ir metaliniai kabeliai;
- avarinis demblys, jeigu sertifikate nenurodyta, kad avarinis demblys nėra reikalingas;
- bent 0,4 m pločio ir 4 m ilgio trapas išlipimui, kurio kraštai nudažyti šviesių spalvų juostomis; trapas turi būti su turėklais;
- plūdrieji fenderiai arba plūdrieji mediniai fenderiai;
- valties kablys;
- pirmosios pagalbos vaistinėlė;
- žiūronai;
- pritvirtintas rašytinis pranešimas, kuriame išdėstyta skęstančiųjų gelbėjimo ir gaivinimo instrukcija;
- dėžė su dangčiu alyvuotų skudurų saugojimui;
- metamasis lynas;
- kirvis.

7.02.2. Laivuose, kurių denis yra 1,5 m virš lengvosios vaterlinijos, privalo būti trapas išlipti arba užbortinis trapas.

7.03. Priešgaisriniai prietaisai

7.03.1. Laive privalo būti bent šie prietaisai:

- vairinėje: vienas nešiojamasis ugnies gesintuvas;
- prie kiekvienos vietos, per kurią iš denio patenkama į gyvenamąsias patalpas: vienas nešiojamasis ugnies gesintuvas;

- c) prie vietos, per kurią patenkama į patalpas, į kurias reikia įeiti, kad būtų galima prižiūrėti įrangą, ir į kurias negalima patekti iš gyvenamųjų patalpų bei kuriose yra sumontuoti šildymo, maisto ruošimo ar šaldymo įrenginiai, kuriems naudojamas kietasis ar skystasis kuras: vienas nešiojamasis ugnies gesintuvas;
 - d) prie mašinų skyriaus ir katilinės durų: vienas nešiojamasis ugnies gesintuvas;
 - e) laivuose, kurių bendroji galia yra didesnė nei 110 kW, tinkamoje vietoje po deniu mašinų skyriuje: vienas nešiojamasis ugnies gesintuvas.
- 7.03.2. Privalomi nešiojamieji ugnies gesintuvai turi atitikti šiuos reikalavimus:
- a) nešiojamų skystųjų ugnies gesintuvų tūris negali būti didesnis nei 13,5 litro ar mažesnis nei 9 litrai. Miltelinių gesintuvų tūris turi būti bent 6 kilogramai;
 - b) pagal minimalius reikalavimus gesintuve esanti priemonė gaisrui gesinti turi būti tinkama naudoti ir gesinant kitokios rūšies gaisrą nei tas, kuris labiausiai tikėtinas kilsiantis toje patalpoje ar patalpose, kurioms šis gesintuvas yra skiriamas. Laivų, kurių elektros įrangoje naudojama didesnė nei 50 V elektros srovė, gesintuvuose esanti gaisro gesinamoji priemonė turi būti tinkama gaisrui gesinti elektros įrangoje. Prie kiekvieno nešiojamojo gesintuvo privalo būti pritvirtinta aiškiai matoma naudojimo instrukcija.
 - c) gesinamoji priemonė nešiojamuosiuose gesintuvuose, privalomuose pagal 7.03.1 punkto nuostatą, negali būti CO₂ arba joje negali būti produktų, iš kurių galėtų skirtis nuodingosios dujos (pavyzdžiui, tetrachlorometanas);
 - d) gesintuvai, kuriems gali pakenkti stiprus šaltis ar didelis karštis, turi būti taip pritvirtinti ar apsaugoti, kad būtų užtikrintas nuolatinis gesintuvų veiksmingumas.
- 7.03.3. Visi priešgaisriniai prietaisai privalo būti tikrinami bent kartą per dvejus metus. Laive turi būti patikrinimą atlikusio asmens pasirašytas sertifikatas.
- 7.03.4. Jeigu gaisro gesinimo prietaisai taip sumontuoti, kad jie yra uždengiami, tai šiuos prietaisus dengiančios pertvaros privalo būti pažymėtos bent 10 cm didumo raudona raide „F“.
- 7.03.5. Gaisro gesinimo sistema, naudojanti su slėgimu tiekiamą vandenį ir sudaryta iš vamzdynų, kuriems vandenį tiekia vienas ar daugiau siurblių iš hidrantų ir žarnos, gali būti sumontuota atsižvelgiant į šias sąlygas:
- a) gaisriniai siurbLIAI privalo būti su mechanine pavara. Jie negali būti montuojami prieš taraninę pertvarą;
 - b) vandens slėgimas hidrante neturi būti mažesnis nei 3 barai;
 - c) vamzdynai ir hidrantai privalo būti taip suprojektuoti, kad žarnos būtų galima lengvai jungti;
 - d) visi antgaliai privalo būti su įtaisais, įgalinančiais reguliuoti dideliu slėgiu plūstančią vandens srovę ar šią srovę purkšti arba išjungti;
 - e) visa sistema privalo atitikti šiuolaikinius reikalavimus.
- 7.03.6. Vienintelė gaisro gesinamoji priemonė, leista naudoti stacionariai sumontuotuose įtaisuose yra bromotrifluorometanas 1301 (halonas) (CBrF₃). Naudojant šią medžiagą reikia laikytis šių sąlygų:
- a) tokie įtaisai naudotini tik mašinų skyriuose, katilinėse ir siurblių skyriuose;
 - b) gesinamosios priemonės turi būti toks kiekis, kad priemonei virtus dujomis ir esant 20 °C temperatūrai jo pakaktų užpildyti nuo 4,25 iki 7 % viso tos patalpos tūrio, kuriai apsaugoti nuo gaisro minėta priemonė yra skirta, čia įtraukiant ir vėdinimo šachtas.
- Skaičiuojant reikalingą gesinamosios priemonės kiekį, laikoma, kad 1 kilogramas bromotrifluorometano 1301 esant 20 °C temperatūrai užpildo 0,160 m³ tūrį;
- c) slėginės cisternos, skirtos saugoti bromotrifluorometanui 1301, privalo atitikti įgaliotos tikrinančios institucijos reikalavimus. Šios cisternos privalo išlaikyti tokį patį slėgimą kaip ir visa sistema tokiomis sąlygomis, kuomet oro temperatūra padidėja daugiausiai iki 60 °C. Ant cisternų turi būti aiškiai ir nenutrinama užrašyta ši informacija: darbinis slėgis, slėgimas, kuriuo suslėgta saugoma gesinamoji priemonė, gesinamosios priemonės pagaminimo metai, data, kada gesinamoji priemonė paskutinį kartą buvo tikrinta bei gesinamosios priemonės rūšis ir priemonės kiekis;
 - d) cisternoms, išdėstytoms toje patalpoje, kurios apsaugai jos skiriamos, turi būti sumontuotas automatinis apsaugos įtaisas, užtikrinsiantis, kad gesinamoji priemonė bus paskleidžiama saugomoje patalpoje, jeigu kilus gaisrui pati cisterna atsiduria liepsnoje, tačiau gaisro gesinimo sistema negali būti panaudojama; šis automatinis apsaugos įtaisas privalo būti veiksmingas oro temperatūrai esant 60 °C;

- e) cisternos, išdėstytos už patalpos, kurią apsaugoti jos yra skirtos, ribų turi būti veiksmingai apsaugotos nuo manometrinio slėgio aplinkos oro temperatūrai esant iki 60 °C. Šis reikalavimas galioja ir cisternoms, kuriose saugomos varikliams naudojamos dujos;
- f) bet kuriai cisternai, kurioje taip pat saugomos varikliams naudojamos dujos, turi būti sumontuotas manometras ar jam lygiavertis įtaisas, įgalinantis tikrinti šių dujų slėgį. Šalia tokios cisternos turi būti lentelė, kurioje pateikiamas slėgio ir temperatūros santykis;
- g) vamzdynai ir pagalbiniai įtaisai privalo būti pagaminti iš metalo ar medžiagos, kurios atsparumas karščiui yra toks pat kaip ir metalo;
- h) vienintelės išstumiamosios dujos, kurias leidžiama naudoti cisternose, išdėstytose tose patalpose, kurias apsaugoti cisternos skirtos, yra azotas, kuris minėtose cisternose turi būti reikalingo slėgio;
- i) išleidžiamasis vožtuvas turi būti sumontuotas taip, kad gesinamoji priemonė būtų išskiriama tolygiai, ir privalo būti taip suprojektuotas, kad gesinamoji priemonė galėtų stabiliai ir visiškai maišytis su oru, kad patalpoje nesusidarytų didelė gesinamosios priemonės koncentracija;
- j) vamzdynų ir išleidžiamųjų vožtuvų sistema turi būti taip suprojektuota, kad gesinamoji priemonė į saugomas patalpas būtų išskiriama per 10 sekundžių laikant, kad kai aplinkos temperatūra yra 0 °C, tai gesinamoji priemonė yra taki;
- k) turi būti galimybė gesintuvų sistemą rankiniu būdu valdyti iš vairinės ar bet kokios kitos vietos, kuri laikoma tinkama; ši vieta negali būti patalpoje, kuri yra saugoma nuo gaisro.

Montuoti automatinį gesinamąją medžiagą išleidžiantį įtaisą, kuris neturi prietaiso, duodančio perspėjimą garso signalą, draudžiama;

- l) jeigu gesintuvų sistema yra skirta saugoti kelias patalpas, naudojimo instrukcija ir gesinamosios medžiagos kiekiai, būtini kiekvienai patalpai, privalo būti aiškiai nurodyti;
- m) pneumatinė, hidraulinė ir elektrinė valdymo sistemos turi būti taip sumontuotos, kad kilus gaisrui ar įvykus sprogimui, galimybė, kad šios sistemos suges, būtų kuo mažesnė;
- n) gesintuvų sistema turi būti tikrinama bent kartą per kiekvenerius 12 mėnesių. Atliekant šį tikrinimą privaloma:
 - atlikti išorinę visos sistemos apžiūrą,
 - patikrinti, ar tinkamai veikia elektrinė sistema, skirta sulaužyti plomboms,
 - patikrinti slėgį cisternose.

Leidžiamas slėgio sumažėjimas kiekvienoje cisternoje negali būti didesnis nei 10 %.

Atliekant antrąjį tikrinimą, taip pat turi būti patikrintas cisternose esantis gesinamosios medžiagos kiekis. Kiekviename gesintuve šios medžiagos kiekis negali būti labiau sumažėjęs nei 5 %;

- o) laive privaloma turėti tikrinimo sertifikatą, pasirašytą tikrinimą atlikusių inspektorių;
- p) jeigu laive yra sumontuota viena ar daugiau gesintuvų sistemų, naudojančių bromotrifluorometaną 1301, kurios buvo patikrintos, sertifikato, išduodamo laivui, 18 paantraštėje turi būti paminėta šis:

„... stacionariai tvirtinamų gesintuvų sistemų, kuriose naudojamas bromotrifluorometanas 1301 (skaičius). Reikalingą sertifikatą privalu turėti laive.“

7.04. Laivo valtys

- 7.04.1. Laivuose su mechanine pavara ir baržose, kurių dedveitas didesnis už 150 dwt, bei vilkikuose, stūmikuose ir vilkikuose-stūmikuose, kurių vandentalpa didesnė nei 150 m³, turi būti bent viena valtis.
- 7.04.2. Laivo valtis turi būti laikoma tokioje vietoje, kad naudojant, jeigu reikia, atitinkamą nuleidimo įtaisą, valtį būtų galima per kuo trumpesnį laiką visiškai saugiai nuleisti į vandenį
- 7.04.3. Laivo valtys, privalomos pagal 7.04.1 ir 7.04.2 punktų nuostatas, turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) valtys turi būti įrengtos sėdimosios vietos, skirtos bent trimis žmonėms, vietos, tenkančios vienam žmogui, plotis privalo būti bent 0,45 m;
 - b) jos privalo būti pakankamai tvirtos;
 - c) tūris turi būti bent 1,5 m³ arba ilgio, pločio ir borto aukščio sandauga negali būti mažesnė nei 2,7 m³;
 - d) kai laivo valtį plaukia trys žmonės, kiekvienas sveriantis maždaug po 75 kg, valtys antvandeninio borto aukštis neturi būti mažesnis nei 25 cm;

- e) jos turi būti pakankamai stabilios. Valtis laikoma stabilia, jeigu dviems žmonėms, kiekvienam sveriant maždaug po 75 kg, sėdint toje pačioje valtys pusėje ir kuo arčiau prielaukinės sijos, valtys antvandeninio borto aukštis vis tiek būna bent 10 cm;
- f) valtyje nesant žmonių, tačiau valčiai sklidinai vandens, jos plūdrumo atsarga (kg) turi būti bent $30 \times \text{ilgis} \times \text{plotis} \times \text{antvandeninio borto aukštis}$;
- g) valtyje privalo būti ši įranga:
 - irklų pora,
 - švartuojamasis lynas,
 - samtis.

7.04.4. 7.04.3 punkte minimi:

- ilgis yra didžiausias laivo valtys ilgis (m),
- plotis yra didžiausias plotis (m),
- antvandeninio borto aukštis yra didžiausias teorinis borto aukštis (m).

7.05. **Gelbėjimo plūdurai, sferinės plūdės ir gelbėjimo liemenės**

7.05.1. Visuose laivuose turi būti bent trys gelbėjimo plūdurai arba du gelbėjimo plūdurai ir dvi sferinės plūdės. Ši įranga privalo būti paruošta naudoti ir saugoma denyje tinkamose vietose, tačiau nepritvirtinta prie laikiklių. Bent vienas gelbėjimo plūduras turi būti padėtas visiškai šalia vairinės.

Laivuose su mechanine pavara, kurių ilgis nėra didesnis nei 40 m, užtenka turėti du gelbėjimo plūdurus.

Bent vienas iš gelbėjimo plūdurų ar bent viena sferinė plūdė privalo būti su pakankamo ilgio metamuoju lynu.

7.05.2. Gelbėjimo plūdurai privalo:

- gėlame vandenyje būti ne mažesnio plūdurumo nei 7,5 kg,
- būti pagaminti iš atitinkamos medžiagos ir būti atsparūs alyvai bei jos produktams ir temperatūrai iki 50 °C,
- būti taip nudažyti, kad vandenyje būtų aiškiai matomi,
- būti ne mažesnio nei 2,5 kg svorio,
- vidinis gelbėjimo plūdoro skersmuo turi būti $0,45 \text{ m} \pm 10 \%$,
- turi būti apsukti virve, už kurios galima nusitverti.

7.05.3. Sferinės plūdės privalo:

- gėlame vandenyje būti ne mažesnio plūdurumo nei 7,5 kg,
- būti pagamintos iš atitinkamos medžiagos ir būti atsparios alyvai ir jos produktams bei temperatūrai iki 50 °C,
- būti taip nudažytos, kad būtų aiškiai matomos vandenyje,
- būti ne mažesnio svorio nei 1 kg,
- būti apsuktos virve, už kurios galima nusitverti.

7.05.4. Gelbėjimo liemenė kiekvienam žmogui, nuolatos esančiam laive, turi būti lengvai pasiekiamą.

7.05.5. Gelbėjimo liemenių plūdurumas, medžiaga, iš kurios liemenės yra pagamintos, ir jų spalva turi atitikti 7.05.2 punkte išdėstytus reikalavimus.

Pripučiamosios gelbėjimo liemenės privalo būti pripučiamos automatiškai arba rankiniu būdu; pripučiamose liemenėse taip pat privalo būti įtaisai, kad jas būtų galima pripūsti burna.

8 SKYRIUS

LAIVE NAUDOJAMŲ SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ ĮRANGA

8.01. **Bendrosios nuostatos**

8.01.1. Kiekvienas suskystintųjų dujų įrenginys iš esmės sudarytas iš tiekimo agregato, kuriam priskiriamas vienas ar daugiau dujų rezervuarai ir vienas ar daugiau redukcinių vožtuvų, skirstymo sistema bei keletas dujas naudojančių įtaisų.

8.01.2. Įrangoje galima naudoti tik pramoniniu būdu pagamintą propaną.

8.02. Montavimas

- 8.02.1. Suskystintųjų dujų įranga turi būti visiškai tinkama naudoti propanui, privalo būti sumontuota atsižvelgiant į nusistovėjusią patirtį ir atitikti galiojančias valstybės narės, kuri išduoda sertifikatą, taisykles.
- 8.02.2. Visi suskystintųjų dujų įrenginiai gali būti naudojami tik buitiniams reikmėms gyvenamosiose patalpose ir vairinėje.
- 8.02.3. Laive gali būti keletas atskirų įrenginių. Tik vieno įrenginio negalima naudoti aptarnauti gyvenamosioms patalpoms, atskirtoms triumo ar stacionariai tvirtinamų cisternų.

8.03. Talpyklos

- 8.03.1. Leidžiama naudoti tik patvirtintos talpos talpyklas nuo 5 iki 35 kg.
- 8.03.2. Talpyklos turi atitikti valstybėje narėje, išdavusioje sertifikatą, galiojančius reikalavimus.
- Talpyklose turi būti išpaustas oficialius spaudas, kad jiems yra atlikti privalomieji bandymai.

8.04. Vietos tiekimo agregatui parinkimas ir jo išdėstymas

- 8.04.1. Jeigu naudojamos talpyklos, kurių talpa yra iki 35 kg, tiekimo agregatas turi būti įrengtas specialioje spintoje ant denio arba sieninėje spintoje, esančioje negyvenamoje patalpoje ir tokioje vietoje, kad spinta nekliudys įgulai judėti laive. Tačiau ši spinta negali būti įrengta prie laivapriekio ar falšborto apkalos. Minėta spinta gali būti sieninė spinta, įstatyta į didesnę konstrukciją, jeigu ji bus atidaroma tik į išorę. Ji privalo būti tokioje vietoje, kad vamzdynai, kuriais dujos teka į vietas, kur dujos naudojamos, būtų kuo trumpesni.

Kiekvienas agregatas gali būti sudaromas iš ne daugiau nei keturių vienu metu naudojamų talpyklų su arba be automatinio reversiniu šakotuviu. Laive vienam agregatui turi būti ne daugiau nei šešios talpyklos, įskaitant ir atsargines.

Slėgimo reduktorius arba, esant dviejų pakopų slėgio mažinimui, pirmasis slėgio reduktorius turi būti tvirtinamas prie pertvaros toje pačioje spintoje kaip ir rezervuaras.

- 8.04.2. Tiekimo agregatas privalo būti taip sumontuotas, kad šalinant nutekėjusias dujas iš spintos, kurioje agregatas yra, nebūtų pavojaus, kad šios dujos gali prasiskverbti į laivo vidų arba susidurtų su bet kuo, kas galėtų dujas uždegti.
- 8.04.3. Spinta turi būti pagaminta iš nedegių medžiagų ir privalo būti reikiamai vėdinama per spintos dugne ir viršuje esančias angas. Rezervuarai spintoje turi būti išdėstyti vertikaliai ir tokiu būdu, kad jie negalėtų apvirsti.
- 8.04.4. Spinta turi būti taip suprojektuota ir pastatyta tokioje vietoje, kad rezervuarų temperatūra neviršytų 50 °C.
- 8.04.5. Prie spintos išorinės sienelės turi būti pritvirtintas užrašas „suskystintųjų dujų agregatas“ ir „rūkyti draudžiama“, kaip aprašyta 6.05.9 punkte.
- 8.04.6. Jeigu spintoje yra reikalingas apšvietimas, jis turi būti elektros ir apšvietimo įranga turi būti atspari liepsnai.

8.05. Atsarginiai ir tušti rezervuarai

Atsarginiai ir tušti rezervuarai, kurie nėra laikomi tiekimo agregate, privalo būti saugomi ne gyvenamosiose patalpose ir ne vairinėje, o spintoje, suprojektuotoje pagal šio skyriaus 8.04 punkto reikalavimus.

8.06. Redukciniai vožtuvai

- 8.06.1. Dujas naudojančys įtaisai su rezervuarais turi būti sujungti tik per paskirstymo sistemą, kurioje yra sumontuotas vienas ar daugiau redukcinį vožtuvų, kurie dujų slėgimą sumažina iki naudojimui tinkamo dydžio. Slėgis gali būti mažinamas vienu ar dviem etapais. Visi redukciniai vožtuvai turi būti nuolatos nustatyti tokiam slėgimui, koks yra nurodytas toliau 8.07 punkte.
- 8.06.2. Paskutiniajam slėgio reduktoriui privalo būti arba sumontuotas, arba iš karto po šio reduktoriaus turi būti įtaisai, kuris automatiškai apsaugotų vamzdyną nuo per didelio slėgio, jeigu sugestų redukcinis vožtuvas. Bet

kokios dujos, kurias minėtas apsauginis įtaisas išleistų, turi būti šalinamos į lauką be jokio pavojaus, kad dujos gali prasiskverbti į laivo vidų arba susidurtų su bet kuo, kad galėtų jas uždegti; jeigu reikia, šiam tikslui turi būti sumontuotas specialius vamzdis.

8.06.3. Ir apsauginis įtaisas, ir ventiliatoriai privalo būti apsaugoti, kad į juos nepatektų vanduo.

8.07. Slėgis

8.07.1. Paskutiniojo slėgimo reduktoriaus išleidimo angoje slėgimas privalo būti daugiau nei 0,05 baro didesnis už atmosferos slėgį, paklaida gali būti 10 %.

8.07.2. Jeigu naudojamos dviejų lygių redukcijos sistemos, vidutinis slėgimas už atmosferos slėgimą negali būti didesnis nei 2,5 baro.

8.08. Vamzdynai ir lankstieji vamzdžiai

8.08.1. Vamzdynai turi būti sudaryti iš pritvirtintų metalinių ar varinių vamzdžių.

Vamzdžiai, jungiami su rezervuarais, privalo būti aukšto slėgio lankstieji vamzdžiai arba spiraliniai vamzdžiai, tinkami propanui. Dujas naudojantys agregatai gali būti, jeigu montuojant jie nėra stacionariai tvirtinami, prijungiami tinkamais lanksčiais vamzdžiais, kurie neturi būti ilgesni nei 1 m.

8.08.2. Vamzdžiai privalo būti pajėgūs išlaikyti bet kokį įtampų ar korozijos poveikį, kuris gali atsirasti esant normalioms eksploatavimo sąlygoms laive, ir vamzdžių charakteristikos bei vamzdžių išdėstymas turi būti tokie, kad užtikrintų patenkinamą tinkamą slėgimu dujų tekėjimą į dujas naudojančius įtaisas.

8.08.3. Vamzdžiuose turi būti kuo mažiau sujungimų. Ir vamzdžiai, ir sujungimai privalo būti nelaidūs dujoms ir turi būti nelaidūs dujoms, nepaisant bet kokios vibracijos ar plėtimo, kurį jie gali patirti.

8.08.4. Vamzdžiai turi būti nesunkiai prieinami, tinkamai pritvirtinti ir apsaugoti visose vietose, kur juos gali veikti trintis, ypač jeigu vamzdžiai yra praversti per plienines pertvaras arba metalines sienes.

Visas išorinis plieninių vamzdžių paviršius turi būti taip apdorotas, kad jis nepradėtų rūdyti.

8.08.5. Lankstieji vamzdžiai ir jų sujungimai turi būti pajėgūs išlaikyti bet kokias apkrovas, kurios gali atsirasti laive esant normalioms eksploatavimo sąlygoms. Šie vamzdžiai neturi būti užgriozdinti, o sumontuoti turi būti taip, kad būtų galima juos patikrinti per visą ilgį.

8.09. Tiekimo sistema

8.09.1. Jokia suskystintųjų dujų sistemos dalis negali būti išdėstyta mašinų skyriuje.

Tanklaiviuose, kuriems taikomos pavojingų prekių gabenimo taisyklės, jokia suskystintųjų dujų sistemos dalis negali būti išdėstyta krovinių skyriuje.

8.09.2. Greitai ir lengvai prieinamas vožtuvas turi atstoti priemonę, kuria galima išjungti visą tiekimo sistemą.

8.09.3. Kiekvienam dujas naudojančiam prietaisui dujos turi būti tiekiamos atskira tiekimo sistemos atšaka ir kiekviena atšaka privalo būti valdoma atskiru uždaruojamu įtaisu.

8.09.4. Vožtuvai kiek įmanoma turi būti išdėstyti tokiose vietose, kur jie būtų apsaugoti nuo oro sąlygų ir nuo smūginės apkrovos.

8.10. Dujas naudojantys agregatai ir jų montavimas

8.10.1. Vieninteliai agregatai, kuriuos galima montuoti, yra propaną naudojantys agregatai, patvirtinti valstybėje narėje, išdavusioje sertifikatą, kuriems yra prijungti prietaisai, veiksmingai saugantys, kad nenutektų dujos, kai užgęsta liepsna ir kai pranyksta mažojo degiklio liepsna.

8.10.2. Kiekvienas agregatas turi būti tokioje vietoje ir taip prijungtas, kad nekiltų jokia rizika, kad jungiamieji vamzdžiai gali savaime atsiskirti.

8.10.3. Šildymo ir vandens šildymo agregatai privalo būti prijungti prie degimo produktų šalinimo ortakių.

- 8.10.4. Dujas naudojančius agregatus leidžiama išdėstyti vairinėje tik tuomet, jeigu vairinė yra taip suprojektuota, kad jokios atsitiktinai nutekėjusios dujos negalės prasiskverbti į apatines laivo dalis, ypač per valdymo įrangos angas.

Tanklaivių, kuriems taikomos pavojingų prekių gabenimo taisyklės, vairinėje joks dujas naudojantis agregatas negali būti statomas.

- 8.10.5. Dujas naudojantis agregatas miegamosiose patalpose gali būti statomas, jeigu degimas vyksta nepriklausomai nuo patalpoje esančio oro.
- 8.10.6. Dujas naudojantis agregatas, kuriame vykstantis degimas priklauso nuo patalpoje, kurioje jis yra pastatytas, esančio oro, turi būti sumontuojamas pakankamai didelėje patalpoje.
- 8.10.7. Tanklaiviuose, kuriems taikomos pavojingų krovinių gabenimo taisyklės, dujas naudojančios agregatai turi būti pažymėti aiškiai matomu raudonu ženklu.

8.11. **Vėdinimas ir degimo dujų šalinimas**

- 8.11.1. Patalpose su dujas naudojančiais agregatais, kuriuose degimo procesas priklauso nuo aplinkos oro, tyro oro tiekimas ir degimo dujų šalinimas privalo būti užtikrinamas tinkamo dydžio, nustatomo atsižvelgiant į agregato galią, vėdinimo angomis.
- 8.11.2. Vėdinimo angos neturi būti su uždaromaisiais įtaisais ir jos negali būti išvestos į miegamąsias patalpas.
- 8.11.3. Šalinimo įtaisai privalo būti taip suprojektuoti, kad užtikrintų patikimą degimo dujų šalinimą. Jie turi patikimai veikti ir būti atsparūs ugniai. Šalinimo įtaisų veikimui ventiliatoriai negali turėti įtakos.

8.12. **Naudojimo ir saugumo instrukcijos**

Užrašas, kuriame pateikta agregato naudojimo instrukcija, laive turi būti tvirtinamas tinkamoje vietoje. Šiame užrašė, be kita ko, tinkama kalba ar kalbomis turi būti šie nurodymai:

- „tų rezervuarų, kurie nėra sujungti su tiekimo sistema, čiaupai turi būti užsukti net ir tuomet, kai laikoma, kad rezervuarai yra tušti“;
- „lankstieji vamzdžiai privalo būti nedelsiant keičiami, kai tik jų būklė taip verčia daryti“;
- „visi rezervuarai privalo išlikti sujungti, jeigu prijungiamųjų vamzdžių čiaupai nėra užsukti arba užsandarinti“.

8.13. **Tikrinimas**

Po bet kokio modifikavimo ar remonto arba po kiekvieno 8.15 punkte nurodyto naujo atestavimo prieš pradėdant eksploatuoti agregatą, naudojančią suskystintąsias dujas, minėtasis agregatas visas turi būti pateiktas valstybės narės, išduodančios sertifikata, patvirtintam ekspertui patikrinti. Tikrinimo metu ekspertas privalo nustatyti, ar agregatas atitinka šio skyriaus reikalavimus. Kompetentingai valstybės narės, išduodančios sertifikata, institucijai ekspertas turi pateikti pranešimą apie tikrinimą.

8.14. **Bandymai**

Sumontuotos įrangos bandymai turi būti atliekami šitaip:

- 8.14.1. Vidutinio slėgio vamzdžiams tarp pirmojo redukcijos įtaiso išleidimo angos ir vožtuvų, sumontuotų prieš paskutinįjį slėgio reduktorių:
- a) stiprumo bandymas, atliekamas oru, inertinėmis dujomis ar skysčiu tokiu slėgiu, kuris 20 barų didesnis už atmosferos slėgį;
 - b) nelaidumo dujoms bandymas, atliekamas oru arba inertinėmis dujomis tokiu slėgiu, kuris 3,5 baro didesnis už atmosferos slėgį.
- 8.14.2. Vamzdžiams naudojimo slėgiu tarp vieno ar paskutiniojo slėgio reduktoriaus ir vožtuvų, sumontuotų prieš dujas naudojančius agregatus:
- nutekėjimo bandymas, atliekamas oru arba inertinėmis dujomis tokiu slėgiu, kuris 1 baro didesnis už atmosferos slėgį.
- 8.14.3. Vamzdžiams, esantiems tarp vieno ar paskutiniojo slėgio reduktoriaus ir dujas naudojančio agregato valdymo rankenėlių:
- nutekėjimo bandymas tokiu slėgiu, kuris 0,2 baro didesnis už atmosferos slėgį.

- 8.14.4. Atliekant 8.14.1 punkto b papunktyje, 8.14.2 ir 8.14.3 punktuose nurodytus bandymus, vamzdžiai laikomi dujoms nelaidžiais, jeigu po užtektino laiko, skirto darbinei būklei atgauti, praėjus 10 minučių nėra jokių požymių, kad bandomas slėgis būtų sumažėjęs.
- 8.14.5. Rezervuarų jungėms, vamzdžiams ir kitoms detalėms, kurios rezervuaruose yra veikiamos slėgio, ir jungėms tarp redukcinio vožtuvo bei skirstymo vamzdžio:
- nutekėjimo bandymas, atliekamas su putojančia medžiaga tokiu slėgimu, koks yra eksploataavimo metu.
- 8.14.6. Visi dujas naudojantys agregatai turi būti pradėti eksploatuoti ir bandomi nominaliu slėgimu, kad būtų užtikrinta, kad degimo procesas agregate vyksta patenkinamai, kai agregato valdymo rankenėlės yra skirtingose padėtyse.
- Apsaugos įtaisai, siekiant užtikrinti, kad jie veikia patenkinamai, turi būti patikrinti.
- 8.14.7. Atlikus 8.14.6 punkte nurodytą bandymą, kiekvienam dujas naudojančiam agregatui, sujungtam su dujotakiu, privalo būti patikrinta, ar po aparato veikimo nominaliu slėgimu praėjus penkioms minutėms, kai langai bei durys buvo uždaryti, o vėdinimo įtaisai įjungti, per šio agregato sklendę nesiskverbia degimo dujos.
- Jeigu nustatoma, kad dujos skverbiasi ilgiau nei tik tam tikrą momentą, turi būti nedelsiant surasta, kodėl dujos sklinda ir gedimas pašalintas.
- 8.15. **Atestavimas**
- 8.15.1. Sertifikate turi būti patvirtinimas, kuriame sakoma, kad atlikus 8.13 punkte nurodytą tikrinimą, visi suskystintąsias dujas naudojantys agregatai atitinka šio skyriaus reikalavimus.
- 8.15.2. Atestavimas galioja ne ilgesniam nei trijų metų laikotarpiui. Jis gali būti atnaujintas tik atlikus kitą tikrinimą pagal 8.13 punkto nuostatą.
- Jeigu laivo savininkas arba jo atstovas pateikia pagrįstą prašymą, valstybė narė, išduodanti sertifikatą, neatlikus pagal 8.13 punkto nuostatą privalomo tikrinimo atestavimo galiojimo laikotarpį vis tiek gali pratęsti, tačiau ne ilgiau nei šešiams mėnesiams. Šis pratęsimas privalo būti įrašytas į sertifikatą. Kito tikrinimo, atliktino pagal normalią tvarką, nauja data gali būti ir nepaskiriama dėl to, kad atestavimo galiojimo laikotarpis buvo pratęstas.

9 SKYRIUS

SPECIALIEJI VAIRINĖS ĮTAISAI, SKIRTI VIENAM ŽMOGUI VALDYTI LAIVĄ ATSIŽVELGIANT Į RADARO PARODYMUS

- 9.01. **Bendrosios nuostatos**
- Vairinė laikoma specialiai įrengta vienam žmogui valdyti laivą atsižvelgiant į radaro parodymus, jeigu ji atitinka šio skyriaus reikalavimus.
- 9.02. **Bendrosios projektavimo sąlygos**
- 9.02.1. Vairinė turi būti suprojektuota, kad joje vairininkas galėtų dirbti sėdėdamas.
- 9.02.2. Visi agregatai, instrumentai ir valdymo svirtys privalo būti taip išdėstyti, kad vairininkas reiso metu galėtų patogiai jais naudotis sėdėdamas ir neatitraukdamas akių nuo radaro ekrano.
- Valdymo svirtis turi būti galima lengvai perjunginėti į skirtingas padėtis, kurios privalo būti aiškiai pažymėtos.
- 9.02.3. Kontrolinių matavimo prietaisų parodymus turi būti įmanoma lengvai įžiūrėti ir prietaisų apšvietimą privalo būti galimybė nuolatos reguliuoti ligi tol, kol jie bus išjungti, kad ir kokios apšvietimo sąlygos būtų vairinėje, tam, kad apšvietimas netrukdytų ir nemažintų matomumo.
- 9.02.4. Vairinėje turi būti įrengta reguliuojama šildymo sistema. Vairinės užtemdymui naudojamos priemonės neturi įtakoti vėdinimo.
- 9.03. **Radaro įtaisai ir apsisukimų greičio indikatorius**
- 9.03.1. Radaro ekranas privalo būti pernelyg nenutolęs nuo vairininko žvelgimo į priekį linijos, kai vairininkas normaliai yra prie vairaračio.

9.03.2. Vaizdas radaro ekrane privalo likti visiškai matomas be apsauginių priemonių ar uždangos neatsižvelgiant į vairinės išorėje esamas apšvietimo sąlygas.

9.03.3. Apsisukimų greičio indikatorius turi būti sumontuotas tiesiai virš arba po radaro ekranu.

9.04. **Signalinė ir signalų perdavimo įranga**

9.04.1. Žiburiai ir šviesos signalai turi būti valdomi jungikliais, kurių išdėstymas atitinka tikrąją žiburių ir šviesos signalų padėtį. Kiekvienas žiburys ar šviesos signalas turi būti sujungiamas su signaline lempute, kuri yra tokios pat spalvos kaip ir kontroliuojamasis žiburys ar šviesos signalas. Ši signalinė lemputė turi būti įmontuota į valdymo svirtį arba šalia svirties. Nustojus degti žiburiui ar veikti šviesos signalui, atitinkama signalinė lemputė turi užgesti.

9.04.2. Garso signalus duodantys signaliniai prietaisai turi būti valdomi koja.

9.05. **Laivo ir laivo variklių valdymo įranga**

9.05.1. Laivo vairo pavara privalo būti valdoma horizontalia svirtimi. Keisti šios svirties padėtį turi būti lengva ir kampas tarp minėtos svirties bei ašinės laivo linijos privalo tiksliai atspindėti laivo vairo plokštės nukrypimo kampą. Turi būti įmanoma atleisti svirtį, kad ir kokia būtų jos padėtis, taip, kad laivo vairo plokštės padėtis nepakistų. Tokią pačią valdymo sistemą galima naudoti ir Voith-Schneiderio varytuvui, ir keičiamo žingsnio sraigtui.

Jeigu laive taip pat sumontuoti reversuojamas vairas arba laivapriekio vairai, jiems valdyti turi būti įrengtos atskiros svirtys.

9.05.2. Kiekvienas variklis turi būti valdomas viena svirtimi, slankiojančia skritulio puslankiu vertikalia plokštuma, kuri daugiau ar mažiau lygiagreti išilginei laivo ašiai. Svirtį stumiant pirmyn, laivas irgi turi plaukti pirmyn, o svirtį stumiant laivagalio link, laivas privalo plaukti atgal. Pavara turi būti įjungiamo arba keičiamo jos sukimosi kryptis tuomet, kai svirtis yra maždaug vidurinėje padėtyje. Kai svirtis atsiduria vidurinėje padėtyje, turi pasigirsti aiškiai girdimas trakstelėjimas. Svirtį iš vidurinės padėties perjungiant į „visu greičiu pirmyn“ arba iš vidurinės padėties „visu greičiu atgal“, svirties padėtis neturi pasikeisti daugiau nei 90°.

9.05.3. Turi būti rodoma varytuvo sukimosi kryptis ir sukimosi greitis.

9.06. **Laivagalio inkaro valdymo mechanizmas**

Vairininkui turi būti sudaryta galimybė nuleisti laivagalio inkarą (-us) nesikeliant iš savo vietos. Šis reikalavimas netaikomas stumiamų baržų vilkstinėms arba bortais sutvirtintiems laivams, jeigu jų ilgis nėra didesnis nei 86 m.

9.07. **Telefono įranga**

9.07.1. Laivuose turi būti radijo telefonai, kuriais galima kalbėtis su kitais laivais. Priimami pranešimai turi būti girdimi per garsiakalbį, o perduodami – stacionariu mikrofonu. Vairininkui privalo būti sudaryta galimybė atlikti abi operacijas. Telefonas iš pranešimų priėmimo režimo perjungiamas į jų perdavimo režimą turi būti mygtuku. Vairininkui turi būti sudaryta galimybė šį įtaisą pasiekti iš savo vietos.

Tokie patys reikalavimai, jei būtina, taikomi ir atliekant pervežimus jūromis.

9.07.2. Jeigu vairinėje sumontuotas radijo telefonas, sujungtas su laivo vidaus transliacija, pranešimai turi būti priimami per garsiakalbį, esantį prie vairininko vietos. Tačiau mikrofono, kuris naudojamas palaikant ryšį su kitais laivais, jokių būdų negalima naudoti pranešimams, perduodamiems per laivo vidaus transliaciją.

9.07.3. Visuose laivuose turi būti įrengta verbalinio pranešimų perdavimo sistema. Ji turi apimti bent šias vietas:

- laivagalį arba vilkstinės priekį,
- įgulos patalpas,
- vairininko kabiną

Pranešimai turi būti priimami per atskirą garsiakalbį, o perduodami per stacionarų mikrofoną, kuris gali būti vienintelis mikrofonas, naudojamas ryšiui palaikyti su kitais laivais, tačiau su sąlyga, kad toks mikrofono naudojimas nesudarys keblumų naudojantis abiem tinklais. Perjungimas iš pranešimų priėmimo režimo į jų perdavimo režimą privalo būti atliekamas mygtuku ar dviejų padėčių jungikliu.

9.08. Pavojaus signalai

- 9.08.1. Pavojaus sistema, valdoma jungikliu „įjungta/išjungta“, turi būti prieinama vairininkui. Draudžiama naudoti jungiklius, kurie tuomet, kai yra paleidžiami, automatiškai grįžta į padėtį „išjungta“.
- 9.08.2. Pavojaus signalo garsas patalpoje turi būti bent 75 dB(A). Mašinų skyriuje, laivo varikliui veikiant visa galia, pavojaus signalas 5dB(A) turi būti garsesnis už aplinkos triukšmą.

9.09. Kiti instrumentai

Kitų instrumentų nei tie, kurie išvardyti pirmiau, turi būti kuo mažiau.

9.10. Įrašai tikrinimo sertifikate

Jeigu laivas atitinka šio skyriaus reikalavimus, sertifikate turi būti toks įrašas:

„Remiantis radaro parodymais laivą leidžiama valdyti vienam žmogui“.

10 SKYRIUS**SPECIALIOSIOS NUOSTATOS LAIVAMS, IŠ KURIŲ TURI BŪTI FORMUOJAMOS STUMTINOS AR VILKTI-
NOS VILKSTINĖS ARBA KURIE TURI BŪTI TVIRTINAMI BORTAIS****10.01. Vilkikas-stūmikas**

- 10.01.1. Vilkikams-stūmikams laivapriekyje privalo būti sumontuota „stumiamoji platforma“, kuri turi būti ne siauresnė už laivo 2/3 didžiausio pločio. Platforma turi būti taip suprojektuota, kad nuo pat sujungimo manevro pradžios šį manevrą prižiūrintys darbuotojai su šiam manevrui naudojamais įrankiais lengvai ir be rizikos galėtų pereiti iš vieno laivo į kitą.

Platforma taip pat turi būti tokia, kad lichterio atžvilgiu vilkikas-stūmikas galėtų užimti nekintamą padėtį ir ypač kad platforma užtikrintų, kad vilkikas-stūmikas nenukrypsta į šonus link lichterio laivagalio.

- 10.01.2. Vilkikuose-stūmikuose turi būti sumontuoti reikalingi sujungimo įtaisai; jeigu sujungimui naudojami kabeliai, vilkikuose-stūmikuose privalo būti sumontuotos bent dvi specialios gervės ar jas atstojojantys mechanizmai.
- 10.01.3. Pagrindiniai laivo varikliai turi būti valdomi iš vairinės. Variklių veikimas privalo būti kontroliuojamas naudojant vairinėje sumontuotus prietaisus.

10.02. Lichteriai

- 10.02.1. 3 skyriaus ir 7.02, 7.04 ir 7.05.1 punktų reikalavimai netaikomi lichteriams. 5.06 punktas netaikomas lichteriams, kuriuose nėra gyvenamųjų patalpų bei mašinų skyriaus ar katilinės.

- 10.02.2. Laivu pervežami lichteriai taip pat turi atitikti šiuos konstrukcijos reikalavimus:

- 2.02.3 punkte nurodytos vandeniui nelaidžios skersinės pertvaros gali būti ir neprivalomos, jeigu laivapriekis gali išlaikyti bent 2,5 kartus didesnę poveikį nei tas, kuris reikalaujamas taraninei pertvarai, montuojamai vidaus vandenų keliais plaukiojančiame tokios pačios grimzlės laive, pastatytame pagal klasifikacinės įstaigos, kuri yra patvirtinta valstybėje narėje, turinčioje išduoti sertifikatą, techninius reikalavimus;
- nesilaikant 2.02.5 punkto reikalavimų, patalpos su dvigubu dugnu, į kurias sunku patekti, neprivalo būti tinkamos drenuoti, jeigu minėtos erdvės tūris neviršija 5 % laivu pervežamo lichterio vandentalpos, esant didžiausiai leistinai grimzlei;
- denių, šoninių išilginių denių paviršius bei liukų dangčiai turi būti padengti neslidžia danga. Jeigu reikia, nuožulnieji paviršiai gali būti iškloti iškiliomis juostelėmis;
- išilgai linijos, kur denis ar šoninis išilginis denis su laivo kraštu sudaro kampą, privalo būti turėklai arba stringerio kampainis bent 0,03 m aukščio ir apsauginiai turėklai bent 0,90 m aukščio; apsauginiai turėklai gali būti nuimami.

Laivapriekyje apsauginiai turėklai nėra privalomi.

10.03. Laivai su mechanine pavara ir vilkikai, pritaikyti stumti

Kad laivai su mechanine pavara ir vilkikai būtų pripažinti tinkamais atlikti stūmimo operacijas, jie privalo:

- a) būti su stūmiko platforma, kurią turėti reikalaujama pagal 10.01.1 punktą; arba
- b) jiems turi būti sumontuoti tinkami ir veiksmingi įtaisai, kurie užtikrintų, kad stumiantysis laivas nenukryps į šoną link to laivo, kurį ketinama stumti, užpakalinės dalies.

10.04. Stumiamų laivų vilkstinės bandymas

10.04.1. Išduodant sertifikatą stūmikui ar vilkikui-stūmikui arba laivo su mechanine pavara ar vilkiko sertifikate įrašant įrašą „tinkamas atlikti stūmimo operacijas“ kompetentinga institucija turi nuspręsti, ar reikia ir kokia vilkstinė turi būti pateikta bandymams ir atlikti šiuos bandymus su tais dariniais, kuriuos institucija laiko labiausiai netinkamais. Sertifikate turi būti išvardytos sąlygos, pagal kurias stūmikui buvo suteiktas sertifikatas arba sertifikate padarytas įrašas „tinkamas atlikti stūmimo operacijas“.

10.04.2. Bandymai turi patvirtinti, kad:

- a) sąstatas judėjimo kryptimi yra pakankamai stabilus;
- b) pagrindinius kurso keitimus, kurie daromi iš karto sugrįžus į pirminį kursą, galima atlikti greitai ir lengvai;
- c) sąstatas vandenyje plaukia pakankamu greičiu;
- d) jeigu reikia, plaukiant atbuline eiga variklio galia yra pakankama, kad sąstatą būtų galima sustabdyti, kai jis plaukia pasroviui;
- e) kai sąstatas yra sujungtas ar nesujungtas, sujungimo įtaisą galima saugiai ir lengvai valdyti.

Sujungimo įtaisas taip pat privalo atitikti šiuos reikalavimus:

- turi būti išlaikomas sąstato stabilumas,
- sujungimo įtaisas privalo užtikrinti, visų pirma specialiomis gervėmis, kad įtempimas bus vienodas.

10.04.3. Atliekant pirmiau nurodytus bandymus institucija, kompetentinga išduoti sertifikatą, neatsižvelgia į lichteriuose sumontuotų specialiųjų prietaisų (vairo, laivo varytuvų ir t. t.) veikimą, jeigu lichteris ne visados yra to paties sąstato dalis. Jeigu institucija į tai atsižvelgia, lichteriai, kuriems suteiktas leidimas tai atlikti, turi būti įrašyti į laivo, stumiančio sąstatą, sertifikatą.

10.05. Vilikikai

Kad laivui būtų suteiktas leidimas atlikti vilkimo operacijas, jis turi atitikti šiuos reikalavimus:

- a) vilkimo įtaisas privalo būti taip sumontuotas, kad jis nekeltų pavojaus nei laivo įgulai, nei kroviniui;
- b) vairininkui turi būti sudaryta galimybė pagrindinius laivo variklius valdyti pačiam arba vairininkas privalo turėti galimybę kontroliuoti tokias operacijas, neišeidamas iš vairavimo posto;
- c) jeigu velkant naudojami lynai, tai vilkimo įtaisas turi būti sudarytas iš gervių ar vilkimo kablio, kuris gali būti nustatomas atlikti vilkimo operaciją iš vairinės. Vilkimo įtaisas privalo būti montuojamas už vilkimo plokštumos. Tačiau šis reikalavimas netaikomas sujungtiems vilkikams.

10.06. Laivai, skirti stumti sujungti bortais

Kad laivui būtų suteiktas leidimas stumti bortais sujungtus laivus, jis turi:

- 1) atitikti 10.05 punkto a ir b papunkčių nuostatas;
- 2) būti su įranga, kuri kiekiu ir išdėstymu yra pakankama, kad laivų su mechanine pavara ir laivų su sraigto sąstatais su kroviniu ar be krovinio būtų patikimai sujungti bortais.

11 SKYRIUS

SVEIKATOS IR SAUGUMO REIKALAVIMAI PATALPOMS, KURIOSE GYVENA IR DIRBA ĮGULA**11.01. Bendrosios nuostatos**

- 11.01.1. Laivuose, kuriuose ir ne darbo valandomis nuolatos turi būti žmonės, privalo būti įrengtos gyvenamosios patalpos.
- 11.01.2. Gyvenamosios patalpos turi būti taip suprojektuotos, tokio dydžio ir taip įrengtos, kad patenkintų laive būnančių žmonių saugumo, sveikatos ir patogumo poreikius. Tokios gyvenamosios patalpos privalo atitikti 11.02 ir 11.12 punktų reikalavimus.
- 11.01.3. Tikrinanti institucija gali leisti, kad toliau išdėstytų taisyklių nebūtų laikomasi, jeigu laive būnančių žmonių saugumas, sveikata ir patogumai lygiaverčiu būdu bus garantuojami kitomis priemonėmis.
- 11.01.4. 11.03, 11.08.2, 11.09, 11.10 ir 11.11 punktų reikalavimai netaikomi gyvenamosioms patalpoms, kuriomis naudojasi tik tie įgulos nariai, kurie įdarbinami su jais nepasirašant darbo sutarties. Šios išimtys turi būti išvardytos sertifikato antraštėje Nr. 21.

11.02. Gyvenamųjų patalpų išdėstymas ir jų įrengimas

- 11.02.1. Gyvenamosios patalpos turi būti išdėstytos už taraninės pertvaros ir kuo daugiau šių patalpų turi būti virš denio.
- Priekinėje laivo dalyje jokių patalpų grindų negalima įrengti žemiau nei 1,20 m už didžiausios grimzlės plokštumą.

Patalpoms, kuriose nuolatos nėra gyvenama, gali būti taikomos išimtys.

- 11.02.2. Gyvenamosios patalpos privalo būti lengvai pasiekiamos ir visiškai saugios.

Pagal bendrąsias taisykles į gyvenamąsias patalpas ir galerijas turi būti įmanoma per perėjimus patekti iš denio.

- 11.02.3. Gyvenamosios patalpos privalo būti taip išdėstytos ir įrengtos, kad kiek įmanoma būtų išvengta, kad iš kitų laivo patalpų (pavyzdžiui, mašinų skyriaus ir triumų) neprasisiskverbtų užterštas oras. Jeigu naudojama priiverstinė ventilacija, orą tiekiantys ventilatoriai privalo būti taip išdėstyti, kad būtų laikomasi pirmiau išdėstytų reikalavimų. Tvankus oras iš galerijų ar sanitarinių įtaisų iš laivo turi būti šalinamas kuo trumpesniu ortakiu.

- 11.02.4. Gyvenamosios patalpos turi būti apsaugotos nuo nepageidautino triukšmo ir vibracijos. Didžiausias leistinas triukšmo lygis yra:

- gyvenamosiose patalpose 70 dB(A),
- miegamosiose patalpose 60 dB(A), išskyrus laivus, kurie eksploatuojami tik dienos metu.

- 11.02.5. Kad laivui sudžius arba laive kilus gaisrui būtų įmanoma skubi evakuacija, gyvenamosiose patalpose, jeigu yra galimybė kuo toliau vienas nuo kito, privalo būti įrengti atsarginiai išėjimai ir, jeigu įmanoma, į kairinį ir dešinįjį bortus.

Šie reikalavimai netaikomi:

- a) patalpoms, kuriose yra keletas išėjimų, angų ar apšvietimo liukų, per kuriuos bus galima atlikti evakuavimą;
- b) sanitariniams įtaisams.

- 11.02.6. Atsarginių išėjimų ir angų arba apšvietimo liukų, turinčių atstoti atsarginius išėjimus, plotas turi būti bent 0,36 m² ir mažiausias dydis turi būti bent 0,50 m.

11.03. Gyvenamųjų patalpų dydis

- 11.03.1. Įgulos gyvenamųjų patalpų aukštis turi būti ne mažesnis nei 2 m.

- 11.03.2. Gyvenamojoje patalpoje kiekvienam joje gyvenančiam žmogui turi tekti ne mažiau 2 m² laisvo patalpos ploto. Patalpos plotas, kurį užima perstatomi baldai – kėdės ir stalai –, turi būti skiriamas laisvajam patalpos plotui.

- 11.03.3. Oro, tenkančio vienam patalpos gyventojui, tūris neturi būti mažesnis nei $3,5 \text{ m}^3$ gyvenamosiose patalpose ir ne mažesnis nei 5 m^3 vienam gyventojui ir 3 m^3 antrajam gyventojui miegamosiose patalpose. Oro tūris yra tai, kas lieka atitinkamai atėmus spintų, lovų ir t. t. tūrį.
- 11.03.4. Kiekvienos gyvenamosios ir miegamosios patalpos tūris negali būti mažesnis nei 7 m^3 .
- 11.03.5. Tualetas turi būti bent 1 m^2 ploto (ne mažiau nei $0,75 \text{ m}$ pločio ir ne mažiau nei 1 m ilgio).
- 11.03.6. Miegamosios kajutės negali būti suprojektuotos miegoti daugiau nei dviems suaugusiems.
- 11.04. **Gyvenamųjų patalpų vamzdynai**
- Vamzdynai gyvenamosiose patalpose privalo atitikti 5.05.8 punkto reikalavimus.
- 11.05. **Angos į patalpas, patalpų durys ir vidaus trapai patalpose**
- 11.05.1. Angos į gyvenamąsias patalpas turi būti taip įrengtos ir tokio dydžio, kad jomis būtų galima naudotis be rizikos ir sklandžiai.
- Šie reikalavimai laikomi įvykdytais kai:
- prieš angą, iš kurios patenkama į perėjimą, yra pakankamai erdvės, kad būtų galima laisvai įeiti;
 - angos yra pakankamu nuotoliu nuo įrangos, kuri gali kelti pavojų, pavyzdžiui gervės, vilkimo ar stūmimo įtaisai ir krovimo įtaisai;
 - angos plotis yra ne mažesnis nei 60 cm , o visas angos aukštis su komingsu yra bent $1,90 \text{ m}$, leidžiama apskaičiuoti pastarąjį dydį naudojant tambūrus arba dangčius;
 - duryse sumontuoti bet kokie komingsai yra ne aukštesni nei $0,40 \text{ m}$, nepažeidžiant kitų saugumo taisyklių nuostatų;
 - avariniuose išėjimuose esančios angos yra izoliuotos ir padengtos ugniai atspariomis medžiagomis.
- 11.05.2. Durys ir atlenkiamieji dangčiai turi būti apsaugoti, kad jie savai neatsidarytų.
- 11.05.3. Duryse privalo būti sumontuoti tokie durų uždarymo įtaisai, kuriais galima naudotis iš abiejų durų pusių.
- 11.05.4. Jeigu į gyvenamąsias patalpas per denio lygyje esančias angas patekti neįmanoma ir lygių skirtumas yra $0,30 \text{ m}$ ar didesnis, į patalpas patekti privalo būti galimybė nulipamaisiais trapais.
- 11.05.5. Nulipamieji trapai turi būti pritvirtinti. Šiais trapais turi būti įmanoma saugiai eiti ir jie laikomi tokiais:
- jeigu trapai ne siauresni nei $0,50 \text{ m}$;
 - jeigu trapo laiptelis yra ne mažesnis nei $0,15 \text{ m}$;
 - jeigu trapo laipteliai yra specialiai pritaikyti, kad jais būtų neslidu žengti;
 - jeigu trapams, kuriuose yra daugiau nei keturi laipteliai, pritvirtintas bent vienas turėklas.
- 11.06. **Gyvenamųjų patalpų grindys, sienos ir lubos**
- 11.06.1. Gyvenamųjų patalpų grindys, sienos ir lubos privalo būti iš tokių medžiagų, kurias galima lengvai valyti. Grindų danga turi būti neslidi. Paviršiui plakiruoti naudojamos medžiagos negali būti kenksmingos sveikatai.
- 11.06.2. Gyvenamosios patalpos bei perėjimai toje laivo dalyje, kuri naudojama įgulos gyvenamosioms patalpoms, turi būti su išorės arba arti esančių gretimų patalpų šalčiui ir karščiui atsparia izoliacija.
- 11.07. **Gyvenamųjų patalpų šildymas ir vėdinimas**
- 11.07.1. Gyvenamosiose patalpose turi būti sumontuota šildymo sistema, pajėgi palaikyti patenkinamą temperatūrą tomis oro ir klimato sąlygomis, kurioms esant laivas plaukioja.
- 11.07.2. Gyvenamosios patalpos privalo būti atitinkamai vėdinamos ir tuomet, kai įėjimas į jas yra uždarytas. Vėdinimas turi būti reguliuojamas, kad būtų galimybė užtikrinti reikiamą oro cirkuliaciją esant visokioms klimato sąlygoms.

11.08. Dienos šviesa patalpose ir patalpų apšvietimas

- 11.08.1. Gyvenamosios patalpos privalo būti deramai apšviestos. Į gyvenamąsias, miegamąsias patalpas ir laivo virtuvę privalo patekti dienos šviesa ir, jeigu įmanoma, jų langai turi būti į laivo išorę.
- 11.08.2. Gyvenamosiose patalpose privalo būti įrengtas atitinkamas elektros apšvietimas.
- 11.08.3. Bet koks apšvietimo įtaisas, naudojantis skystą kurą, turi būti pagamintas iš metalo ir prietaise galima naudoti tik tokį kurą, kurio pliūpsnio temperatūra yra didesnė už 55 °C, arba parafiną. Šie apšvietimo prietaisai turi būti taip pritvirtinti, kad nekeltų gaisro pavojaus.

11.09. Gyvenamosiose patalpose statytini baldai

- 11.09.1. Kiekvienam igulos nariui privalo būti paskirta atskira lova. Ji turi atitikti biometrinius žmogaus kūno dydžius.
- 11.09.2. Lovos negali būti taip sustatytos, kad vienas gyventojas, norėdamas atsigulti į kitą lovą, turėtų lipti per pirmąją lovą.
- 11.09.3. Lovos negali būti žemiau nei 0,30 m nuo grindų. Kai viena lova statoma virš kitos lovos, viršutinė lova turi būti pritaisyta maždaug viduryje tarp apatiniosios lovos dugno ir antlubo sijos apatiniosios pusės; gabaritinis aukštis virš kiekvienos lovos neturi būti mažesnis nei 0,60 m.
- 11.09.4. Lovos, kaip ir jų rėmai, turi būti iš tvirtos, lygiu paviršiumi medžiagos. Jeigu viena lova tvirtinama virš kitos, po viršutine lova turi būti dedamas dulkėms nelaidus apdangalas.
- 11.09.5. Kiekvienam igulos nariui turi būti skiriama tinkama ir rakinama spintelė drabužiams. Spintelė privalo būti ne mažesnio nei 1,70 m aukščio ir jos naudingasis plotas turi būti 0,25 m².
- 11.09.6. Privalo būti paskirtos patalpos drabužiams, kurie užsivelkami dirbant blogu oru ir nešvarius darbus, kabinti. Šios patalpos negali būti kajutėse, salonuose ar valgomajame.

11.10. Laivo virtuvė, valgomasis ir sandėliukas

- 11.10.1. Laive turi būti bent viena patalpa, atskirta nuo miegamųjų patalpų ir naudojama kaip laivo virtuvė arba kartu kaip salonas ir virtuvė (salonas, atstojantis ir virtuvę).
- 11.10.2. Virtuvėse ir salonuose, kurie kartu yra ir virtuvė, turi būti:
- maisto ruošimo įranga;
 - tinkama kriauklė su vandens nutekėjimu;
 - geriamojo vandens tiekimo agregatas;
 - pagal igulos narių kiekį tinkamo talpumo šaldytuvai;
 - reikalingos spintelės ar lentynos.
- 11.10.3. Valgomieji ir salonai, kurie naudojami kaip virtuvė, privalo būti pakankamai dideli, kad juose galėtų tilpti tiek igulos narių, kiek paprastai susirenka vienu metu. Sėdimosios vietos negali būti siauresnės nei 0,60 m.
- 11.10.4. Valgomuosiuose ir salonuose, naudojamuose kaip virtuvė, privalo būti pakankamas kiekis stalų ir kėdžių su atlošais.
- 11.10.5. Laivuose, kuriuose dirba nuolatinė įgula, turi būti šaldytuvų ir sandėliukų maisto produktams saugoti. Ši patalpa turi būti sausa ir gerai vėdinama. Turi būti įmanoma sandėliuką prižiūrėti laikantis griežtų higienos nuostatų. Privalo būti galimybė šaldytuvus ir kambarius, skirtus žemoje temperatūroje produktams saugoti, atidaryti iš vidaus net tuomet, kai jie buvo uždaryti iš išorės.

11.11. Sanitarijos sistema

- 11.11.1. Laivuose, kuriuose yra gyvenamosios patalpos, turi būti įrengti šie minimalūs sanitariniai įtaisai:
- viena kriauklė nusiprausti, sujungta su karšto ir geriamojo vandens vamzdžiais, vienoje patalpoje arba keturiems igulos nariams. Kriauklė nusiprausti privalo būti tinkamo didumo ir pagaminta iš lygiu paviršiumi medžiagos, kuri neištruks ir nerūdys;

- b) viena vonia arba dušas, sujungti su karšto ir geriamojo vandens vamzdžiais, vienai gyvenamajai patalpai arba šešioms įgulos nariams;
 - c) vienas tualetas gyvenamajai patalpai arba šešioms įgulos nariams.
- 11.11.2. Sanitarijos įtaisai turi būti šalia gyvenamųjų patalpų. Iš tualetu negali būti įrengiamas išėjimas tiesiai į laivo virtuvę, valgomąjį ar saloną, kuris naudojamas ir kaip virtuvė.
- 11.11.3. Patalpos, kuriose yra sanitarijos įtaisai, privalo atitikti šiuos reikalavimus:
- a) tokių patalpų grindys ir sienos turi būti iš ilgaamžės ir vandeniui nelaidžios medžiagos;
 - b) grindų sujungimai su sienomis privalo būti nelaidūs vandeniui.
- 11.11.4. Tualetai turi būti vėdinami oro srautą iš jų nukreipiant į lauką.
- 11.11.5. Tualetuose turi būti įrengta jų nuplovimo vandeniui sistema. Tualetus turi būti lengva valyti.
- 11.12. **Geriamojo vandens įranga**
- 11.12.1. a) a) Laivuose su gyvenamosiomis patalpomis turi būti įrengta viena ar daugiau cisternų geriamam vandeniui arba agregatas geriamajam vandeniui rekerpuoti.
- b) Geriamojo vandens cisternos turi būti pakankamo tūrio, atsižvelgiant į laive būnančių žmonių skaičių, mažiausias vandens kiekis vienam žmogui yra 150 litrų.
- 11.12.2. Geriamojo vandens cisternos turi būti taip suprojektuotos ir sumontuotos, kad nebūtų jokio pavojaus, kad vanduo bus užterštas ar suprastės vandens skonis ir kvapas, ypač jeigu į vandenį patektų skystasis kuras arba tepimui naudojama alyva.
- Geriamojo vandens cisternos, kiek įmanoma, turi būti apsaugotos, kad geriamasis vanduo pernelyg nesušiltų.
- 11.12.3. Geriamojo vandens cisternose turi būti sumontuoti vandens lygį cisternose rodantys įtaisai.
- 11.12.4. Geriamojo vandens cisternos neturėtų sietis bendromis pertvaromis su cisternomis, skirtomis kitiems tikslams.
- 11.12.5. Geriamojo vandens cisternose privalo būti anga ar žiotys, per kurias būtų galima valyti cisternų vidų.
- 11.12.6. Geriamojo vandens cisternos, kuriose naudojamas slėgimas, turi veikti tik tiekiant suslėgtą normalios sudėties orą. Jeigu suslėgtas oras tiekiamas iš slėginio rezervuaro, kuris naudojamas laivo reikmėms arba kitiems tikslams, arba šis oras suslegiamas kompresoriais, oro filtras ar alyvos skirtuvas turi būti sumontuoti tiesiai prieš vandens cisterną, kurioje naudojamas slėgimas, jeigu vanduo ir oras nėra atskirti diafragmomis.
- 11.12.7. Geriamojo vandens vamzdynai neturi būti praversti per cisternas ar bakus, kuriuose saugomi kiti skysčiai.
- Geriamojo vandens tiekimo sistemą jungti su kitais vamzdynais draudžiama.
- Vamzdynai, skirti geriamajam vandeniui, privalo būti tvirti, lygiu apvalkalu ir su jungėmis, kuriomis vamzdį galima jungti su krantinėje esančiais hidranta.
- 11.12.8. Įpylimo anga ir jungiamieji vamzdžiai, skirti geriamojo vandens cisternoms ir bakams, turi būti taip pažymėti, kad naudotojas būtų išpėjamas nepilti kitų skysčių.
- 11.13. **Saugumo įtaisai**
- 11.13.1. Laivai privalo būti taip įrengti, kad įgulos nariai galėtų laisvai vaikščioti ir dirbti. Jeigu reikia, judamosios dalys ir angos denyje turi būti apsaugotos specialiais įtaisais ir privalo būti sumontuota apkala, lejeriniai aptvarai ar turėklai. Gervės ir vilkimui naudojami kabliai turi būti taip suprojektuoti, kad būtų užtikrintas saugus darbas.
- Visa įranga, reikalinga darbui laive, privalo būti taip suprojektuota, išdėstyta ir apsaugota, kad nekliudytų įgulos vaikščiojimui ir jos priežiūra ir remontas būtų saugūs ir lengvai atliekami.

- 11.13.2. Deniai prie gervių ir bitengų bei išilginio šoninio denio, mašinų skyriaus grindys, aikštelės, vidaus trapai ir išilginiame šoniniame denyje esančių knechtų viršus neturi būti slidūs.
- 11.13.3. Šoniniame išilginiame denyje esančių knechtų viršus ir bet kokia kliūtis tose vietose, kuriose vaikščioja įgulos nariai (pavyzdžiui, trapo laipteliai) turi būti pažymėti šviesios spalvos dažais.
- 11.13.4. Turi būti parūpintas atitinkamas įtaisas sukrautiems nuimamiems liukų dangčiams tvirtinti.
- 11.14. **Priėjimas prie darbo vietų**
- 11.14.1. Darbo vietos turi būti prieinamos lengvai ir saugiai.
- 11.14.2. Jeigu priėjimuose, išėjimuose ir koridoriuose yra didesnis nei 0,50 m lygio skirtumas, juose turi būti įrengti nusileidimo trapai, laiptai, laipteliai ar panašūs įtaisiai. Nusileidimo trapai privalo būti įrengti, jeigu darbo vietos, kurioje nuolatos dirba žmonės, lygio skirtumas palyginus su tuo lygiu, iš kurio į minėtą darbo vietą turi būti patenkama, yra didesnis nei 1 m.
- 11.14.3. Avariniai išėjimai privalo būti aiškiai pažymėti, nurodant, kad tai yra būtent avariniai išėjimai.
- 11.14.4. Išėjimų iš patalpos, čia skiriant ir avarinius išėjimus, kiekis, jų suprojektavimas ir didumas turi atitikti patalpų paskirtį ir jų dydį.
- 11.15. **Darbo vietų matmenys**
- 11.15.1. Darbo vietų matmenys privalo būti tokie, kad kiekvienas jose dirbantis įgulos narys turėtų atitinkamą judėjimo laisvę.
- 11.15.2. Darbo vietos, kuriose nuolatos dirba žmonės, turi būti pakankamų matmenų:
- kad jose būtų užtikrintas ne mažesnis nei 7 m³ oro tūris, išskyrus laivų, kurie yra trumpesni nei 40 m, vairines;
 - kad darbo vietose būtų užtikrintas toks laisvas grindų plotas ir toks aukštis, kuris suteikia atitinkamą judėjimo laisvę veiksmams ir tikrinimui bei įprastiems priežiūros ir remonto darbams.
- 11.15.3. Šoninio išilginio denio plotis negali būti mažesnis nei 0,60 m; šis plotis gali būti kiek mažesnis prie švartavimo knechtų.
- 11.16. **Apsauga, kad įgulos nariai nenukristų iš aukščio**
- 11.16.1. Darbo vietos, esančios arti vandens ar tokiose padėtyse, kur lygių skirtumas yra didesnis nei 1 m, turi būti įrengtos taip, kad įgulos nariai ne paslystų ir nenukristų iš aukščio.
- 11.16.2. Laivuose, plaukiančiuose su įgula, apsauga, kad įgulos narys nepaslystų ar neiškristų už borto, privalo būti užtikrinama įrengiant apsauginį lejerį sudarytą iš turėklų ir tarpinės apsaugos kelių lygyje. Laivuose, kurie plaukioja be įgulos, pakaks turėklų.
- 11.17. **Įėjimai į darbo vietas, jose esančios durys ir darbo vietose esantys vidaus trapai**
- 11.17.1. Koridorių, perėjimų, įėjimų, skirtų žmonėms vaikščioti ir kroviniams gabenti, dydis ir išdėstymas privalo būti toks, kad jais būtų galima eiti be pavojaus, kad gali nutikti nelaimingas atsitikimas. Laikoma, kad minimalūs reikalavimai nepažeidžiami:
- jeigu prieš įėjimą yra pakankamai vietos, kad įmanoma nekliudomam vaikščioti;
 - jeigu angos yra pakankamai toli nuo agregatų, kurie gali kelti pavojų;
 - jeigu koridoriaus plotis atitinka darbo vietos pobūdį ir yra ne mažesnis nei 0,60 m, išskyrus laivus, kurie yra siauresni nei 8 m ir kuriuose koridoriaus plotis gali būti sumažintas iki 0,50 m;
 - jeigu gabaritinis aukštis, kartu su komingsu, yra ne mažesnis nei 1,90 m.
- 11.17.2. Durys privalo būti taip suprojektuotos ir išdėstytos, kad jos nekeltų pavojaus duris atidarantiems ar uždarančioms žmonėms. Durys turi būti apsaugotos, kad jos savaime neatsidarytų ir neužsidarytų, bei privalo būti įmanoma duris atidaryti ar uždaryti iš abiejų pusių.
- 11.17.3. Perėjimų iš vieno lygio į kitą konstrukcija, ypač nulipimo trapų, laiptų ir laiptelių, privalo būti tokia, kad jais naudojantis nekiltų jokių pavojų. Minimalus reikalavimai laikomi įvykdytais tuomet, jeigu:
- nulipimo trapai ir laiptai yra stacionariai pritvirtinti arba yra tokie, kad jais einant nepaslystama ir trapai bei laiptai negali apvirsti;

- b) nulipimo trapai yra ne mažesnio nei 0,50 m pločio, o plotis tarp turėklų ne mažesnis nei 0,60 m; laiptai ir laipteliai yra ne mažesnio nei 0,30 m pločio;
 - c) atstumai tarp laiptelių yra ne mažesni nei 0,15 m;
 - d) laipteliais turi būti įmanoma saugiai žengti, be rizikos, kad koja gali slysti į šoną; laiptelius privalo būti įmanoma matyti iš apačios;
 - e) nulipimo trapams su daugiau nei keturiais laipteliais yra pritaisyti turėklai;
 - f) vertikaliesiems laiptams virš išėjimų yra pritaisyti turėklai;
 - g) nešiojamasis trapas apsaugotas, kad neapvirstų ir kad juo eidami žmonės nepaslystų ir yra pakankamai ilgas, kad trapą nuo horizontalios padėties pakreipus 60° kampu, jis už liuko krašto išsikištų 1 m. Trapai privalo būti bent 0,40 m pločio, o jų pagrindas privalo būti ne mažiau nei 0,50 m;
 - h) trapo spyriai vertikalai yra taip įtvirtinti, kad jie nesisuka ir negali ištrūkti iš tvirtinimo ir didžiausias atstumas tarp spyrių yra 0,30 m.
- 11.17.4. Atsarginiai išėjimai ir angos ar apšvietimo liukai, skirti naudoti kaip atsarginiai išėjimai, privalo būti bent 0,36 m² ploto ir mažiausias matmuo turi būti bent 0,50 m.
- 11.18. **Grindų, denių paviršiai, triumo paklotai, sienos, lubos, angos ir apšvietimo liukai**
- 11.18.1. Grindys ir triumų paklotai darbo vietose, esančiose laivo viduje, denių paviršiai, kuriais vaikščioja igulos nariai laivo išorėje esančiose darbo vietose, privalo būti tvirti ir suprojektuoti taip, kad jais einant žmonės nepaslystų ir nepargriūtų.
- 11.18.2. Angos deniuose arba grindyse, kai jos yra atidarytos, turi būti su apsauga, kad į angas neįkristų žmonės.
- 11.18.3. Grindys, denio paviršiai, triumų paklotai, sienos ir lubos privalo būti taip suprojektuoti, kad jas būtų galima valyti.
- 11.18.4. Angos ir apšvietimo liukai turi būti taip išdėstyti ir įrengti, kad jais būtų galima naudotis ir juos valyti be jokios rizikos.
- 11.19. **Darbo vietų vėdinimas ir šildymas**
- 11.19.1. Uždaros patalpos, kuriose atliekamas darbas, išskyrus sandėliukus, turi būti vėdinamos. Vėdinimas neturi sukelti skersvėjo ir turi užtikrinti tinkamą ir nuolatos keičiamą tyro oro tiekimą į darbo vietas jose dirbančioms žmonėms.
- Jeigu natūraliu būdu pasikeičiančio oro kiekis yra nepakankamas, privalo būti sukuriamas priverstinis vėdinimas. Tyro oro keitimosi lygis laikomas tinkamu, jeigu oras per valandą patalpoje keičiasi penkis kartus.
- 11.19.2. Degimo ar vėdinimo įtaisai darbo vietose neturi bloginti oro kokybės.
- 11.19.3. Šildymo įtaisai, galintys palaikyti atitinkamą temperatūrą, privalo būti montuojami nuolatinėse darbo vietose, esančiose laivo viduje.
- 11.20. **Dienos šviesa darbo vietose ir darbo vietų apšvietimas**
- 11.20.1. Jeigu yra galimybė, į darbo vietas turi kristi atitinkama dienos šviesa net tada, kai durys yra uždarytos. Nuolatinėse darbo vietose esantys langai, kiek šis reikalavimas patenkinamas atsižvelgiant į darbo pobūdį ir konstrukciją, turi išleisti tiesiai į laivo išorę.
- 11.20.2. Apšvietimas privalo būti taip įrengtas, kad neakintų darbuotojų.
- 11.20.3. Darbo vietų apšvietimo jungikliai turi būti montuojami lengvai pasiekiamose vietose prie durų.
- 11.21. **Apsauga nuo triukšmo ir vibravimo**
- 11.21.1. Nuolatinės darbo vietos ir jose esanti įranga turi būti taip suprojektuotos ir apsaugotos nuo triukšmo, kad naudotojo saugumui ir sveikatai negrėstų triukšmas ir vibravimas.

Nepažeidžiant 2.06.7 ir 3.15 punktų nuostatų, nuolatinėse darbo vietose aplinkos triukšmas negali būti didesnis už 90 dB(A) galvos lygyje ir prie kiekvieno perėjimo ar angos turi būti pritaisytas žodinis išspėjimas.

- 11.21.2. Jeigu triukšmo lygis yra didesnis, turi būti parūpinta pakankamas kiekis individualių priemonių apsaugoti nuo triukšmo.
- 11.21.3. Darbo vietos turi būti taip išdėstytos, įrengtos ir suprojektuotos, kad įgulos nariai nepatirtų žalingo vibravimo poveikio.

12 SKYRIUS

NUOSTATOS, PAPILDANČIOS 4 ZONOS TECHNINIUS REIKALAVIMUS REIKALAVIMAMS, TAIKOMAIŠ PLIAUKIOJANTIEMS 3 ZONOS VIDAUS VANDENŲ KELIAIS LAIVAMS

(4.02 ir 4.03 punktų reikalavimai netaikomi 3 zonos vandenų keliams)

12.01. Laivų statymui keliami reikalavimai

Laivai, stumiamosios laivų vilkstinės ir bortais sutvirtintų laivų, dariniai, kurių ilgis didesnis nei 86 m.

- 12.01.1. Bet koks laivas su mechaniniu pavaros agregatu ir ilgesnis nei 86 m turi būti taip pastatytas ir įrengtas, kad, plaukdamas pasroviui, galėtų laiku sustoti ir kad stodamas ir sustojęs laivas būtų pakankamai manevringas. Šie reikalavimai taikomi ir stumiamoms vilkstinėms bei bortais sutvirtintų laivų dariniams, kurių ilgis didesnis nei 86 m.

Dėl to privalu patikrinti, atliekant sustojimo bandymą, ar varomoji galia, kai laivas plaukia atbuline eiga, yra pakankama. Sustojimo bandymas nėra privalomas, jeigu koku nors kitu būdu galima pagrįsti, kad šio reikalavimo yra laikomasi.

Laivui ar sąstatui plaukiant pasroviui didžiausia leistina laivo ar sąstato vandentalpa nustatoma atsižvelgiant į sustojimo bandymą ar pagrindimą; tikrinimo sertifikate turi būti įrašytas atitinkamas įrašas.

- 12.01.2. Laivas, stumiamoji vilkstinė ar bortais sutvirtintų laivų darinys turi būti pajėgus įgauti atitinkamą mažiausią greitį.

12.02. Antvandeninis bortas, saugus atstumas ir grimzlės skalės

12.02.1. Apibrėžimai

Šiame skyriuje:

- a) „ilgis L“ yra didžiausias laivo korpuso ilgis be laivo vairo ir bugšprito;
- b) „plotis B“ yra didžiausias laivo plotis, matuotas pagal išorinę laivo borto medinę ar metalinę apkalą be šoninio varomojo rato;
- c) „laivo vidurys“ yra pusiaukelė išilgai ilgio L;
- d) „uždaras antstatas“ yra statinys, sudarytas iš tvirtų vandeniui nelaidžių sienų, esantis denyje ir su juo stacionariai bei taip sujungtas, kad pro jungimo vietas nesiskverbia vanduo:
 - „antstato plotis“ yra vidutinis antstato plotis, ir
 - „antstato aukštis“ yra vidutinis antstato aukštis, matuojamas laivo šone tarp antstato viršutinio denio ir antvandeninio borto denio; jeigu sienose yra angos – langai arba durys – antstato aukštis matuojamas tik iki žemiausio angos taško;
- e) struktūros komponentai ir prietaisai laikomi „vandeniui nelaidžiais“, jeigu jie yra taip sumontuoti, kad nepraleidžia vandens į laivo vidų:
 - kai juos 1 minutę veikia slėgis, lygus 1 m vandens sluoksniui, arba
 - kai juos visomis kryptimis ir visą jų paviršių 10 minučių veikia vandens srovė ne mažesniu nei 1 baras slėgimu;
- f) struktūros komponentai ir prietaisai laikomi „atspariais aptaškymui ir oro sąlygoms“, jeigu normaliomis sąlygomis į juos skverbiasi labai mažas vandens kiekis.

12.02.2. Saugus atstumas

1. Saugus atstumas privalo būti ne mažesnis nei 30 cm.
2. Laivuose, kurių angų negalima uždaryti naudojant aptaškymui ir oro sąlygoms atsparius prietaisus, ir laivuose, plaukiojančiuose atvirais triumais, saugus atstumas didinamas 20 cm.

Kai dėl laivų su neuždengtais triumais, tai minėtas atstumo didinimas taikomas tik neuždengtų triumų komingsams ir tik ligi tol, kol tarp didžiausios grimzlės plokštumos ir viršutinio komingso krašto atsiranda nustatytas 50 cm atstumas.

12.02.3. Antvandeninis bortas

1. Laivo su ištisiniu deniu, neįgaubtu deniu ir su deniu, kuriame nėra antstatų, antvandeninio borto aukštis turi būti 150 mm.

Šis dydis yra pamatinis borto aukštis taip pat laivams su įgaubtu deniu ir laivams su deniu, kuriame yra antstatų.

2. Laivų, kurių denis nėra ištisinis ir kurių denyje yra antstatų, antvandeninis bortas skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$F = F_0(1 - \alpha) - \frac{\beta_1 \cdot Se_1 + \beta_2 \cdot Se_2}{15}$$

Antvandeninis bortas (F) jokia būdu negali būti mažesnis už nulį.

Formulėje:

- F_0 yra pamatinis antvandeninis bortas, nurodytas 12.02.3 punkto 1 papunktyje (mm),
- α yra koreguojantysis koeficientas, kurį taikant atsižvelgiama į visus minėtus antstatus,
- α skaičiuojamas pagal tokią formulę:

$$\alpha = \frac{\sum le}{L}$$

Čia:

- le yra tikrasis antstato ilgis (m) ir
- L yra laivo ilgis (m), kaip apibrėžta 12.02.1 punkte,
- Se_1 ir Se_2 atitinkamai yra tikrasis denio išlinkimas laivapriekyje ir laivagalėje (mm),
- β_1 a β_2 atitinkamai yra koreguojantieji koeficientai dėl priekinio ir užpakalinio išlinkio, kuris atsiranda, kai laivo galuose yra antstatai,
- β_1 skaičiuojamas pagal tokią formulę:

$$\beta_1 = 1 - \frac{3le_1}{L}$$

Čia:

- β_2 skaičiuojamas pagal tokią formulę:

$$\beta_2 = 1 - \frac{3le_2}{L}$$

Šioje formulėje:

- le_1 yra tikrasis priekinio antstato ilgis (m) ir
- le_2 yra tikrasis užpakalinio antstato ilgis (m).

Tačiau į tikrąjį ilgį atsižvelgiama tik tuomet, jeigu jis yra priekinėje arba užpakalinėje laivo ilgio L briaunoje.

3. Tikrasis išlinkis skaičiuojamas pagal šią formulę:

$$Se = p \cdot S$$

Čia:

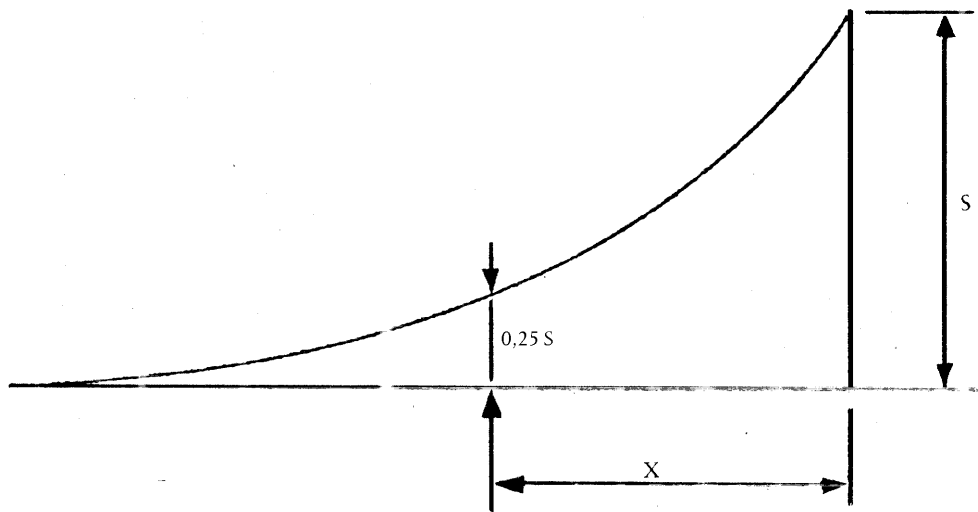
- S yra tikrasis išlinkis tame toliausiame taške, apie kurį yra kalbama (mm),
- S laivo priekyje negali būti imamas didesnis nei 1 000 mm,

- S laivo gale negali būti didesnis nei 500 mm, ir
- p yra koeficientas, imamas iš žemiau pateiktos lentelės, atsižvelgiant į $\frac{X}{L}$ santykį:

$\frac{X}{L}$	0,25 ir didesnis	0,20	0,15	0,10	0,05	0
p	1	0,8	0,6	0,4	0,2	0

Tarpinėms santykio $\frac{X}{L}$ reikšmėms koeficientas p yra gautas tiesinio interpoliavimo būdu.

X yra abscisė, matuojama nuo kraštinio taško, esančio ten, kur išlinkis lygus 0,25 S (žr. toliau pateikiamą piešinį).

Jeigu $\beta_2 S_{e2}$ yra didesnis už $\beta_1 S_{e1}$, $\beta_1 S_{e1}$ dydis yra imamas kaip $\beta_2 S_{e2}$ dydis.

4. Tikrasis atstato ilgis skaičiuojamas pagal formulę:

$$l_e = 1 \left(2,5 \frac{b}{B} - 1,5 \right) \frac{h}{0,6 \times 0,6}$$

Čia:

- l yra faktinis aptariamojo antstato ilgis (m),
- b yra aptariamojo antstato plotis (m),
- B yra laivo plotis, kaip apibrėžta 12.02.1 punkte (m)

(tačiau dėmenims l_{e1} ir l_{e2} reikia imti laivo plotį, koks yra aptariamojo antstato viduriniame taške),

- h yra aptariamojo antstato aukštis (m)

(kai dėl liukų, tai h gaunamas komingsų aukštį mažinant tokiu dydžiu, kuris lygus pusei saugaus atstumo, nurodyto 12.02.2 punkte).

Dydis, viršijantis $0,6 \times 0,6$ m (t. y. 0,36 m), negali būti priskiriamas h.

Jeigu $\frac{b}{B}$ yra mažesnis už 0,6, skliausteliuose esančio dėmens dydis privalo būti laikomas esąs 0 (t. y. tikrasis antstato ilgis le turi būti laikomas esąs nulis).

12.02.4. Minimalus antvandeninis bortas

Atsižvelgiant į 12.02.3 punkte nurodytą sumažinimą, minimalus antvandeninis bortas negali būti mažesnis už 50 mm.

Tačiau kompetentinga institucija gali nustatyti ir mažesnę antvandeninį bortą, jeigu yra užtikrinama, kad įgulos nariai, atlikdami savo darbus, be pavojaus galės vaikščioti per visą laivo ilgį.

12.02.5. Grimzlės markės

Kai dėl laivų, plaukiojančių įvairiose vidaus vandenų kelių zonose (1, 2, 3 ir 4 zonos), tai jiems plaukiojant vienoje ar keliose vidaus vandenų kelių zonose privalo būti nubrėžta vertikali linija ir ant grimzlės markių viena arba daugiau papildomų grimzlės linijų, kurių ilgis yra 150 mm, link laivapriekio ir kurios nukreiptos į priekį ir atgal.

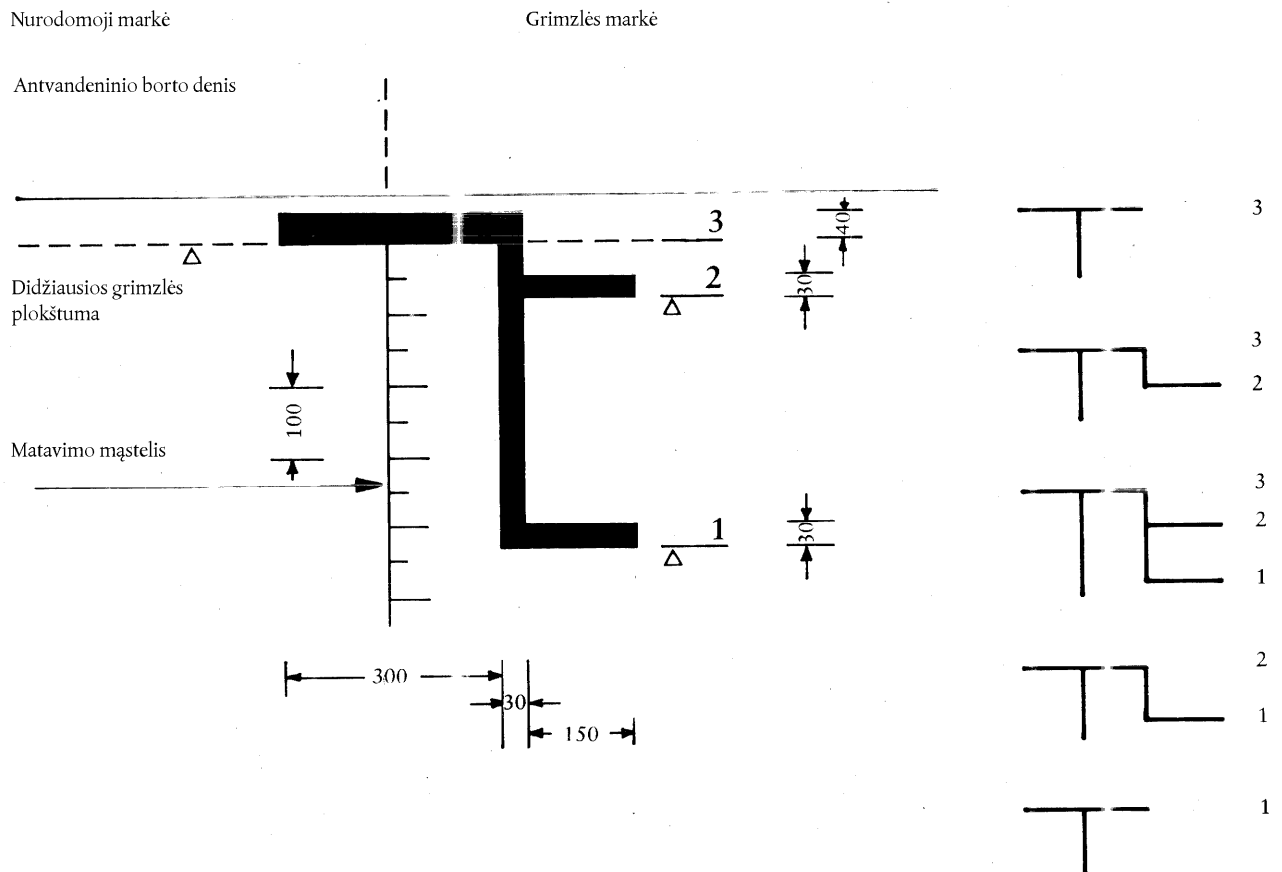
Vertikalios ir horizontalios linijos turi būti 30 mm storio. Šalia grimzlės markės, nusitęsiančios laivapriekio link, privalo būti 60 × 40 mm dydžio skaičius, nurodantis atitinkamą zoną (žr. paveikslus Nr. 1 ir Nr. 2).

12.03. Įranga

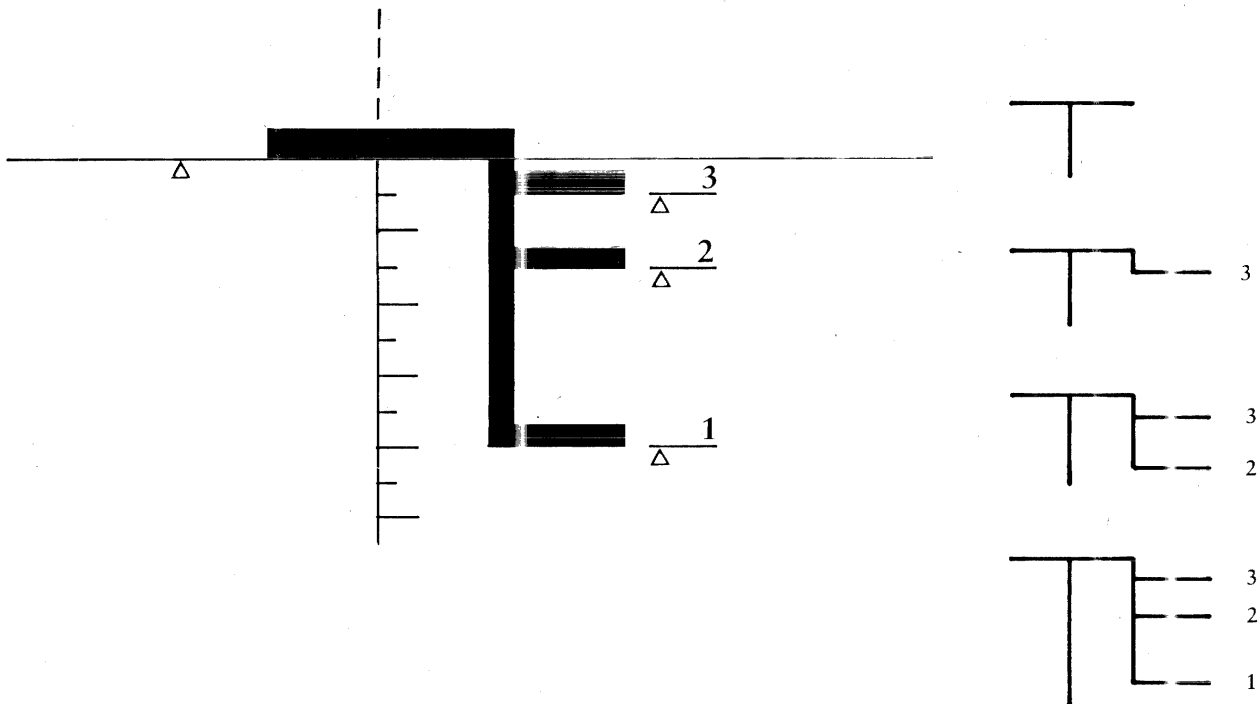
Gelbėjimo plūdurai, sferinės plūdės ir gelbėjimo liemenės

Savaeigiame laive, kurio ilgis ne didesnis nei 40 m, turi būti bent trys gelbėjimo plūdurai arba du gelbėjimo plūdurai ir dvi sferinės plūdės.

Paveikslas Nr. 1

Paveikslas Nr. 2

12.04. **Specialiosios nuostatos laivams, iš kurių numatyta formuoti stumiamąsias, velkamąsias vilkstines arba kurie turi būti tvirtinami bortais**

12.04.1. Stūmikuose privalo būti sumontuotas inkaro kėliklis su mechanine pavara.

12.04.2. *Laivai, tinkami vilkti kitus laivus*

Kad laivas galėtų atlikti vilkimo operacijas, jis privalo atitikti šiuos reikalavimus:

- laivo ilgis negali būti didesnis nei 86 m; vietinė kompetentinga institucija gali suteikti leidimą laivams, kurių ilgis didesnis nei 86 m, vilkti laivus pasroviui, jeigu laikomasi šios institucijos nustatytų tam tikrų sąlygų. Tie patys reikalavimai galioja ir stūmikams, turintiems stumti laivų sąstatus, kurių matmenys yra 86×12 m arba didesni;
- jeigu yra pavojus, kad vilkimui naudojami lynai gali atsikabinti, privalo būti sumontuotas vilkimo lanakas.

13 SKYRIUS

IŠIMTYS EKSPLOATUOJAMIEMS LAIVAMS

13.01. Jau eksploatuojami laivai arba laivai, pradėti statyti iki 1985 m. sausio 1 d., tačiau kurių konstrukcija ir įranga nevisiškai atitinka šios direktyvos nuostatas, per vienerius metus nuo pirmojo techninio tikrinimo datos, numatytos pagal šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalies nuostatą, turi būti pertvarkyti, kad atitiktų minėtus reikalavimus, išskyrus žemiau pateiktoje lentelėje Nr. 1 esančias nuostatas, kuriems taikomos šios sąlygos:

- Pirmame lentelės stulpelyje išdėstyti reikalavimai turi būti įdiegti per penkerius metus nuo pirmojo tikrinimo, numatyto pagal šios direktyvos 8 straipsnyje, datos.
- Antrame stulpelyje pateikti reikalavimai netaikomi laivams, kurie jau yra eksploatuojami, jeigu laivo ir įgulos saugumas užtikrinamas kitu tinkamu būdu.

- c) 13.01 punkto a papunktyje ir 13.01 punkto b papunktyje minimos išimtys netaikomos dalims, kurios buvo perdirbtos arba pakeistos.
- d) Jeigu 13.01 punkte, 13.01 punkto a papunktyje (pasibaigus pereinamajam laikotarpiui) ir 13.01 punkto c papunktyje pateiktų reikalavimų diegimas nėra įmanomas ar pareikalautų pernelyg didelių išlaidų, institucija, atsakinga už tai, kad būtų išduotas sertifikatas, gali leisti taikyti išimtis.
- e) Svarbios detalės dėl bet kokių išimčių, kurios suteikiamos pagal 13.01 punkto a papunkčio nuostatą, privalo būti įrašytos į sertifikatą atliekant pirmąjį tikrinimą po šios direktyvos įsigaliojimo; išimtys, suteiktos pagal 13.01 punkto d papunkčio nuostatą privalo būti įrašytos tuomet, kai jos yra teikiamos.
- 13.02. Laivai, kurie jau yra pripažinti tinkamai, kad juos pagal radaro signalus valdytų vienas žmogus, per penkerius metus privalo būti pertvarkyti, kad atitiktų 9 skyriaus reikalavimus. Laivai, dėl kurių pirmąjį kartą yra pateikti prašymai tokiam pripažinimui gauti, prieš laivams teikiant minėtąjį pripažinimą privalo atitikti 9 skyriaus reikalavimus.
- 13.03. Laivai, kurie 1985 m. sausio 1 d. buvo su stacionariais gaisro gesinimo įtaisais, kuriuose kaip gesinamoji priemonė naudojama CO₂, gali pasilikti tokius įtaisus, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

Leidžiama stacionariai sumontuotuose įtaisuose naudoti CO₂ kaip gesinamąją priemonę, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- a) Įtaisus su CO₂ galima naudoti tik mašinų skyriuje, katilinėje ir siurblių skyriuje.
- b) Visi stacionariai sumontuoti agregatai, kuriuose naudojama CO₂, privalo būti su pavojaus signalą duodančiais įtaisais. Šis pavojaus signalas turi būti aiškiai girdimas visose patalpose, į kurias numatyta tiekti CO₂, netgi esant didžiausiam įmanomam triukšmui, kai laivas plaukia, ir įgulos narių privalo būti lengvai atskiriamas nuo kitų laive naudojamų įspėjamųjų garso signalų.

CO₂ pavojaus signalas privalo būti aiškiai girdimas šalia esančiose patalpose – per uždarytus susisiekimo liukus ir esant didžiausiam įmanomam triukšmui, kai laivas plaukia – jeigu evakuoti žmones iš pastarųjų patalpų galima tik per tas patalpas, į kurias turi būti tiekiamos CO₂.

Šie užrašai raudonomis raidėmis baltame fone olandų, prancūzų ir vokiečių bei valstybės narės, kurioje laivas plaukioja, kalba (-omis) turi būti pritaistyti tinkamoje vietoje prie įėjimo ir išėjimo iš bet kokios patalpos, į kurią gali būti tiekiamos CO₂ dujos:

„Iš šitos patalpos, kai išgirsite pavojaus signalą dėl CO₂, nedelsdami išeikite (signalo aprašymas) – galite užtrokšti“.

- c) Aiškiai įskaitomomis ir nenutrinamomis raidėmis olandų, prancūzų ir vokiečių kalbomis bei valstybės narės, kurioje laivas plaukioja, kalba (-omis) paruoštos instrukcijos privalo būti pritvirtintos netoli prietaisų, kuriais įjungiama gaisro gesinimo CO₂ dujomis sistema.

Vamzdžiai, besibaigiantys patalpose, kuriose bus naudojamos CO₂ dujos, turi būti su uždarymo įtaisais.

Įspėjamieji prietaisai, privalomi pagal b papunkčio nuostatą, turi būti įjungiami automatiškai, prieš pradėdant veikti gesintuvų sistemos.

- d) Cisternos, kuriose saugomos CO₂ dujos, turi būti statomos dujoms nelaidžiose patalpose, atskirtose nuo kitų patalpų.

Į šią patalpą turi būti tiesiogiai patenkama tik iš išorės. Joje privalo būti pakankama ir atskira vėdinimo sistema, kuri jokių būdu nebūtų susijusi su kitomis laive veikiančiomis vėdinimo sistemomis.

Temperatūra šioje patalpoje negali būti didesnė nei 60 °C.

Visos cisternos, kuriose saugomos suslėgtos dujos, turi būti su baltomis raidėmis raudoname fone užrašu „CO₂“. Raidžių dydis turi būti bent 6 cm.

- e) Cisternos su CO₂ dujomis, sujungimų fittingai ir vamzdžiai, kuriuose naudojamas slėgimas, privalo atitikti techninius reikalavimus, galiojančius sertifikata išduodančioje valstybėje narėje. Šie įrenginiai turi būti su oficialiu įspaudu, liudijančiu apie priėmimą po reguliavimo bandymų.
- f) Pavojaus signalą duodantis įtaisas, nurodytas aukščiau b papunktyje, turi būti tikrinamas bent kartą per 12 mėnesių.

Gaisro gesinimo sistema privalo būti tikrinama bent kartą per dvejus metus. Atliekant šį tikrinimą privalu:

- išoriškai apžiūrėti visą sistemą,
- išbandyti, kaip veikia vamzdynai ir purškiamieji antgaliai,
- išbandyti, kaip veikia paleidimo įrenginys,
- kontroliuoti patikrinti, kaip iš kiekvienos vartojamosios cisternos tiekiamos CO₂ dujos. dodijvaného z každého zísobnřku v provozu.

g) Patikrinimo sertifikatai, pasirašyti inspektorių turi būti laikomi laive. Šiuose sertifikatuose privalo būti kalbama bent apie pirmiau minėtus tikrinimus, apie šių tikrinimų rezultatus ir tikrinimo datą.

h) Jeigu laive yra sumontuota viena ar daugiau gaisro gesinimo sistema, kuri buvo patikrinta ir kuriai naudojamos CO₂ dujos, sertifikato, išduoto laivui, 18 paantraštėje privalo būti įrašytas toks įrašas:

„... (kiekis) sumontuotų gaisro gesinimo sistemų, kuriose naudojamos CO₂ dujos. Reikalaujamas sertifikatas privalo būti saugomas laive“

13.04 11 skyriaus nuostatos taikomos tik šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalyje nurodytiems laivams. Tačiau dėl priežasčių, susijusių su saugumu, 11.01.1, 11.01.3, 11.01.4 punktų nuostatos ir, per nustatytą laikotarpį, šio skyriaus lentelės Nr. 2 nuostatos taip pat taikomos laivams, nurodytiems 13.01 punkte.

13.05. Plaukiojančiuose laivuose, kurių šoninis išilginis denis yra siauresnis nei 0,50 m, turėklai, kurie yra standžiai įtempti lynai iš vandens pusės arba turėklai išilgai liuko komingso, gali būti keičiami apsauginiais turėklais.

LENTELĖ Nr. 1

Nukrypimas	Reikalavimai, taikomi eksploatuojamiems laivams per penkerius metus nuo datos, kada buvo atliktas pirmasis tikrinimas		Reikalavimai, eksploatuojamiems laivams netaikomi	
	Skrysius	Punktas	Dalis	Punktas
2. Laivų statymui keliami reikalavimai	2.03	2, 3	2.02	3, 6, 7
	2.04	1, 2, 3, 4, 5		
	2.05	1, 2, 3		
	2.06	3, 5, 6	2.06	2, 7
	3. Vairo pavara ir vairinė	3.01	2	3.02
3.03		2	3.03	
3.04		1, 2, 3		
3.05		1, 2		
3.06		1, 2		
3.08		1, 2, 3, 4		
3.09		1, 2		
3.10				
3.11				
3.12				
3.13		2, 3, 4, 5		
3.14			3.15	
3.16		1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	3.17	
4. Antvandeninis bortas, saugus atstumas ir grimzlės skalės		4.05	1, 2, 3	
5. Mašinos	5.02	2, 3	5.01	3
			5.03	2/abipusis
			5.04	1, 2, 3, 4
	5.05	2, 3, 4, 5, 6	5.05	7, 8
	5.06	8	5.06	2, 3, 4, 5, 6, 7
			5.08	1, 2
		5.09	2	
6. Elektros instaliacija			6.01	2, 3
			6.02	1, 2
	6.03	1, 2, 3, 4	6.04	1, 2
	6.05	1, 2, 5, 6, 7, 8	6.05	3
	6.06	1, 2, 3, 4, 5		
			6.07	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
	6.08			
	6.09	1, 2	6.09	3
			6.10	1, 2, 3
	6.11	1, 2, 3, 4		
			6.12	1, 2, 3
7. Įranga	7.03	6	7.03	5
	7.04	1, 2	7.04	3, 4
			7.05	2, 3, 5
8. Suskystintųjų dujų įranga, naudojama buitiniams tikslams	Visas skyrius, išskyrus 8.15 punktą	Treji metai vietoj penkerių metų		
12. Nuostatos, susijusios su techniniais reikalavimais, kurie yra papildomi reikalavimai 4 zonai, taikomi laivams, plaukiojantiems 3 zonos vidaus vandenų keliais			12.02 12.03	2, 3, 4

Lentelė Nr 2

Nukrypimas	Reikalavimai, taikomi eksploatuojamiems laivams, per penkerius metus nuo pirmojo tikrinimo datos		Reikalavimai, taikomi eksploatuojamiems laivams per vienerius metus nuo pirmojo tikrinimo datos	
	Punktas	Dalis	Punktas	Dalis
11. Sveikatos ir saugumo reikalavimai gyvenamosiose patalpose ir darbo vietose	11.01	2		
	11.02	5		
	11.05	2		
	11.08	3		
	11.12	5, 6, 7	11.12	8
	11.13	1, 2, 3, 4		
			11.14	1, 3, 4
	11.16	1, 2		
	11.17	2	11.17	3 a)
	11.18	1, 2, 4		
	11.20	2, 3		
			11.21	2

14 SKYRIUS

PROCEDŪROS

14.01. **Paraiška dėl patikrinimo**

Sertifikatą išduodanti institucija nustato procedūrą, kurios laikantis pateikiama paraiška dėl patikrinimo, bei skiria vietą ir datą, kada patikrinimas bus atliekamas. Ši procedūra privalo būti tokia, kad patikrinimą būtų galima atlikti po paraiškos pateikimo praėjus priimtinam laiko tarpui.

14.02. **Laivo pateikimas patikrinimui**

14.02.1. Laivo savininkas arba savininko atstovas laivą tikrinimui turi pateikti be krovinių, išvalytą ir su įranga; laivo savininkas privalo teikti tokią pagalbą, kuri būtina atliekant tikrinimą, pavyzdžiui, parūpinti atitinkamą valtį, duoti nurodymus, kad personalas būtų savo vietose ir padėti, kad būtų galima apžiūrėti tas laivo korpuso vietas ar tą įrangą, kuri nėra tiesiogiai prieinama ir galima apžiūrėti.

14.02.2. Jeigu yra ypatingų priežasčių tokiems veiksams, institucija taip pat gali reikalauti šių dalykų:

- tikrinti laivą, kai jis yra iškeltas iš vandens;
- tikrinti, kaip veikia laivas;
- skaičiavimais grįstų įrodymų, kad laivo korpusas yra tvirtas;
- skaičiavimais grįstų įrodymų, kad laivas yra stabilus, ir jeigu būtina, atlikti laivo nuosvyrio bandymą.

14.03. **Išlaidos**

Laivo savininkas ar jo atstovas yra atsakingi už išlaidas, susijusias su tikrinimu, ir sertifikato išdavimu pagal kiekvienos valstybės narės nustatytą išsamų tvarkaraštį. Negali būti jokios diskriminacijos atsižvelgiant į laivo registravimo šalį ar laivo savininko tautybę ar nuolatinę jo gyvenamąją vietą.

14.04. **Informacija**

Asmenys, galintys pagrįsti, kad jiems būtina sužinoti laivui išduoto sertifikato turinį, sertifikato turinį gali gauti ir iš sertifikatų išduodančios institucijos ir patys susimokėję gali gauti sertifikato ištrauką ar patvirtintą sertifikato kopiją.

14.05. **Bendrijos sertifikatų registras**

14.05.1. Institucijos, išduodamos sertifikatus, kiekvienam sertifikatui privalo suteikti registravimo numerį, kurį turi įtraukti į registrą.

14.05.2. Institucijos, išduodamos sertifikatus, privalo pasilikti visų išduotų sertifikatų kopijas ir įrašyti į jas visus sertifikatų įrašus, papildymus, anuliavimus ir pakeitimus.

14.06. **Bendrijos sertifikatų užpildymas**

1. Sertifikatai turi būti išspausdinti ar įrašai juose turi būti įrašomi spausdintomis raidėmis. Prašom naudoti juodą ar mėlyną rašalą.
2. Detalės, po kurių pateikiamos išnašos, turi būti pažymėtos, jeigu tinkama, juoda ar mėlyna spalva.
3. Jeigu įrašas netaikytinas, tą įrašą užbraukite išsine juodos ar mėlynos spalvos punktyrine linija.
4. Įrašai, kurie turi būti keičiami ar papildomi, privalo būti užbraukti raudona spalva. Įrašai, užbraukti juodos ar mėlynos spalvos linija, turi būti pabraukti raudona spalva.
5. Nauji įrašai turi būti įrašomi juoda arba mėlyna spalva į 23 sertifikato straipsnį.

14.07. **Komentariai dėl atskirų sertifikato punktų**

2. Nurodant laivo tipą, privalu kiek įmanoma naudoti 1 skyriuje pateiktus apibrėžimus. Nuorodos į šiuos terminus taip pat turėtų būti pateikiamos (pavyzdžiui, „tvg nuoroda 1 e“).
3. Oficialusis numeris yra tas, kuris numatytas pagal Reino ar Moselle upės laivininkystės taisyklės, arba, jeigu paskirtas, numeris, numatytas nacionaliniame registre.
4. Laivo savininko galiojantis pašto adresas.

15 ir 17. Jeigu institucija sertifikatą išduoda tik kelioms zonoms, kiti langeliai turi būti užbraukiami. Tokio sertifikato gavėjas vėliau gali kreiptis papildomo sertifikato, galiojančio kitoms zonoms arba jo sertifikatas turi būti papildomas ar keičiamas.

15. Informacija, pateikta patikros sertifikate; dviejose dešimtainėse skiltyse.

16. Nurodykite tik svorį, ilgį ir veiksmingą ardančiąją apkrovą. Stulpelyje pateikiama informacija turi būti apie inkarus ir grandines, kurie buvo laive atliekant tikrinimą.

20. Sąrašas gali būti papildytas informacija, susijusia su įranga ir įtaisais, nurodytais nacionalinėse taisyklėse. Pavadinimų skaičius turi būti pateiktas, tačiau nurodyti tipus ar nenurodyti, paliekama pasirinkti.

21. Pateikite nuolatinius ir laikinuosius reikalavimus, nurodydami aptariamus straipsnius ir galutinį terminą.

Šiame punkte taip pat gali būti paminėtos specialios nuostatos ar sąlygos, susijusios su eksploatavimu, krovimu ir t. t. Taip pat čia gali būti paminėtas sertifikatas pavojingiems kroviniams gabenti.

Nuo 22 iki 25. Šie puslapiai turi būti žymimi 5a, 5b, 6a, 6b ir t. t. Pirminiai puslapiai turi būti paliekami sertifikate.

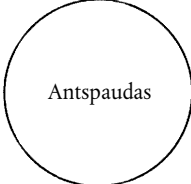
10 ir, jeigu reikia, 10a ir 10b ir t. t. puslapis paliekamas nacionaliniam priėmimo sertifikatui, deklaracijoms ir (arba) leidimams.

Sertifikatas turi būti saugomas tvirtame aplankale. Jeigu aplankalas nėra permatomas, sertifikato antraštė privalo būti užrašyta ant aplanko viršelio (t. y. bent vienas sertifikato puslapis bei „laivo pavadinimas“).

III PRIEDAS

BENDRIJOS SERTIFIKATO, IŠDUODAMO LAIVYBAI VIDAUS VANDENŲ KELIAIS, PAVYZDYS

(Direktyvos 3 straipsnis)

Sertifikato Nr.	1 puslapis
<p>BENDRIJOS SERTIFIKATAS VIDAUS VANDENŲ LAIVAMS</p> <p>(Vieta valstybės herbui)</p> <p>VALSTYBĖS PAVADINIMAS</p> <p>Kompetentingos institucijos, išduodančios sertifikatą, pavadinimas ir adresas</p>	
<p>1. Laivo pavadinimas</p>	
<p>2. Laivo tipas Kodas</p>	
<p>3. Oficialusis numeris (jeigu toks yra)</p>	
<p>4. Laivo savininko pavardė ir nuolatinė gyvenamoji vieta</p> <p>.....</p>	
<p>5. Registravimo vieta ir registravimo numeris</p>	
<p>6. Registravimo vieta ir (arba) laivo registravimo uostas⁽¹⁾</p>	
<p>7. Pastatymo metai</p>	
<p>8. Laivų statyklos pavadinimas ir jos buvimo vieta</p> <p>.....</p>	
<p>9. Šis sertifikatas keičia sertifikatą Nr.</p> <p>išduotą šios institucijos</p> <p>.....</p>	
<p>10. Šio sertifikato galiojimas baigiasi</p>	
<p>11. Išduotas data</p>	
<p>12.</p>	
 <p>Antspaudas</p>	<p>.....⁽²⁾</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">(parašas)</p>
<p>⁽¹⁾ Užbraukite, jeigu nenurodomas.</p> <p>⁽²⁾ Nurodykite institucijos, išduodančios sertifikatą, pavadinimą.</p>	

2 puslapis

Sertifikato Nr.

13. Po patikrinimo, atlikto ⁽¹⁾

ir pateikus sertifikatą, išduotą

institucijos ⁽¹⁾

laivas, minimas šiame sertifikate, pripažįstamas tinkamu plaukioti:

— Bendrijos vandenų keliais zonoje (-ose)⁽¹⁾— vandenų keliais zonoje (-ose)⁽¹⁾(valstybių narių pavadinimai) ⁽¹⁾

išskyrus

— šiais vandenų keliais, esančiais

.....

.....

(valstybių narių pavadinimai) ⁽¹⁾14. Šiame sertifikate minimas laivas yra tinkamas ⁽¹⁾

— vilkti prieš srovę ir pasroviui

— vilkti tik prieš srovę

— vilkti kaip pagalbinis vilkikas

— stumti bortais sutvirtintus laivus

— vilkti stumdamas

— būti velkamas

— būti stumiamam, kai yra įtrauktas į bortais sutvirtintų laivų darinį,

— būti velkamas stumiant

— pagal radaro signalus būti valdomas vieno žmogaus

15. PAGRINDINĖS LAIVO CHARAKTERISTIKOS

Gabaritinis ilgis m

Gabaritinis plotis m

Triumų, suskirstytų stacionariomis pertvaromis, skaičius

⁽¹⁾ Jeigu netaikoma, užbraukite.

Sertifikato Nr.

3 puslapis

Bendra pagrindinio variklio galia kW/CH

Dedveitas tonos (tonų)

Tikrinimo sertifikatas Nr išduotas

Tikrinimo įstaiga

		Zona ir (arba) vandenų keliai ⁽¹⁾				
		4	3	2	1	
Antvandenio bortas (cm)	su uždarytu triumumu					
	su atidarytu triumumu					

16. INKARAI IR INKARŲ GRANDINĖS

Pastaba: Duomenys apie inkarus yra tik informacinio pobūdžio.

Laivapriekyje esančių inkarų skaičius	
Visas laivapriekio inkarų svoris (kg)	
Laivagalyje esančių inkarų skaičius	
Visas laivagalio inkarų svoris (kg)	
Laivapriekyje esančių inkarų grandinių skaičius	
Kiekvienos grandinės ilgis	
Trūkimo deformacija (kg)	
Laivagalyje esančių inkarų grandinių skaičius	
Kiekvienos grandinės ilgis	
Trūkimo deformacija (kg)	

17. GELBĖJIMO ĮRANGA

	Zonos ⁽¹⁾			
	4	3	2	1
Gelbėjimo valčių skaičius, iš kurių kiekvienoje yra vietų				
Gelbėjimo plaustų skaičius, iš kurių kiekviename yra vietų				
Gelbėjimo liemenių skaičius				
Gelbėjimo plūdurių skaičius				
Sferinių plūdžių skaičius				

⁽¹⁾ Jeigu netaikoma, užbraukite.

4 puslapis

Sertifikato Nr

18. ĮRANGA GAISRUI GESINTI

Nešiojamųjų gesintuvų skaičius

Stacionariai įtvirtintų gaisrui gesinti agregatų skaičius

Gesinamoji priemonė

Kiti įtaisai

.....

19. SIURBLINĖ ĮRANGA

Siurblių su mechanine pavara skaičius Bendroji galia ⁽¹⁾Rankinių siurblių skaičius Bendroji galia ⁽¹⁾

20. KITA ĮRANGA

Signaliniai žiburiai

Avariniai signaliniai žiburiai

Lynai ir virvės

.....

Kiltiniai lopai

Radijo garsiakalbiai

Matuoklės

Pirmosios medicininės pagalbos vaistinėės

Instrukcijos, kaip gelbėti už borto iškritusius žmones

Dėžė tepaluotiems skudurams

Nulipimo trapai arba įlipimo trapai

.....

.....

21. SUTEIKTOS IŠIMTYS IR SPECIALIOSIOS NUOSTATOS ARBA SĄLYGOS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

⁽¹⁾ Nurodykite matavimo vienetus.

Sertifikato Nr

5 puslapis

.....

Jeigu laivas yra modifikuojamas, perstatomas ar jam atliekamas rimtas remontas, laivo savininkas nedelsdamas privalo pranešti kompetentingai institucijai.

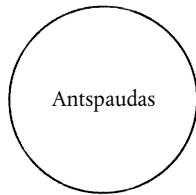
22. SERTIFIKATO PRATĖSIMAS/ATNAUJINIMAS

— (1)
 patikrino laivą data (2)
 — Leidimas, išduotas patvirtintos klasifikavimo bendrovės (2)
 buvo pateiktas kompetentingai institucijai (2)

Atsižvelgiant į tikrinimo rezultatus/leidimą (2) sertifikato Nr. galiojimo trukmė yra pratęsiama/atnaujinama (2) iki

(Vieta)

(Vieta) (Data)

..... (3)

(Parašas)

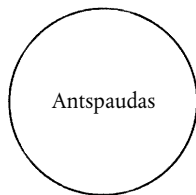
22. SERTIFIKATO PRATĖSIMAS /ATNAUJINIMAS

— (1)
 patikrino laivą data (2)
 — Leidimas, išduotas patvirtintos klasifikavimo įstaigos (2)
 buvo pateiktas kompetentingai institucijai (2)

Atsižvelgiant į tikrinimo rezultatus/leidimą (2), sertifikato Nr. . . galiojimo trukmė pratęsiama/atnaujinama (2) iki

(Vieta)

(Data)

..... (1)

(Parašas)

(1) Laivą tikrinusios institucijos pavadinimas.

(2) Jeigu netaikoma, užbraukite.

(3) Sertifikatą pratęsusios/atnaujinusios institucijos pavadinimas.

6 puslapis

Sertifikato Nr

23. SERTIFIKATO Nr. PAPILDYMAI

Paragrafo (-ų) papildymas (-ai):

Naujasis tekstas:

.....

.....

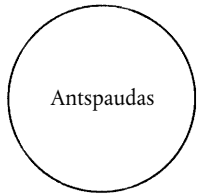
.....

.....

.....

(Vieta)

(Data)

..... (1)

.....

(Parašas)

23. SERTIFIKATO NR. PAPILDYMAI

Paragrafo (-ų) papildymas (-ai):

Naujasis tekstas:

.....

.....

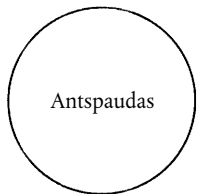
.....

.....

.....

(Vieta)

(Data)

..... (1)

.....

(Parašas)

(1) Sertifikatą papildžiusios institucijos pavadinimas.

Sertifikato Nr

7 puslapis

23. SERTIFIKATO Nr PAPILDYMAI

Paragrafo (-ų) papildymas (-ai):

Naujasis tekstas:

.....

.....

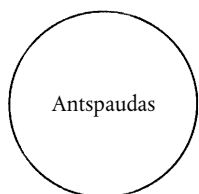
.....

.....

.....

(Vieta)

(Data)

..... (1)

.....

(Parašas)

24. LEIDIMAS, IŠDUODAMAS SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ AGREGATUI (-AMS)

Laivo suskystintųjų dujų agregatas (-ai)

.....

buvo patikrintas įgalioto pareigūno(2)

.....

ir atsižvelgiant į leidimą Nr. (kieno) (2)

atitinka nustatytas sąlygas.

Agregate (-uose) yra įtaisai, skirti šiems tikslams:

Agregatas	Serijinis Nr	Rūšis	Modelis	Tipas	Padėtis

(1) Institucijos, papildančios sertifikatą, pavadinimas.

(2) Jeigu netaikytina, užbraukite.

8 puslapis

Sertifikato Nr.

Šis leidimas galioja iki

.....
(Vieta) (Data)

Įgaliotasis pareigūnas

Antspaudas

..... (1)

.....
(Parašas) (Parašas)

25. LEIDIMO, IŠDUOTO SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ AGREGATUI (-AMS) PRATĖSIMAS

Laikotarpis, kuriam taikomas leidimas, išduotas suskystintųjų dujų agregatui (-ams), esančiam laive

.....

kurio data yra

pratęsiamas iki

— kitas tikrinimas, kurį atliks įgaliotasis pareigūnas⁽¹⁾

.....

— pateikus leidimą Nr. kurio data ⁽²⁾.....
(Vieta) (Data)

Įgaliotasis pareigūnas

Antspaudas

..... (1)

.....
(Parašas) (Parašas)

25. LEIDIMO, IŠDUOTO SUSKYSTINTŲJŲ DUJŲ AGREGATUI (-AMS) PRATĖSIMAS

Laikotarpis, kuriam taikomas leidimas, išduotas laive esančiam suskystintųjų dujų agregatui (-ams)

.....

kurio data yra

pratęsiamas iki

— kitas tikrinimas, kurį atliks įgaliotasis pareigūnas⁽¹⁾

.....

⁽¹⁾ Institucijos, išdavusios sertifikatą, pavadinimas.⁽²⁾ Jeigu netaikytina, užbraukite.

Sertifikato Nr.	9 puslapis
— pateikus leidimą Nr. kurio data (1)	
..... (Vieta) (Data)
Igaliotasis pareigūnas	Antspaudas
..... (2)
..... (Parašas) (Parašas)

.....

(1) Jeigu netaikytina, užbraukite.
(2) Institucijos, išdavusios sertifikatą, pavadinimas.

10 puslapis

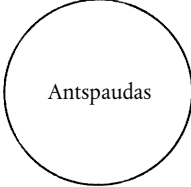
Sertifikato Nr.

26. Specialusis puslapis (-iai) nacionaliniams patvirtinimo sertifikatams, deklaracijoms ir (arba) leidimams.

IV PRIEDAS

PAPILDOMOJO BENDRIJOS SERTIFIKATO LAIVAMS, PLAUKIOJANTIEMS VIDAUS VANDENŲ KELIAIS,
PAVYZDYS

(Direktyvos 4 straipsnis)

Priedo tikrinimo sertifikatui plaukiojant Reinu Nr.	1 puslapis
<p>PAPILDOMASIS BENDRIJOS SERTIFIKATAS LAIVAMS, PLAUKIOJANTIEMS VIDAUS VANDENŲ KELIAIS</p> <p>(Vieta valstybės herbui)</p> <p>VALSTYBĖS PAVADINIMAS</p> <p>Pavadinimas ir adresas kompetentingos institucijos, išdavusios papildomąjį sertifikatą</p> <p>1. Laivo pavadinimas</p> <p>2. Oficialusis numeris</p> <p>3. Registravimo vieta ir registravimo numeris</p> <p>4. Registravimo šalis ir (arba) registravimo uostas ⁽¹⁾</p> <p>5. Atsižvelgiant į tikrinimo sertifikatą plaukiojant Reinu Nr. kurio data galiojantį iki</p> <p>6. Atsižvelgiant į tikrinimo rezultatus vykusio</p> <p>7. Pirmiau minėtas laivas laikomas tinkamu plaukioti Bendrijos vandenų keliais, esančiais zonoje (-ose)</p> <p>8. Šio papildomojo sertifikato galiojimo trukmė baigiasi</p> <p>9. Išduotas data</p> <p>10. ⁽¹⁾ (Parašas)</p>	
<p>_____</p> <p>⁽¹⁾ Jeigu netaikytina, užbraukite.</p>	

2 puslapis Priedo tikrinimo sertifikatui plaukiojant Reinu Nr.

11.

		Zona ir (arba) vandenų keliai ⁽¹⁾				
		4	3	2	1	
Antvandeninis bortas (cm)	su uždarytu triumu					
	su atidarytu triumu					

12. Tikrinimo sertifikato plaukiojant Reinu Nr. išimtys

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Įrašai apie igulos narių kiekį į tikrinimo sertifikatą plaukiojant Reinu nėra įrašomi.

14. Atsižvelgiant į tikrinimo sertifikatą Nr. plaukiojant

Reinu data, galiojanti iki

Atsižvelgiant į tikrinimo rezultatus

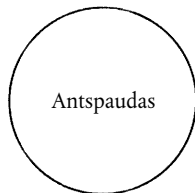
..... atliktą (data)

Šis papildomas sertifikatas pratęstas/atnaujintas ⁽¹⁾ iki

.....

(Vieta)

(Data)

..... ⁽¹⁾

.....
(Parašas)

⁽¹⁾ Nereikalingą išbraukti.